

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Kontrolní činnost živnostenského úřadu

Bc. Eva Praumová

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Eva Praumová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Kontrolní činnost živnostenského úřadu

Název anglicky

Inspection activity of the trade licensing office

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy právních předpisů vyhodnotit vývoj právní úpravy problematiky kontrolní činnosti živnostenských úřadů. Cílem aplikační části práce je na základě teoretických poznatků, vyhodnotit kontrolní proces Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech z pohledu četnosti kontrol ve vybraném časovém období. Dílčím cílem je zkoumat postup při výkonu kontrolní činnosti obecních živnostenských úřadů Plzeňského kraje a na základě zjištěných údajů navrhnout opatření ke zkvalitnění postupů při kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech a zároveň posoudit přínosy navrženého řešení.

Metodika

- shromáždění podkladů pro zpracování zadané práce
- prostudování podkladů teoretické části práce s využitím metody deskripce, analýzy relevantních právních textů
- shromáždění podkladů pro zpracování aplikační části práce
- vyhodnocení získaných dat, sumarizace výsledků a jejich zpracování za využití metody komparace a kompilace
- diskuze, závěr

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

fyzická osoba, kontrola, kontrolní protokol, kontrolní řád, podnikatelský subjekt, právnická osoba, přeš-
tek, správní delikt, správní řád, živnostenský zákon

Doporučené zdroje informací

- ČERNÁ, Stanislava. ŠTENGLOVÁ, Ivana. PELIKÁNOVÁ, Irena. DĚDIČ, Jan a kolektiv. Obchodní právo, podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 736 s. ISBN: 978-80-7552-333-4
- HORIZINKOVÁ, E. – URBAN, V. – ČESKO. ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON (1991, NOVELY 2012-). Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-86131-97-9.s 328
- HORIZINKOVÁ, E. Živnostenský zákon v praxi 2010/2011. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-615-0.s 343
- JELÍNKOVÁ, Jitka. Kontrolní řád, Správní řád, vybraná ustanovení. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 304 s. ISBN 978-80-7552-456-0
- KAMENÍK, Petr. HRABÁNKOVÁ, Milena. ORLOVÁ, Marie. Živnostenský zákon, zákon o živnostenských úřadech. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 376 s. ISBN 978-80-7478-471-2
- MÁRTON, Michal. GONSIOROVÁ, Barbara. Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi. Praha: Nakladatelství Leges, 2017. 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4
- NOVOTNÝ, Slavomír. Živnostenské podnikání v České republice. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2010. 204 s. ISBN 978-80-7452-000-6
- ŘEHOŘ, V. – SRPOVÁ, J. Základy podnikání : teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.s 432
- SEKNIČKA, P. – PUTNOVÁ, A. Etika v podnikání a hodnoty trhu. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5545-8.s 200
- WALDER, Ivo. HAMPEL, Petr. Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 368 s. ISBN 978-80-7478-506-1
-

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 24. 10. 2018

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 05. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Kontrolní činnost živnostenského úřadu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26. 11. 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Janě Borské, Ph.D. za cenné rady, připomínky, vstřícnost a odbornou pomoc při zpracování této diplomové práce.

Kontrolní činnost živnostenského úřadu

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá analýzou právních předpisů v souvislosti s vyhodnocením procesu kontrolní činnosti živnostenských úřadů a vývoje právní úpravy platné ke dni 31. 12. 2018.

V praktické části byl na základě teoretických poznatků vyhodnocen, v souladu s právními předpisy, kontrolní proces Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech.

Součástí práce je strukturovaný rozhovor s pracovníci kontroly, který vede k získání konkrétních poznatků o kontrolním procesu prováděném daným úřadem.

Z dostupných statistických zdrojů byly zpracovány vykázané údaje o počtech provedených kontrol za období pěti let v celém plzeňském regionu a tyto údaje byly doplněny výzkumem formou anketního šetření, kdy byl zjištěn postup jednotlivých živnostenských úřadů při kontrolní činnosti.

V obou případech byly kontrolní procesy popsány a porovnány.

V závěru práce jsou zjištěné poznatky vyhodnoceny a na jejich základě navrženo opatření ke zkvalitnění kontrolního procesu Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech v souvislosti s personálním zajištěním a technickým vybavením s ohledem na zajištění dostatečného počtu kontrol v souladu s plánem kontrolní činnosti.

Klíčová slova: fyzická osoba, kontrola, kontrolní protokol, kontrolní řád, podnikatelský subjekt, právnická osoba, přestupek, správní delikt, správní řád, živnostenský zákon.

Inspection activity of the trade licensing office

Abstract

Inspection activity of the Trade licensing Office

This diploma thesis deals with the analysis of law regulations related with evaluation of the control activity of the Trade licensing regulations and development of legislation valid on the date of 31. 12. 2018.

In the practical part was evaluated on the basis of theoretical knowledge, in accordance with law regulations the control process of the Municipal Trade licensing Office in Rokycany.

Part of this thesis is a structured interview with a control worker, which leads to specific knowledge about control process of this Office.

From the available statistical sources are processed reported data on the number of inspection performed over a period of five years in the whole Pilsen region and these data are completed by research in the form of a survey, when is procedure of individual Trade licensing Office in control activity detected. In both cases will be control processes described and compared.

In the final part of these thesis are this findings knowledge evaluated and is proposed measures to improve the control process of the Municipal Trade licensing Office in Rokycany in connection with staffing and technical equipment with a respect to ensuring a sufficient number of controls in accordance with the control plan.

Keywords: Natural person, Inspection, Inspection protocol, Inspection code, Business entity, Legal entity, Offense, Administrative offense, Administrative code, Trade law

Obsah

1 Úvod.....	14
2 Cíl práce a metodika	16
2.1 Cíl práce.....	16
2.2 Metodika.....	16
2.2.1 Strukturovaný rozhovor.....	18
2.2.2 Anketa.....	18
2.2.3 Vyhodnocení.....	18
3 Teoretická východiska	19
3.1 Kompletní právní úprava pro výkon kontrolní činnosti obecních živnostenských úřadů	20
3.2 Právní úprava dle právních předpisů při výkonu kontrolní činnosti živnostenského úřadu	21
3.3 Právní úprava dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.....	26
3.3.1 Živnost.....	26
3.3.2 Druhy živností	27
3.3.3 Povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona.....	29
3.3.4 Provozovna	30
3.3.5 Způsobilost a označení provozovny	31
3.3.6 Požadované doklady	33
3.3.7 Přítomnost stanované osoby při procesu kontroly.....	35
3.3.8 Přerušování živnosti	36
3.3.9 Sankce.....	38
3.4 Právní úprava dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů	39
3.5 Právní úprava dle zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době.....	40
3.6 Právní úprava dle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů	41
3.7 Právní úprava dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	44
3.8 Právní úprava dle zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů	46

3.9	Právní úprava dle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů.....	47
3.10	Právní úprava dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.....	48
3.11	Právní úprava dle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách ve znění pozdějších předpisů	49
3.12	Právní úprava dle zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů.....	50
3.13	Právní úprava dle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.....	50
3.14	Právní úprava dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).....	51
3.14.1	Základní práva a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob.....	52
3.14.2	Zahájení kontroly	56
3.14.3	Protokol o kontrole	58
3.14.4	Ukončení kontroly	62
4	Analytická část.....	65
4.1	Zaměření výzkumu	65
4.2	Statistické údaje	65
4.2.1	Obecní živnostenské úřady v Plzeňském kraji	65
4.2.2	Počty zaměstnanců obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji....	66
4.2.3	Počty ekonomických subjektů v Plzeňském kraji.....	69
4.2.4	Počty vykonaných kontrol – obecními živnostenskými úřady v Plzeňském kraji.....	71
4.2.5	Počty porušení právních předpisů.....	73
4.2.6	Počty pokut za přestupky – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji	74
4.2.7	Výše pokut za přestupky – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji	75
4.2.8	Výše pokut za správní delikty – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji	77
4.2.9	Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2013 - shrnutí..	78
4.2.10	Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2014 - shrnutí .	79
4.2.11	Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2015 - shrnutí	80
4.2.12	Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2016 - shrnutí.....	81
4.2.13	Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2017 - shrnutí.....	82

4.2.14	Náplň práce obecních živnostenských úřadů.....	83
4.3	Obecní živnostenský úřad v Rokycanech.....	85
4.4	Kontrolní činnost Obecního živnostenského úřadu Rokycany.....	85
4.4.1	Plán kontrol.....	86
4.4.2	Zahájení kontroly.....	86
4.4.3	Základní práva a povinnosti kontrolující a kontrolované osoby	87
4.4.4	Podklady pro kontrolní zjištění.....	88
4.4.5	Protokol o kontrole	89
4.4.6	Námítky proti protokolu o kontrole.....	89
4.4.7	Ukončení kontroly	90
4.5	Strukturovaný rozhovor.....	91
4.5.1	Výsledek rozhovoru v uceleném shrnutí	91
4.6	Anketa.....	92
4.6.1	Vyhodnocení a interpretace zjištěných informací	93
4.6.2	Výběr kontrolovaných subjektů – otázka č. 1	93
4.6.3	Způsob zahájení živnostenské kontroly – otázka č. 2	93
4.6.4	Provedení kontrolního šetření – otázka č. 3	94
4.6.5	Složení kontrolní skupiny – otázka č. 4.....	94
4.6.6	Četnost provádění živnostenské kontroly – otázka č. 5.....	94
4.6.7	Technické vybavení kontrolujících pracovníků – otázka č. 6	95
4.7	Výsledky - vyhodnocení hypotézy	99
4.7.1	Nová zjištění – otázka č. 7.....	102
5	Výsledky a diskuse	106
5.1	Doporučení	110
6	Závěr.....	112
7	Seznam použitých zdrojů	122

Seznam obrázků

Obrázek 1	Přehled správních obvodů - živnostenských úřadů v Plzeňském kraji	66
-----------	---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1	Počty vykonaných kontrol obecními živnostenskými úřady v Plzeňském kraji	71
Tabulka 2	Počty porušení právních předpisů.....	73

Tabulka 3 Počty pokut za přestupky v jednotkách	74
Tabulka 4 Výše pokut za přestupky v Kč	75
Tabulka 5 Počty pokut za správní delikty v jednotkách	76
Tabulka 6 Výše pokut za správní delikty	77
Tabulka 7 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2013	78
Tabulka 8 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2014	79
Tabulka 9 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2015	80
Tabulka 10 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2016	81
Tabulka 11 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2017	82
Tabulka 12 Jednotlivci v ČR, kteří nakoupili na internetu v roce 2013 – 2017 – udáno v %.....	104

Přílohy

Příloha 1 Organizační schéma MěÚ Rokycany	115
Příloha 2 Strukturovaný rozhovor	116
Příloha 3 Průvodní dopis.....	117
Příloha 4 Anketa zaslaná vedoucím pracovníkům obecních živnostenských úřadů Plzeňského kraje	118

Seznam použitých zkratek

apod.	A podobně
atd.	A tak dále
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
cm	Centimetr
č.	Číslo
ČR	Česká republika
EET	Elektronická evidence tržeb
EHP	Evropský hospodářský prostor
EP	Evropský parlament
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
Kč	Korun českých
KHS	Krajská hygienická stanice
MHD	Městská hromadná doprava
odst.	Odstavec
ORP	Obec s rozšířenou působností
OÚ	Obecní úřad
OŽÚ	Obecní živnostenský úřad
písm.	Písmeno
resp.	Respektive
Sb.	Sbírka zákonů
tis.	Tisíc
tj.	To je
ŽK	Živnostenská kontrola
ŽP	Živnostenské podnikání
ŽÚ	Živnostenský úřad
ŽZ	Živnostenský zákon

1 Úvod

Náš právní řád prošel od roku 1989 novou etapou vývoje. Právu připadla úloha vytvořit závazný rámec pro reformu politickou, ekonomickou a sociální struktury společnosti. Jedním z úkolů ekonomické reformy bylo obnovení soukromého podnikání.

První zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, byl od počátku akceptován jako přechodný právní předpis, který bude nahrazen komplexnější právní úpravou. Dne 1. 1. 1992 nabyt účinnosti zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, živnostenský zákon (dále jen ŽZ), který byl do současné doby více než stokrát novelizován. Praxe při jeho uplatňování poukázala na nutné změny, které vyplynuly nejen z nedostatků jeho právní úpravy, ale zároveň byly důsledkem změn jiných právních předpisů.

Od 1. 7. 2008 nabyt účinnost novela ŽZ, která sjednotila vstup do živnostenského podnikání (dále jen ŽP) začínajícím podnikatelům a snížila administrativní zátěž podnikajících fyzických a právnických osob. „*Vymezení živnostenského podnikání v § 1 živnostenského zákona ovšem neznamena, že tato oblast podnikání je vymezená výlučně živnostenským zákonem. Podmínky živnostenského podnikání, povinnosti podnikatelů a kontrola jejich dodržování jsou upraveny řadou dalších předpisů.*“¹

ŽZ se opírá o koncepci, která je spojením dvou principů, a to svobodou podnikání a ochranou veřejného zájmu. Podle článku 26 Listiny základních práv a svobod je zaručena svoboda podnikání. Každý má právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, na druhé straně tento právní předpis chrání zájmy společnosti a spotřebitelů před neodborným výkonem podnikatelské činnosti. Živnostenská kontrola (dále jen ŽK) se v častých případech setkává s negativním ohlasem ze strany kontrolovaných subjektů. Kontrola právnických a podnikajících fyzických osob či nepodnikajících fyzických osob v mezích kompetencí daných právními předpisy je však legitimní činností živnostenských úřadů (dále jen ŽÚ) a nejedná se o svévolné jednání bez svého účelu. Provádění kontrol u podnikatelů a nepodnikajících fyzických osob nepředstavuje zásah do jejich osobních práv, ale je projevem dozoru nad dodržováním podmínek a reguluje výkon určitých

¹ KAMENÍK, Petr, Milada HRABÁNKOVÁ a Marie ORLOVÁ, *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech: komentář*. Praha: Wolter Kluwer ČR, a.s., 2014, 2 s.

činností. Článek 10 Listiny základních práv a svobod garantuje ochranu každé osoby před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

Téma „Kontrolní činnost živnostenského úřadu“ bylo zvoleno tak, aby se vztahovalo ke studijnímu oboru a zároveň bylo využito zkušeností získaných na Obecním živnostenském úřadu v Rokycanech, které byly porovnány s kontrolním procesem na vybraných úřadech v Plzeňském kraji.

Pro organizaci je žádoucí, aby provádění výkonu kontrolní činnosti bylo efektivní, systematické, na základě právních předpisů a nedocházelo ke zneužití správní úvahy. Kontrolující pracovníci by měli mít zdvořilé chování, šetřit oprávněné zájmy kontrolovaných, kontrolovanou osobu poučit o právech a povinnostech a umožnit jí uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy tak, aby bylo předejito námitkám. Kontrola by měla probíhat bez zbytečných průtahů a nepřiměřeného zatěžování kontrolované osoby a nemělo by docházet k nedůvodným rozdílům ve shodných případech. Podnikání a kontrolní proces mohou být v souladu za předpokladu, že budou respektovány základní hodnoty ekonomické činnosti: svoboda, spravedlnost, odpovědnost důvěra, pokrok, prosperita a racionalita.² Pro výkon kontroly je důležité vytvořit kontrolujícím pracovníkům vhodné personální a dobré technické podmínky.

² SEKNIČKA, Pavel a Anna PUTNOVÁ. *Etika v podnikání a hodnoty trhu*. 2016. 117 s.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy právní úpravy dané problematiky vyhodnotit kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů (dále jen OŽÚ), úroveň kontrolních procesů a podmínky jednotlivých ŽÚ v Plzeňském kraji. Na základě teoretických poznatků vyhodnotit kontrolní proces Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech z hlediska četnosti kontrol a podmínek pro zajištění kontrolní činnosti.

Dílčím cílem práce je hodnotit propojení právní úpravy s jednotlivými kontrolními úkony a na základě analýzy dat vyhodnotit kontrolní činnost ŽÚ v Plzeňském kraji se zaměřením na postup při kontrolním aktu, četnost kontrol, personální zajištění, technické vybavení a na základě zjištěných poznatků navrhnout opatření ke zkvalitnění kontrolního procesu a vytvoření komfortních podmínek pro pracovníky zajišťující kontrolní činnost na Obecním živnostenském úřadu v Rokycanech.

V aplikační části práce je uvedena hypotéza:

Hypotéza: „Všechny živnostenské úřady v Plzeňském regionu mají stejné podmínky k výkonu kontrolní činnosti.“

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na 2 části, teoretickou a analytickou.

Teoretická část bude rozdělena do tří oblastí. V první oblasti bude shrnuta právní úprava, ze které vychází působnost OŽÚ, platná ke dni 31. 12. 2018. Především se jedná o zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Definován bude pojem živnost včetně znaků, které jsou nezbytné pro splnění podmínek pro stanovení dané činnosti živností. Dále budou definovány druhy živností dle zákonných podmínek pro jejich vznik a dělení živností z hlediska předmětu podnikání. Zároveň budou specifikovány povinnosti uložené podnikatelům ŽZ³. Druhá oblast bude zaměřena na další zvláštní právní předpisy, které OŽÚ svěřují určité kontrolní a sankční kompetence, především zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění

³ HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi*. 2010, 100 – 101 s.

pozdějších předpisů včetně výčtu zvláštních právních předpisů vymezující přímou dozorovou činnost ŽÚ. Ve třetí oblasti bude shrnut proces kontroly dle kontrolního řádu. Základní práva a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob, způsob zahájení kontroly, sepsání protokolu a ukončení kontroly.

Potřebné klíčové informace budou získány analýzou sekundárních zdrojů „*Analýza spočívá v rozdělení celku na jeho komponenty a zkoumání, jak tyto komponenty fungují jako relativně samostatné prvky a jaké jsou mezi nimi vztahy.*“⁴ Bude čerpáno z právních předpisů platných v době zpracování této práce, odborné literatury, z dostupných internetových zdrojů a z odborných článků v písemné i elektronické podobě.

Získaná data budou dále strukturována formou výtahů, výpisků z uvedených zdrojů a následně roztríděna podle klíčových znaků. Zároveň bude využita metoda syntézy, při které se naopak skládají jednotlivé informace do celku. Teoretická část poskytne ucelené informace o problematice kontrolní činnosti OŽÚ na obecné úrovni.

V analytické části práce bude vycházeno z poznatků získaných v teoretické části, které budou aplikovány v praxi a následně vyhodnoceny. Nezbytné podklady budou získány formou analýzy sekundárních zdrojů dat. Bude využita sekundární kvantitativní metoda, což znamená, že již dříve sebraná data, bude nutné dle přesnějšího cíle výzkumu přeskupit a znovu analyzovat. „*Vlastní analýza dokumentů se opírá především o správné porozumění analyzovaným dokumentům. Za vodítko pro takové porozumění slouží základní otázky, na které by si měl výzkumný pracovník odpovědět.*“⁵ Konkrétně půjde o statistické údaje, charakteristiky správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen ORP) v Plzeňském kraji na úseku ŽÚ, získané z webových stránek Českého statistického úřadu. Dále bude proveden pilotní předvýzkum formou strukturovaného rozhovoru, předběžná studie za účelem vyhodnocení proveditelnosti, případně vylepšení následného rozsáhlejšího kvantitativního výzkumu.

Citace v textu diplomové práce budou prováděny formou poznámek pod čarou.

⁴ HENDL Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2005, 35 s.

⁵ SURYNEK, Alois. *Základy sociologického výzkumu*. 2001, 130 s.

2.2.1 Strukturovaný rozhovor

Získávání informací bude probíhat formou dotazovací techniky. Bude připraveno znění otázek a sjednána schůzka s pracovníci Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech, se kterou bude veden rozhovor. Během rozhovoru bude pořizován zvukový záznam a ten následně přepsán do textového souboru Word. S textem bude dále pracováno.

Dotazovací techniky bude využito ke komparaci teoretických zjištění s praktickými zkušenostmi pracovnice provádějící kontrolní činnost. Kladené otázky budou uvedeny v příloze č. 2 diplomové práce. Získaná data budou vyhodnocena a využita pro přípravu rozsáhlejšího kvantitativního výzkumu⁶ v podmínkách OŽÚ v Plzeňském kraji.

2.2.2 Anketa

K naplnění dílčího cíle zkoumání postupu při výkonu kontrolní činnosti OŽÚ v Plzeňském kraji v časovém období let 2013 – 2017 bude využito kvantitativní metody s využitím ankety. Anketní formulář bude obsahovat sedm otázek. V šesti případech budou dotazy vedeny formou položavřené odpovědi a jedna otázka formou odpovědi volné. Grafická úprava ankety bude jednoduchá pro rychlou orientaci v textu. Kladené dotazy povedou k ověření hypotézy „*Všechny živnostenské úřady v Plzeňském regionu mají stejné podmínky k výkonu kontrolní činnosti.*“

Anketní formulář bude zaslán vedoucím OŽÚ Plzeňského kraje elektronicky a je uveden v příloze č. 4 diplomové práce.

2.2.3 Vyhodnocení

Získaná data k dané problematice budou zpracována do tabulek a zároveň pro přesnější představu budou znázorněna graficky. Takto zpracovaná data budou doplněna komentářem s vypovídající hodnotou obsahu tabulek a grafů.

Nejdůležitější poznatky budou shrnuty a na jejich základě bude navrženo opatření, které by vedlo ke zkvalitnění kontrolního procesu a vytvoření komfortních podmínek pro pracovníky vykonávající ŽK.

⁶ HENDL Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2005, 37 s.

3 Teoretická východiska

Kontrola je časově ohraničený úsek kontrolní činnosti, při které kontrolní orgán zjišťuje skutečný stav a porovnává jej se stavem žádoucím ve smyslu plnění povinností a dodržování pravidel stanovených v právních předpisech. Povinnosti fyzickým a právníckým osobám vyplývají buď přímo z právních předpisů, nebo jim byly na základě těchto předpisů uloženy například rozhodnutími správních orgánů.⁷

V souvislosti s nově účinnými zákony přibývá ze strany státu množství kontrol fyzických a právníckých osob. Ze statistik vyplývá, že nejčastější kontroly podnikatelů provádí daňová a finanční správa, OŽÚ, Česká obchodní inspekce, Česká správa sociálního zabezpečení a Státní inspekce práce. I když není podnikateli kontrola ze strany úřadů příjemná, má své opodstatnění a v konečném důsledku by měla podnikání prospět.

Základními úseky výkonu kontroly podnikání jsou kontrola dodržování povinností **na úseku daní** a daňové správy, kterou vykonávají správci daně, kontrolu dodržování povinností **na úseku sociálního zabezpečení** a nemocenského pojištění vykonává okresní správa sociálního zabezpečení, kontrolu dodržování povinností **na úseku veřejného pojištění** vykonávají jednotlivé zdravotní pojišťovny, kontrolu dodržování **pracovních předpisů** vykonávají orgány inspekce práce a úřady práce, kontrolu **na úseku prodeje výrobků a zboží** a poskytování služeb na vnitřním trhu a **na úseku ochrany spotřebitele** vykonávají zejména česká obchodní inspekce, OŽÚ a Státní zemědělská a potravinářská inspekce, kontrolu **na úseku ochrany osobních údajů** vykonává Úřad pro ochranu osobních údajů.

OŽÚ provádějí ŽK a případně ukládají sankce na úseku živností řemeslných, vázaných, koncesovaných a živnosti volné. Od živnostenského oprávnění, které podnikatel vlastní se odvíjejí požadavky kontrolních pracovníků. Ti jsou vybaveni řadou oprávnění a povinností, mohou například požadovat předložení dokladů, poskytnutí pravdivých informací a další.

Průběh kontroly se liší podle jednotlivých druhů kontrol, obecně lze kontrolu rozdělit do dvou fází, a to fáze zjišťování a hodnocení a fáze uplatnění nápravných nebo sankčních prostředků. V první fázi kontrolní orgán zjišťuje a hodnotí fakta, prověřuje dokumentaci,

⁷ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 61 s.

ověřuje normy a následně vyhotovuje protokol o kontrole. Druhá fáze nemusí nastat vždy, je fakultativní, jejím účelem je zjednání nápravy a zpravidla též sankce. Sankce nemusí být vždy jen peněžité, dalšími druhy sankcí jsou odstranění závadného stavu, zákaz činnosti, zrušení živnostenského oprávnění a další.

Nejčastěji je pracovníky OŽÚ realizována cílená kontrola ve stálých provozovnách, nebo v mobilních provozovnách podnikatelů, případně na adrese sídla podnikající fyzické či právnické osoby. Ve zbylých případech jsou kontroly prováděny v místě OŽÚ, zahájené předchozím oznámením.

Během kontrolní činnosti musí být dodrženy základní zásady činnosti správních orgánů, tj. zásady dobré správy. Při kontrole podnikatele by si kontrolní pracovníci měli sami zajistit ty listiny a podklady pro kontrolu, které si sami zajistit mohou a neměli by jejich předložení požadovat po kontrolovaném podnikateli. Dojde tak k administrativnímu snižování zátěže podnikatelů. Kontrolní orgány mají povinnost postupovat rychle, zákonně a efektivně transparentně, aby nedocházelo ke zbytečným průtahům.⁸

3.1 Kompletní právní úprava pro výkon kontrolní činnosti obecních živnostenských úřadů

- 1) Právní úprava dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- 2) Právní úprava dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
- 3) Právní úprava dle zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době
- 4) Právní úprava dle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů
- 5) Právní úprava dle zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů

⁸ ©EPRAVO.CZ. Sbíрка zákonů, Judikatura, právo. *Živnostenská kontrola a delikty podle živnostenského zákona*. [online]. [cit. 20. 9. 2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/zivnostenska-kontrola-a-delikty-podle-zivnostenskeho-zakona-9152>>.

- 6) Právní úprava dle zákona č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a zákona ČNR č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních (zákon o lihu)
- 7) Právní úprava dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008, o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89
- 8) Právní úprava dle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů
- 9) Právní úprava dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů
- 10) Právní úprava dle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách ve znění pozdějších předpisů
- 11) Právní úprava dle zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů
- 12) Právní úprava dle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů
- 13) Právní úprava dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)⁹

3.2 Právní úprava dle právních předpisů při výkonu kontrolní činnosti živnostenského úřadu

Působnost ŽÚ vychází především ze zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o živnostenských úřadech“), ze **zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“) a ze zvláštních zákonů, které obecním ŽÚ svěřují určité kontrolní a sankční kompetence. Rozsah kontrolní činnosti ŽÚ se od jejich zřízení nejprve zaměřoval na plnění povinností podle ŽZ a postupně je stále více rozšiřován. **Nejčastější kontrolní činnost** ŽÚ je realizována v návaznosti na ŽZ. V souladu se zákonem o živnostenských úřadech, provádějí obecní ŽÚ kontrolu podle zvláštních právních předpisů s přímou dozorovou činností, a to kontrolu povinností uložených zákonem č. 634/1992 Sb., o **ochraně spotřebitele**, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu

⁹ MVČR. Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv. [online]. [cit. 9. 7. 2019]. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>>.

povinností stanovených zákonem č. 40/1995 Sb., **o regulaci reklamy** a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., **o provozování rozhlasového a televizního vysílání**, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu povinností stanovených zákonem č. 247/2006 Sb., **o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době**, kontrolu podle zákona č. 111/1994 Sb., **o silniční dopravě** (podle novely provedené zákonem č. 102/2013 Sb.), kontrolu podle zákona č. 307/2013 Sb., **o povinném značení lihu**, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu podle zákona č. 65/2017 Sb., **o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek**, kontrolu podle zákona č. 159/1999 Sb., **o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu**, ve znění pozdějších předpisů (podle novely provedené zákonem č. 341/2015 Sb.), kontrolní činnost ŽÚ je dále prováděna podle zákona č. 266/1994 Sb., **o drahách**, ve znění pozdějších předpisů (podle novely provedené zákonem č. 377/2009 Sb.), zákona č. 49/1997 Sb., **o civilním letectví**, ve znění pozdějších předpisů (podle novely provedené zákonem č. 301/2009 Sb.), zákona č. 114/1995 Sb., **o vnitrozemské plavbě**, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 193/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2001 Sb., **o pohřebnictví**, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Základním právním předpisem pro kontrolní činnost prováděnou ŽÚ se používá zákon č. 255/2012 Sb., **kontrolní řád** (dále jen „kontrolní řád“), který s účinností od 01.01.2014 nahradil předcházející zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Ve srovnání s předchozí úpravou má kontrolní řád širší působnost. Kontrolní řád definuje dva základní subjekty kontroly, a to kontrolní orgán a kontrolovanou osobu a stanoví působnost kontrolního řádu, jež není na rozdíl od zákona o státní kontrole omezena na kontrolu vykonávanou orgány veřejné správy, případně jinými orgány vůči nepodřízeným právníckým či fyzickým osobám, nebo jiným orgánům. Zahrnuje i kontrolu výkonu státní správy realizovanou v rámci vztahů nadřízenosti a podřízenosti kontrolního orgánu a kontrolované osoby, vždy se jedná o vztah mezi dvěma samostatnými subjekty¹⁰. Kontrolní řád vymezuje působnost zákona na všechny orgány, kterým je svěřena kompetence v oblasti veřejné správy, a to jak pro kontrolu fyzických a právníckých osob, tak i pro kontrolu výkonu státní správy, nejde-li o kontrolu těchto osob podle jiných

¹⁰ JEMELKA, Luboš. *Princip subsidiarity správního řádu*. Praha: C. H. Beck ČR, 2013, 83 s.

právních předpisů, nebo předpisů soukromého práva. V oblasti veřejné správy se pro kontrolní činnost používá buď speciální právní úprava s případným subsidiárním použitím kontrolního řádu. Pokud nebyla přijata žádná speciální právní úprava, používá se jen kontrolní řád.¹¹ **Speciální právní úpravou** je například zákon č. 166/1993 Sb., **zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu**, který má svoji detailní úpravu a kontrolní řád se na kontrolní činnost prováděnou Nejvyšším kontrolním úřadem nevztahuje.

Z hlediska kontrolní činnosti ŽÚ je zřejmé, že v návaznosti na ŽZ a další zákony je kontrolní řád používán pro postup při kontrole fyzických a právnických osob z hlediska plnění povinností uložených ŽZ, nebo zvláštními právními předpisy. Ve vztahu k ŽZ, který má částečně upravenou kontrolní činnost, má kontrolní řád postavení obecného předpisu upravujícího postup při kontrole, a to zahájení, průběh, ukončení kontroly a ŽZ má charakter zvláštního zákona. Nemá-li ŽZ vlastní právní úpravu, použije se obecná úprava s tím, že ve věcech neupravených kontrolním řádem se postup při kontrolní činnosti řídí zákonem č. 500/2004 Sb., **správní řád**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Kontrolní řád neobsahuje například zvláštní úpravu o doručování, podjatosti, přijímání podnětů a podání, podání vysvětlení, zastupování v úředním jazyce, lhůty pro počítání času, určení nadřízeného kontrolního orgánu, vedení spisu a nahlížení do spisu, a tak se pro tyto oblasti použijí příslušná ustanovení správního řádu. Pro výkon kontroly ŽÚ s cílem zjistit, zda podnikající fyzické osoby a právnické osoby dodržují povinnosti stanovené ŽZ, se používá jako zvláštní právní předpis ŽZ a jako obecný předpis zákon o kontrole, s podpůrným použitím správního řádu.

Za ŽK je nutno považovat kontrolu vykonávanou ŽÚ podle ŽZ, který se v části páte (§ 60a – 60d) věnuje **kontrolní činnosti konkrétně**. § 60a odst. 1 stanovuje působnost ŽÚ a věcný rozsah ŽK. Jedná se o kontrolu fyzických a právnických osob, které „*sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních zákonů vztahujícími se na živnostenské podnikání a podmínky provozování živnosti uložené v koncesní listině. Při kontrole plnění povinností, které vyplývají podnikateli pro provozování živnosti ze zvláštních předpisů, může živnostenský úřad vyžadovat od*

¹¹ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 1-2 s.

podnikatele doklady o splnění těchto povinností.“¹² Kontrolní činnost uplatňují ŽÚ vůči podnikatelům usazeným na území ČR a ve vymezeném rozsahu i vůči příhraničním poskytovatelům služeb, stejně tak vůči osobám, které neoprávněně provozují činnost spadající do ŽP.

V § 60a odst. 2 živnostenského zákona je uvedena kompetence ŽÚ **v oblasti značení tabákových výrobků** podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních a dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. S účinností od 31. 5. 2017 byla kontrola dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků ze zákona o spotřebních daních, přenesena do zákona upravujícího povinné značení lihu. U kontroly značení lihu se nejedná o oprávnění ŽÚ provádět cílenou kontrolu. Naopak ke kontrole přistoupí ŽÚ jen tehdy, pokud při výkonu své působnosti zjistí porušení dodržování povinností podle zákona upravujícího povinné značení lihu. Zjištěná porušení zákona v této oblasti sdělí ŽÚ bezodkladně správci spotřební daně.

ŽZ obsahuje také zvláštní ustanovení § 60b o **pověření ke kontrole**, jde o speciální úpravu stanovenou ŽZ, která je v souladu s kontrolním řádem. Tímto je stanoven způsob, jímž se zaměstnanci ŽÚ prokazují při kontrole. Jeho forma odvisí od toho, vydává-li obec nebo kraj průkaz osoby vykonávající kontrolu. Pokud tomu tak je, prokazují se kontroloři ŽÚ kontrolované osobě tímto průkazem, v opačném případě se musí zaměstnanci ŽÚ vykonávající kontrolu prokázat písemným pověřením ke každé jednotlivé kontrole. Třetí věta tohoto ustanovení představuje prolomení mlčenlivosti kontrolních pracovníků ve vztahu k jiným správním orgánům a pro účely kontroly nebo pro účely správního řízení. Mlčenlivost je obecně upravena v § 6 odst. 2 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolovaná osoba si může podle § 60c živnostenského zákona přizvat ke kontrole v jejím průběhu jakoukoliv třetí osobu, přičemž však její postavení není nijak blíže upraveno. Ke zvoleným třetím osobám patří například zaměstnanci podnikatele, nebo jeho rodinní příslušníci, popřípadě další příbuzní, ale kupříkladu i zástupci Hospodářské komory ČR nebo příslušného živnostenského společenstva, či libovolní svědci.

¹² § 60a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.[cit. 25. 8. 2019].

Zjistí-li ŽÚ při kontrole podle ŽZ nedostatky, může podle § 60 d živnostenského zákona stanovit podnikateli povinnost tyto nedostatky odstranit. Odstranění nedostatků ukládá ŽÚ rozhodnutím, pro odstranění stanovuje zpravidla lhůtu, přičemž kontrolovaná osoba, i přes podané odvolání proti rozhodnutí, musí odstranění nedostatků splnit, neboť odvolání proti takovému rozhodnutí nemá odkladný účinek. Rozhodnutí o odstranění nedostatků by mělo být vydáváno jen v takových případech, kdy pokračování protiprávního stavu s sebou nese závažné negativní důsledky např. na zdraví osob, na životním prostředí, nebo veřejném pořádku.

Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti **zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich** (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), který nahradil zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Při správním trestání v oblasti ŽP byl používán jako zvláštní zákon ŽK, jako speciální předpis zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který upravoval všechny ostatní procesní záležitosti. Přestupkový zákon byl předpisem speciálním a měl přednost před správním řádem. Správní řád byl tedy předpisem obecným a podpůrným, tj. nebylo-li stanoveno v přestupkovém zákoně jinak, postupovalo se dle správního řádu. Nový zákon o odpovědnosti za přestupky neobsahuje jednotlivé skutkové podstaty přestupků, ty jsou přesunuty buď do příslušných odvětvových právních úprav, nebo zahrnuty do **zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích**. Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti fyzických osob, právnických a fyzických osob podnikajících za přestupky, které jim ukládá ŽZ, stanovuje postup ŽÚ před zahájením řízení o přestupku a v řízení o přestupku, upravuje druhy správních trestů a zásady pro jejich ukládání. Nový zákon vede ke zjednodušení a zkvalitnění aplikační praxe pro příslušné správní orgány, neboť podmínky správněprávní odpovědnosti jsou soustředěny do jednoho zákona. Znamená usnadnění činnosti ŽÚ při projednávání přestupků, když má dostatečný zákonný podklad pro svou činnost s jasnými vodítky, jak v řízení o přestupku postupovat. Díky nové právní úpravě odpadá nežádoucí tápání na pomezí správního řádu, trestního práva a judikatury.¹³

¹³ MÁRTON, Michal. GINSIOROVÁ, Barbara. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Nakladatelství Leges ČR, 2017. 25 s.

Nelze pominout, že ŽÚ má zpravidla postavení tzv. původce dokumentů podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Musí vést spisovou službu, a tedy i spisy v jednotlivých věcech.

3.3 Právní úprava dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, je zakotveno v článku 26 Listiny základních práv a svobod. Základním veřejnoprávním předpisem upravujícím ŽP je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje podmínky ŽP, povinnosti podnikatele ve vztahu k ŽP, upravuje postup pro vznik, změnu, zánik živnostenského oprávnění a výkon kontroly nad dodržováním předmětných podmínek. V režimu ŽZ se podnikatelem rozumí právnická osoba, fyzická osoba, a to tuzemská i zahraniční, která splňuje podmínky stanovené ŽZ.

3.3.1 Živnost

Definice živnosti uvedená v § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů obsahuje jednotlivé znaky, které musí být splněny současně, aby se daná činnost mohla označit jako živnost. Těmito znaky jsou soustavnost, samostatnost, provozování činnosti pod vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem směřujícím k dosažení zisku. Činnost musí být provozovaná za podmínek stanovených ŽZ. Pro **soustavnost** je charakteristická určitá činnost trvalého charakteru, za což lze považovat i činnost vykonávanou sezónně, byť jednou v roce, pokud se však tato činnost každoročně opakuje, nebo je činnost vykonávaná opakovaně při příležitostech, které nemusí být pravidelné. **Samostatnost** je spatřována v tom, že podnikatel není při své činnosti řízen žádnou jinou osobou, sám rozhoduje o způsobu a rozsahu své práce, o době a místě jejího výkonu. Podnikatel si určuje ve své činnosti priority, sám činnosti organizuje, zajišťuje a v ekonomickém a právním smyslu realizuje jejich výsledky.¹⁴ Požadavkem **provozování živnosti vlastním jménem** se má na mysli provozování podnikatelské činnosti pod svým jménem a příjmením, v případě právnické

¹⁴ HORZINKOVÁ, Eva. URBAN, V. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. Praha: Linde, 2013, 15 s.

osoby pod obchodním názvem. Provozování živnosti **na vlastní odpovědnost** znamená nejen odpovědnost podnikatele za porušení svých závazků či právních předpisů, ale vyjadřuje i podnikatelské riziko, a to riziko podnikatelského rozhodování. Podnikatel odpovídá za své závazky, jedná na vlastní účet a vlastní nebezpečí. Předposledním znakem živnosti je účel podnikání, a tím je **snaha o dosažení zisku**. Jestliže činnost není provozována za účelem finančního prospěchu, nejedná se o podnikatelskou činnost vůbec. Rozhodující je úmysl podnikatele zisku dosáhnout. Pokud je podnikání prováděno za účelem dosažení zisku, neznamena to, že by při splnění ostatních znaků živnosti nebylo možno postihnout podnikání bez živnostenského oprávnění, které je ztrátové, neboť i neúspěšné podnikání může skončit bez dosažení finančního prospěchu. Rozhodující je účel činnosti, tedy snaha zisku dosáhnout.¹⁵

Aby určitá činnost naplnila všechny pojmové znaky živnosti, musí se jednat o takovou činnost, která není uvedena v ustanovení § 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tedy není vyloučena z režimu tohoto zákona. V ČR nejsou považovány za živnost například činnosti autorů v nezávislém povolání, které se řídí autorským zákonem (spisovatelé, herci, výtvarní umělci, novináři, hudební umělci atd.), činnosti, u nichž se podnikání řídí podle jiných zákonů, neboť jde o vysoce specializované činnosti, k nimž je potřebné vysokoškolské vzdělání a státní zkouška (lékaři, farmaceuti, veterináři, auditori, advokáti, daňoví poradci, znalci, notáři, soudní exekutoři, burzovní makléři, zeměměřiči atd.), za živnost se dále nepovažuje zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, pronájem nemovitostí a další činnosti.

3.3.2 Druhy živností

Ustanovení § 9 živnostenského zákona rozeznává **živnosti ohlašovací**, u kterých ve většině případů vzniká oprávnění provozovat živnost ohlášením živnosti ŽÚ a živnosti **koncesované**, u nichž vzniká živnostenské oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

¹⁵ ŘEHOŘ, Václav. SRPOVÁ, Jitka a kolektiv. *Základy podnikání [teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů]*. 2010, 20 s.

Ohlašovací živnosti se člení dle ustanovení § 19 ŽZ na živnosti **řemeslné**, které jsou uvedeny v příloze 1 k ŽZ a pro jejich provozování se vyžaduje odborná způsobilost uvedená v § 21 a § 22 ŽZ, získávaná především vyučením v oboru a určitou délkou praxe. Dále živnosti **vázané**, specifikované přílohou č. 2 k ŽZ, pro jejichž provozování je v téže příloze stanovena odborná způsobilost nebo je uvedeno oprávnění, osvědčení či obdobný dokument, vydaný příslušným orgánem podle zvláštního právního předpisu. Živnost **volnou**, pro jejíž provozování jsou v § 6 ŽZ stanoveny pouze všeobecné podmínky provozování živnosti, a to plná svéprávnost a bezúhonnost. Předmět podnikání a osmdesát oborů činností náležejících do živnosti volné jsou uvedeny v příloze č. 4 k ŽZ.¹⁶

Za **živnosti koncesované**, jež jsou stanovené v příloze č. 3 k ŽZ, se považují činnosti, jejichž provozování je vázáno na povolení věcně příslušného orgánu státní správy uvedeného v téže příloze. Požadováno je i prokázání odborné a jiné zvláštní způsobilosti upravené zvláštními právními předpisy. U některých koncesovaných živností jsou na podnikatele kladeny i další požadavky, například bezúhonnost všech zaměstnanců, schválení provozovny, spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu, případně všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají.

Z hlediska předmětu podnikání se živnosti dělí na **živnosti obchodní** (například velkoobchod, maloobchod, ubytovací služby), **živnosti výrobní** a **živnosti poskytující služby**. Toto dělení je důležité z hlediska posouzení rozsahu živnosti, neboť dle ustanovení § 34 ŽZ je podnikatel provozující obchodní činnost oprávněn také zboží pronajímat, zprostředkovat jeho koupi, či prodej. Na žádost zákazníka může zboží přizpůsobit jeho požadavkům, provádět montáž zboží a výměnu vadných součástí, pokud budou provedeny jednoduchým způsobem a zůstane-li zachována povaha obchodní činnosti.¹⁷ Dle ustanovení § 42 ŽZ je podnikatel provozující výrobní činnost oprávněn výrobky vlastní výroby prodávat, opravovat, pronajímat, vyrábět na výrobky etikety, obaly a jiné prostředky umožňující prodej tohoto zboží, provádět montáže, údržbu a seřizování výrobků, zůstane-li zachována povaha výrobní činnosti. Ustanovení § 43 ŽZ umožňuje podnikateli poskytujícímu služby týkající se oprav a údržby věcí, přepravy osob nebo

¹⁶ HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi*. 2010, 26 – 29 s.

¹⁷ NOVOTNÝ, Slavomír. *Živnostenské podnikání v České republice*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2010, 15 – 20 s.

zboží, ubytování, hostinské činnosti a zastavárenské činnosti, aby poskytoval i další práce a prováděl výkony, zůstane-li zachována povaha živnosti poskytující uvedené služby. V případě přepravy osob, může v souladu s ustanovením § 44 ŽZ podnikatel vykonávat také činnosti zajišťující bezpečnost a pohodlí zákazníků, provozovat činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů v dopravních prostředcích, provozovat úschovu věcí. Při přepravě zboží jej může překládat, skladovat a balit zásilky.¹⁸

3.3.3 Povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona

Kontrolovanými subjekty podléhajícími režimu ŽZ jsou podnikatelé ve smyslu § 5 ŽZ, tj. fyzické a právnické osoby provozující živnost na základě vzniku živnostenského oprávnění, dále všechny osoby provozující činnost naplňující pojmové znaky živnosti podle ustanovení § 2 ŽZ bez živnostenského oprávnění, tj. v případě neoprávněného podnikání a osoby poskytující služby podle § 69a ŽZ. Při provozování živnosti jsou podnikatelé povinni dodržovat povinnosti stanovené ŽZ.

Dle ustanovení § 7 odst. 6 ŽZ je podnikatel povinen zajistit výkon činností uvedených v příloze č. 5 ŽZ jen fyzickými osobami, které **splňují** požadovanou **odbornou způsobilost** pro danou živnost, a to vzhledem k tomu, že jsou v přímém kontaktu se zákazníkem a při výkonu jejich činnosti může být ohroženo zdraví nebo život člověka. O těchto osobách je podnikatel povinen vést evidenci a uchovávat kopie dokladů, které prokazují jejich odbornou způsobilost, a to minimálně tři roky ode dne ukončení výkonu činnosti těmito osobami, přičemž je podnikatel povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Do seznamu těchto činností patří především vázané živnosti, například „Oční optika“, „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“, „Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže“, „Masérské, rekondiční a regenerační služby“, „Provozování solárií“, dále řemeslné živnosti s předměty podnikání „Kosmetické služby“, „Pedikúra, manikúra“ a koncesované živnosti „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“.

¹⁸ Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 27. 9. 2019].

Při provozování ohlašovací živnosti **prostřednictvím odpovědného zástupce** je dle ustanovení § 11 odst. 5 ŽZ podnikatel povinen oznámit ŽÚ ustanovení této fyzické osoby, která odpovídá podnikateli za to, že bude řádně dodržován provoz živnosti a budou dodržovány živnostenskoprávní předpisy. Pro živnost koncesovanou je podle ustanovení § 11 odst. 7 ŽZ podnikatel povinen předložit ŽÚ ke schválení ustanovení odpovědného zástupce. Povinnost ustanovit odpovědného zástupce má podnikající fyzická osoba, která nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti a právnická osoba pro živnost vyžadující splnění odborné nebo jiné způsobilosti, pokud ji ŽZ nebo zvláštní předpisy vyžadují. Odpovědný zástupce je k podnikateli ve smluvním vztahu a ŽZ mu ukládá povinnost splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. Další povinností podnikatele je oznámení ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce ŽÚ, a to ve lhůtě do 15 dnů od ukončení funkce. Pokud ukončí výkon funkce sám odpovědný zástupce, musí ŽÚ prokázat, že o této skutečnosti předem písemně informoval podnikatele, a to předložením kopie písemnosti, ve které informuje podnikatele o ukončení výkonu své funkce a doklad o doručení této písemnosti podnikateli. Povinnost ustanovení nového odpovědného zástupce, a to nejpozději do 15 dnů od ukončení funkce dosavadního odpovědného zástupce, ukládá podnikateli ustanovení § 11 odst. 8 ŽZ. Tato povinnost se netýká podnikatelů, kteří oznámili ŽÚ přerušování provozování živnosti nebo mají provozování živnosti pozastaveno. Současná právní úprava umožňuje, aby fyzická osoba vykonávala funkci odpovědného zástupce maximálně pro čtyři podnikatele.¹⁹

3.3.4 Provozovna

ŽZ v obecné rovině vymezuje, co je považováno za provozovnu, ale povinnost zřídit ji podnikateli nestanovuje a tak musí být posuzovány jednotlivé případy s ohledem na konkrétní okolnosti, a to především na charakter vykonávané činnosti. Pokud výkon předmětné činnosti naplňuje znaky ŽP podle § 2 ŽZ a pokud tyto činnosti jsou provozovány v pronajatém nebo vlastním prostoru, a to byť jen jednou týdně, je třeba tyto prostory považovat za provozovnu. Podle ŽZ je přípustné, aby provozovna neměla ani číslo popisné, provozovna může mít vymezeno parcelní číslo pozemku a název katastrálního území nebo se může vyskytovat v rozsáhlejším obchodním centru, komplexu

¹⁹ KAMENÍK, Petr, HRABÁNKOVÁ Milada, ORLOVÁ Marie. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, s. 63 – 64.

budov, patře budovy apod.²⁰ Provozovnou může být i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb, ale i prostory, v nichž dochází k výkonu podnikatelské činnosti a nemusí v nich docházet ke styku se zákazníkem, například skladové prostory.

Pokud podnikatel není současně vlastníkem, či spoluvlastníkem objektu, v němž má umístěnu provozovnu, pak je na žádost ŽÚ dle § 17 odst. 3 ŽZ povinen doložit právní důvod pro užívání těchto prostor.²¹ V případě nemovitosti ve společném jmění manželů a to i v případě že umístí provozovnu do nemovitosti jeden z manželů, se vyžaduje souhlas obou manželů, resp. jednoho manžela se souhlasem druhého. Při prokazování právního důvodu pro užívání prostor provozovny v bytě, je v případě spoluvlastnictví nemovitosti vyžadován souhlas dvouřetinové většiny hlasů spoluvlastníků. Pokud je prostor kolaudovaný jako provozovna a bude sloužit i nadále stejnému účelu, pak k souhlasu s užíváním prostor bude postačovat většina hlasů spoluvlastníků. Právní důvod užívání provozovny podnikatel prokazuje zejména písemnou nájemní smlouvou. Existenci nájemní smlouvy lze osvědčit i písemným prohlášením vlastníka nemovitosti. Výše uvedené ustanovení ŽZ ukládá podnikateli také povinnost oznámit předem ŽÚ zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně, a to s uvedením konkrétního data. Při ukončení činnosti v provozovně je dle ustanovení § 31 odst. 16 ŽZ podnikatel povinen oznámit ŽÚ adresu místa, kde lze vypořádat případné závazky, avšak tato adresa nemůže být adresou sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo správního orgánu. U automatů a mobilních provozoven se oprávněnost umístění provozovny prokazuje například dokladem o zaplacení poplatku za místo na tržišti.²²

3.3.5 Způsobilost a označení provozovny

Mezi další povinnosti týkající se provozovny je povinnost podnikatele prokázat pracovníkům ŽÚ při kontrole způsobilost provozovny pro provozování živnosti podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění

²⁰ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) § 2. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 8. 9. 2019].

²¹ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) § 17 odst. 3. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 8. 9. 2019].

²² HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc: ANAG, 2010. 70 s.

pozdějších předpisů, a to kolaudačním rozhodnutím, souhlasem stavebního úřadu se změnou užívání stavby nebo jiným dokladem vydaným příslušným stavebním úřadem. Na podnikateli je odpovědnost za způsobilost provozovny k provozování konkrétní živnosti podle zvláštních předpisů, a to hygienických, požárních a dalších. Dle ustanovení § 17 odst. 4 ŽZ je „podnikatel povinen zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů. Pro každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny; to neplatí pro automaty.“²³ Pracovníci ŽÚ jsou oprávněni kontrolovat, zda podnikatel dodržuje povinnosti označení provozovny stanovenými identifikačními údaji podle § 17 odst. 7 nebo i odst. 8 ŽZ. Kromě viditelného a trvalého označení provozovny, a to u podnikající fyzické osoby jménem a příjmením podnikatele, u právnické podnikající osoby obchodní firmou nebo názvem a identifikačním číslem osoby, musí být stánek podnikatele, pojízdná prodejna, automat nebo obdobné zařízení dále označeny adresou sídla nebo adresou umístění odštěpného závodu zahraniční osoby. Provozovna sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb musí být mimo jiné označena také jménem a příjmením ustanovené odpovědné osoby. Pokud je v provozovně poskytováno přechodné ubytování, jde-li o hotel, motel, penzion a ostatní ubytovací zařízení, kterými jsou například ubytovny, kempy, musí být tato provozovna dále označena kategorií a třídou ubytovacího zařízení dle vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.²⁴

Z ustanovení § 17 odst. 8 písm. b) ŽZ je zřejmé, že v ŽZ není specificky vymezena konkrétní forma označení provozovny prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli. Nemusí tak být vždy splněna povinnost podnikatele označit provozovnu určenou pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům výlučně uvedením konkrétního časového vymezení, ale uvedením provozní doby může být označení „dle objednávek“, či „objednávky dle telefonické domluvy“.

Pokud dojde k uzavření provozovny určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům, mimo mobilní provozovnu a automaty, vyplývá z ustanovení § 17 odst. 9 ŽZ podnikateli povinnost předem na viditelném a vhodném místě označit začátek

²³ § 17 odst. 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 8. 9. 2019].

²⁴ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 8. 9. 2019].

a konec uzavření této provozovny, nebrání-li tomu závažné důvody. Odpovědnost za řádné označení provozovny je plně na podnikateli.²⁵

Při prodeji zboží nebo poskytování služeb pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem, nesmí podnikatel dle ustanovení § 17 odst. 10 ŽZ umožnit získat tabákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety a alkoholické nápoje osobám mladším 18 let, které jsou chráněny zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.²⁶

Pokud jako adresu sídla nezvolí podnikající fyzická osoba adresu svého bydliště, musí dle ustanovení § 31 odst. 2 označit viditelně tento objekt, a to svým jménem, příjmením a identifikačním číslem osoby. Právnícká podnikající osoba musí objekt, v němž má sídlo, označit obchodní firmou, popřípadě názvem a identifikačním číslem osoby. Zahraniční podnikající osoba musí označit těmito údaji odštěpný závod, pokud jej zřizuje.

Každý podnikatel může mít pouze jednu adresu sídla, která se bude vztahovat k celé jeho podnikatelské činnosti. Pod sídlem si může každý podnikatel představit adresu, ze které řídí své podnikatelské činnosti. Na tuto adresu si nechává zasílat korespondenci a používá ji k fakturaci nebo k uzavírání smluv se svými partnery. Adresu sídla podnikání volí každý podnikatel dle vlastní úvahy, jedná se o libovolnou adresu, na které by však měl být podnikatel k zastížení. Tato adresa je zapsána v živnostenském rejstříku. I když má podnikající fyzická osoba zapsáno sídlo na adrese bydliště, neznamená to, že se se změnou bydliště změní zároveň i adresa sídla uvedená v živnostenském rejstříku. Aby proběhla změna obou adres zároveň, musí podnikatel výslovně uvést ŽÚ, že žádá o trvalou shodu adres.

3.3.6 Požadované doklady

Předložení dokladů o **nabytí prodávaného zboží** nebo **materiálu** používaného k poskytování služeb je dle ustanovení § 31 odst. 3 ŽZ pro podnikatele vstřícnější, a to v případě kontroly. Podnikatel nemusí mít tyto doklady pro případ ŽK přímo

²⁵ ŘEHOŘ, V. SRPOVÁ, J. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010. 18 – 23 s.

²⁶ ČOI. *Zákaz prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let jako nápis už nestačí*, [online]. [cit. 15. 6. 2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.coi.cz/zakaz-prodeje-alkoholickych-napoju-a-tabakovych-vyrobku-osobam-mladsim-18-let-jako-napis-uz-destaci>>

v provozovně, ale bude mu stanovená lhůta, ve které má kontrolnímu orgánu doklady předložit. **Účetní doklady** (faktury, dodací listy) by měly obsahovat označení účetního dokladu, popis účetního případu, označení účastníků nákupu a prodeje, dále musí obsahovat peněžní částku nebo údaj o množství a ceně a okamžik vyhotovení dokladu.²⁷

Na provozovatele „second handu“ se vztahuje povinnost identifikace ve smyslu § 31 odst. 4 ŽZ. To znamená, že při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, při přijímání výše uvedeného zboží do zástavy nebo při zprostředkování jeho nákupu, před uzavřením smluvního vztahu je provozovatel povinen identifikovat jeho účastníky (osoby, od kterých zboží koupí) podle § 5 a § 8 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů a dle ustanovení § 31 odst. 5 ŽZ identifikovat předmět smluvního vztahu (použité zboží). Identifikačními údaji jsou u fyzické osoby jméno a příjmení, rodné číslo, pokud nebylo osobě přiděleno, datum narození, místo narození, adresa bydliště nebo pobytu, státní občanství, pokud jde o fyzickou osobu podnikající též adresa sídla a identifikační číslo osoby, u právnické osoby název obchodní firmy, adresa sídla a identifikační číslo osoby.

Podnikatel je zároveň povinen pořídit písemný zápis, tedy vést evidenci o identifikaci účastníků a předmětu smluvního vztahu, která musí obsahovat i druh dokladu totožnosti osoby, od které podnikatel použité zboží kupuje nebo přijímá zboží do zástavy nebo zprostředkovává jeho nákup, číslo tohoto průkazu, stát, který jej vydal a dobu platnosti dokladu včetně data uzavření vztahu. Evidence musí být přístupná v provozovně, kde se toto zboží nachází a v níž dochází k identifikaci.²⁸ Uchována musí být v souladu s § 31 odst. 6 ŽZ po dobu 5 let ode dne uzavření smlouvy. Povinnost identifikovat klienta se podle § 7 odst. 2 zákona č. 253/2008 Sb. vztahuje na podnikatele, který je oprávněn obchodovat s použitým zbožím nebo ke zprostředkování těchto obchodů nebo k přijímání věci do zástavy, a to vždy pokud jde o nákup nebo přijetí použitého zboží nebo zboží bez dokladu o jeho nabytí k přijímání věci do zástavy nebo ke zprostředkování jejich prodeje.²⁹

²⁷ ŠTOHL, Pavel. *Souvislý účetní příklad s účetními doklady 2019*. Štohl, vzdělávací středisko Znojmo: 2019, 12 s.

²⁸ ČERNÁ, Stanislava. ŠTENGLOVÁ, Ivana. PELIKÁNOVÁ, Irena. DĚDIČ, Jan a kolektiv. *Obchodní právo, podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 514 – 520s.

²⁹ Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu § 7 odst. 2. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 14. 7. 2019].

Předmět smluvního vztahu lze identifikovat názvem výrobku, uvedením jeho značky a výrobního čísla, jsou-li na výrobku uvedeny, nebo stručným popisem výrobku umožňujícím jeho dostatečnou identifikaci. Při plnění této povinnosti je třeba vždy přihlídnout k charakteru nakupovaného použitého zboží. Pokud tedy podnikatel nakupuje například oblečení na váhu, pak je dostačující identifikací předmětu smluvního vztahu uvedení druhu zboží a jeho hmotnosti. Pokud účastník smluvního vztahu nesouhlasí s identifikací, nebo nelze-li identifikovat předmět smluvního vztahu, pak nesmí dle ustanovení § 31 odst. 7 podnikatel výše uvedeného zboží přijmout do zástavy nebo jej koupit, či zprostředkovat jeho nákup. Účelem identifikace předmětu smluvního vztahu je znemožnění prodeje použitého zboží, jehož původ není doložen a může pocházet z trestné činnosti.³⁰

3.3.7 Přítomnost stanované osoby při procesu kontroly

Další povinnost vyplývá pro podnikatele z ustanovení § 31 odst. 8 ŽZ. Jde o povinnost zajistit, aby v provozovně, ve které je prodáváno zboží nebo poskytována služba spotřebiteli, byla v uvedené provozovně přítomna osoba znalá českého nebo slovenského jazyka. Tato povinnost se týká především podnikajících zahraničních fyzických osob. Pokud mají pracovníci ŽÚ v době kontroly provozovny pochybnosti, mohou zkoumat splnění podmínky znalosti českého nebo slovenského jazyka pohovorem, při kterém posuzují, zda je osoba přítomna v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli, schopna plynně a jazykově správně reagovat. Pracovníci ŽÚ kladou této osobě otázky vztahující se k běžným denním situacím, k podnikatelské činnosti a zjišťují, zda osoba umí sdělit obsah přečteného textu z denního tisku.³¹ Nemělo by docházet k situacím, kdy se spotřebitel nemůže v provozovně domluvit s prodejcem, který neovládá český či slovenský jazyk a není zákazníkovi schopen podat informace k nabízenému zboží, případně k poskytované službě nebo vystavit doklad o prodeji zboží či poskytnuté službě.

Na podnikatele se vztahuje povinnost uložená ustanovením § 31 odst. 9 ŽZ, a to odpovědnost za to, že jeho zaměstnanci prokázali splnění bezúhonnosti, pokud ŽZ či

³⁰ Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu § 31 odst. 7. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 8. 9. 2019].

³¹ KAMENÍK, Petr. HRABÁNKOVÁ, Milena. ORLOVÁ, Marie. *Živnostenský zákon, zákon o živnostenských úřadech*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 123 - 124 s.

zvláštní právní předpis podmínku bezúhonnosti vyžaduje. Dle ustanovení § 31 odst. 17 téhož zákona podnikatel dále odpovídá za splnění způsobilosti zaměstnanců pro výkon povolání, pokud ji zvláštní právní předpisy pro provozování živnosti vyžadují. Odpovídá též za seznámení zaměstnanců s bezpečnostními předpisy a předpisy upravující ochranu veřejného zdraví, především zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. Podle povahy práce by měl mít zaměstnanec znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví, případně by měl být proškolen zaměstnanec nakládající s nebezpečnými chemickými látkami. Povinnost zajistit zaměstnancům školení o právních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanovuje zaměstnavateli zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.³²

3.3.8 Přerušování živnosti

Přerušování provozování živnosti je vhodným řešením pro podnikatele, kteří chtějí výhledově v provozování živnosti pokračovat. Podnikatel není povinen přerušit provozování živnosti, avšak výhodou oznámení přerušování provozování živnosti ŽÚ je, že v době přerušování živnosti se na podnikatele nevztahují některé povinnosti uložené ŽZ. Například podnikatel není povinen splňovat podmínku odborné nebo jiné způsobilosti, nemusí mít označen objekt, v němž má adresu sídla nebo odštěpný závod. Na oznámení o přerušování provozování živnosti musí podnikatel uvést konkrétní datum ukončení přerušování provozování živnosti, avšak doba přerušování provozování živnosti není zákonem časově omezena. Provozování živnosti je přerušeno buď dnem doručení oznámení, nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení o přerušování provozování živnosti. Pokud podnikatel začne v provozování živnosti pokračovat až po uplynutí doby, po kterou přerušil provozování živnosti, tak znovuzahájení podnikání nemusí již ŽÚ oznamovat.

Pokračovat v provozování živnosti je možné i před uplynutím doby, na kterou podnikatel přerušil provozování živnosti, ale v tomto případě je dle ustanovení § 31 odst. 12 povinen obnovení provozování živnosti předem písemně oznámit ŽÚ. Pokračovat

³² MVČR. Sbirka zákonů a Sbirka mezinárodních smluv. [online]. [cit. 9. 7. 2019]. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=455/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

v provozování živnosti může podnikatel buď dnem doručení oznámení ŽÚ, nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení.³³

V případě, že o to zákazník požádá, je podnikatel povinen dle ustanovení § 31 odst. 14 ŽZ vydat zákazníkovi doklad o prodeji zboží nebo o poskytnutí služby, se zákonem stanovenými údaji, a to s uvedením, o jaký výrobek nebo o jakou službu se jedná, s datem prodeje výrobku či poskytnutí služby a cenou za jakou byl výrobek prodán nebo poskytnuta služba. Na dokladu musí být dále uvedeny identifikační údaje prodávajícího obsahující jméno a příjmení, popřípadě název obchodní firmy a identifikační číslo osoby. Doklad o zakoupení výrobku nebo poskytnutí služby slouží jako průkazný podklad pro uplatnění práv z odpovědnosti za vady prodáváných výrobků a poskytnutí služeb a rovněž slouží jako podklad k ověření, zda zákazníkovi byla účtována správná cena.

Podle ustanovení § 31 odst. 15 ŽZ může ŽÚ vyzvat podnikatele k poskytnutí pravdivých a úplných informací ohledně provozování živnosti a k doložení dokladů prokazujících provozování živnosti, a to vystavených i přijatých faktur, dodacích listů, uzavřených smluv týkajících se podnikatelské činnosti, dokladů o odvodech pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, účetních dokladů týkajících se podnikatelské činnosti, pokladních dokladů, v případě zaměstnávání zaměstnanců k doložení pracovních smluv nebo dohod uzavřených se zaměstnanci, dokladů o proškolení zaměstnanců z BOZP.³⁴

V případě koncesovaných živností ŽÚ v souladu s ustanovením § 27 odst. 3 ŽZ stanovuje nebo mění podnikateli podmínky, které jsou uvedeny v příloze č. 3 k ŽZ. Podnikatel je povinen podmínky, které jsou zapsány v rozhodnutí o udělení koncese dodržovat.

Další povinnosti vyplývají podnikateli z ustanovení § 49 a § 56 ŽZ, a to oznámení veškerých změn a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou podmínkou pro ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jejich vzniku, s výjimkou oznámení změny oboru činnosti u volné živnosti. Tato povinnost neplatí, pokud se jedná o změny a doplnění, které jsou zapsány v základních registrech nebo ve veřejném rejstříku,

³³ KAMENÍK, Petr. HRABÁKOVÁ, Milena. ORLOVÁ, Marie. *Živnostenský zákon, zákon o živnostenských úřadech*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 177s.

³⁴ BEZPEČNOST PRÁCE.info. *Bezpečnost práce je třeba školit, ale také kontrolovat*. [online]. [cit. 12. 9. 2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.bezpecnostprace.info/bozp/bezpecnost-prace-je-treba-skolit-ale-take-kontrolovat>>.

v obchodním rejstříku nebo u občana ČR v informačním systému evidence obyvatel, v případě podnikajícího cizince v informačním systému cizinců.

3.3.9 Sankce

ŽÚ provádějí kontrolní činnost nad dodržováním výše uvedených ustanovení ŽZ u fyzických a právnických osob provozující živnost na základě vzniku živnostenského oprávnění a u osob provozujících činnost, která je živností, avšak uvedené osoby přitom nemají platné živnostenské oprávnění a podnikají tedy neoprávněně. Místně příslušný ke kontrole je ŽÚ příslušný podle místa činnosti podnikatele, například podle umístění provozovny, pokud není možné uplatnit toto hledisko, řídí se místní příslušnost ŽÚ podle adresy sídla podnikatele. Právní úprava živnostenského podnikání označuje v § 61 až § 64 ŽZ **protiprávní jednání** souhrnným názvem „přestupky“. Přestupky spáchané nepodnikající fyzickou osobou jsou obsaženy v ustanovení § 61 ŽZ a jsou založeny na dodržování principu odpovědnosti této osoby. Příkladem přestupku je situace, kdy po smrti podnikatele dědicové neoznámí pokračování v provozování živnosti nebo **neustanoví odpovědného zástupce**. Dalším příkladem je neoprávněné provozování činnosti **bez příslušného živnostenského oprávnění** nebo nedoložení čestného prohlášení o bezúhonnosti. Za uvedené přestupky vymezuje ŽZ sazby uvedené v § 61 odst. 4 zákona, a to až **do 10 000,- Kč** za porušení povinností dědiců po smrti podnikatele, **do 100 000,- Kč** za nepravdivé čestné prohlášení, až **do 500 000,- Kč** za provozování činnosti, která je živností volnou, a to bez příslušného živnostenského oprávnění, **do 750 000,- Kč** v případě řemeslné nebo vázané živnosti a **do 1 000 000,- Kč** v případě koncesované živnosti. Oblast přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je upravena v § 62 a § 63 ŽZ, kde jsou uvedena protiprávní jednání, např. neoznámení zahájení či ukončení provozování živnosti v provozovně ŽÚ, nedostatečná identifikace účastníků smluvního vztahu v případě nákupu použitého zboží, neoznámení ustanovení odpovědného zástupce, neúplné označení provozovny zákonem stanovenými údaji, provozování činnosti, ke které nemají podnikající osoby živnostenské oprávnění a další.

V § 62 odst. 4 ŽZ jsou uvedené sankce s určením jejich horní hranice, a to až do 10 000,- Kč za neoznámení pokračování v provozování živnosti, do 20 000,- Kč za neoznámení změn a doplnění dokladů k nim, do 50 000,- Kč za neoznámení ustanovení

odpovědného zástupce nebo ukončení výkonu jeho funkce, do 100 000, - Kč za neustanovení odpovědného zástupce, neoznámení předem ukončení či zahájení provozování živnosti v provozovně nebo neustanovení osoby odpovědné za provozovnu, neoznačení provozovny a další, do 1 000 000,- Kč za neprokázání způsobu nabytí prodávaného zboží nebo materiálu, ze nedostatečnou identifikaci údajů nebo nevedení její evidence u použitého zboží, ze nevydání dokladu o prodeji na žádost a další.

V § 63 odst. 2 živnostenského zákona jsou uvedené sankce v případě právnických osob podnikajících neoprávněně, a to až do 500 000,- Kč za provozování činnosti, která je živností volnou, a to bez příslušného živnostenského oprávnění, do 750 000,- Kč v případě řemeslné či vázané živnosti a do 1 000 000,- Kč v případě koncesované živnosti.³⁵

3.4 Právní úprava dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Podle § 23 odst. 5 zákona citovaného zákona vykonávají obecné ŽÚ dozor nad dodržováním informačních povinností stanovených v § 9 až 13, povinností provozovatele tržiště nebo tržnice uvedených v § 14a a dodržováním dalších povinností při prodeji výrobků a poskytování služeb stanovených v § 15, § 16 a § 18, přičemž místní příslušnost se řídí umístěním provozovny resp. místem činnosti, nejedná-li se o provozovnu. Dle ustanovení § 9 musí prodávající spotřebitele informovat o vlastnostech výrobku, charakteru služeb, způsobu použití výrobku, údržbě a je-li to třeba, musí být přiložen písemný návod s těmito informacemi. Podle § 10 musí být zajištěno viditelné a srozumitelné označení výrobku názvem, dodavatelem, případně výrobcem či dovozcem, údaji o hmotnosti, množství, u textilních výrobků a obuvi údaji o velikosti a materiálech. Dle ustanovení § 11 musí být poskytnuté informace v českém jazyce, některé v podobě piktogramů. Fyzikální veličiny musí být uvedeny v jednotkách podle zvláštního předpisu. Z § 12 vyplývá pro prodávajícího povinnost označit prodávané výrobky a poskytované služby cenou, případně informace o ceně vhodným způsobem zpřístupnit. Dle § 13 musí být spotřebitel informován o podmínkách a způsobu uplatnění reklamace a o tom, kde může reklamaci uplatnit. Z § 14a vyplývá povinnost pro provozovatele tržiště a tržnice vést

³⁵ Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), § 61, 62, 63. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 6. 7. 2019].

evidenci prodávajících ve vazbě na § 17 ŽZ a tuto evidenci uchovávat jeden rok ode dne provedení záznamu.

ŽÚ mohou podle § 27 zákona provádět dozor nad dodržováním výše uvedených ustanovení zákona u všech subjektů podnikajících v režimu ŽZ, nebo u osob provozujících činnosti bez příslušného oprávnění, v případě neoprávněného podnikání. Z § 15 vyplývá pro prodávajícího povinnost na požádání spotřebitele výrobek překontrolovat, předvést, vydat potvrzení o povinnostech z vadného plnění, vydat písemné potvrzení o převzetí objednávky na službu, pokud není poskytnuta na počkání. Dle ustanovení § 16 je prodávající povinen vydat na žádost spotřebitele doklad o prodeji výrobku nebo poskytnutí služby se stanovenými údaji. V § 18 je uvedena povinnost cenových informací za výkup vratných lahví.

Na tyto povinnosti navazují skutkové podstaty přestupků v § 24 zákona a tam uvedené sankce s určením jejich horní hranice. Přestupky podle tohoto projednává správní orgán, který podle § 23 zákona vykonává dozor nad dodržováním povinnosti, jež byla spácháním přestupku porušena. Je-li k projednání přestupku příslušných více správních orgánů, přestupek projedná ten z nich, který nejdříve zahájil správní řízení, a nebylo-li správní řízení zahájeno, tak ten, který porušení povinnosti zjistil jako první.³⁶

Za přestupek lze uložit pokutu příkazem na místě, příkazem nebo v klasickém správním řízení, a to při dodržení ustanovení zákona o ochraně spotřebitele a zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, přičemž pokuty vybírá správní orgán, který je uložil, s výjimkou České národní banky.

3.5 Právní úprava dle zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době

Citovaný zákon v § 1 stanoví, že v noční době mezi 22. a 6. hodinou je zakázán nákup a prodej veškerého použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy (v bazarech a zastavárnách) a výkup odpadu v zařízeních určených ke sběru a výkupu odpadu.³⁷

Za přestupek je možné podnikající fyzické osobě a právnické osobě uložit pokutu do výše 50 000 Kč, při opakovaném porušení zákona lze uložit pokutu až do výše 100 tis. Kč.

³⁶ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, § 24b. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 6. 7. 2019].

³⁷ Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, § 1. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 6. 7. 2019].

Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem dle § 2 odst. 3 zákona provádějí obecní živnostenské úřady příslušné podle umístění provozovny a kromě nich i Česká obchodní inspekce.

3.6 Právní úprava dle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů

Dozor nad dodržováním zákona je podle § 10a svěřen obecním ŽÚ, s výjimkou některých ustanovení, jejichž dodržování kontroluje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Jak ŽÚ, tak ani Ministerstvo pro místní rozvoj ČR však nevykonávají dohled nad plněním povinností stanovených tímto zákonem pojišťovnám, případně bankám.

V ustanovení § 10b jsou uvedeny přestupky právnických a podnikajících fyzických osob. V odstavci 1 zařazený přestupek spočívá v tom, že podnikatel, který uzavře se zákazníkem smlouvu o poskytnutí služby cestovního ruchu, která je součástí spojených cestovních služeb, o této skutečnosti neinformuje cestovní kancelář³⁸, která pro zákazníka zprostředkovává spojené cestovní služby, ačkoli je podle § 9c odst. 4 povinen tak učinit. Tento přestupek projednává ŽÚ.

Přestupek podle § 10b odst. 2 písm. c) spočívá v tom, že cestovní agentura neinformuje zákazníka podle § 9a odst. 1 nebo 4³⁹, respektive mu neposkytne zákonem požadované informace na příslušném formuláři před učiněním závazné objednávky nebo uzavřením smlouvy o zájezdu, nebo mu neposkytne požadované informace dle ustanovení § 9a odst. 1 a 2 na příslušném formuláři před uzavřením další smlouvy. Přestupek podle odstavce 2 písm. d) spočívá v tom, že cestovní agentura nesplní některou z povinností stanovenou pro prodejce zájezdu podle § 9b a zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku

³⁸ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 1. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

³⁹ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 2 písm. b). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

(dále jen „občanského zákoníku“) zajišťující ochranu v případě úpadku cestovní kanceláře, stejně jako ustanovení upravující povinnosti cestovní agentury uvedené v § 3 odst. 4.⁴⁰

Přestupku uvedeného v § 10b odst. 3 písm. a) se cestovní kancelář dopustí v případě, pokud nesplní povinnost uvedenou v ustanovení § 6 odst. 7, tedy nevydá zákazníkovi spolu s potvrzením o zájezdu či s druhopisem smlouvy o zájezdu doklady určené zákazníkovi, které obsahují informace o uzavřeném pojištění. Přestupek podle § 10b odst. 3 písm. b) tkví v tom, že cestovní kancelář nevede dle ustanovení § 7b odst. 4 za každý kalendářní měsíc prokazatelnou evidenci o poskytnutých službách cestovního ruchu včetně výše tržeb za tyto služby, a nevede evidenci o prodaných zájezdech a o výši tržeb za tyto zájezdy nebo za poukazy na zájezd. Přestupek uvedený v § 10b odst. 3 písm. h) spočívá v tom, že cestovní kancelář neupraví vybírání záloh na zájezdy a termíny doplatků ceny v obchodních podmínkách před zahájením zájezdu, ačkoliv je podle § 9 odst. 1 písm. d) povinna tak učinit. V § 9 odst. 1 písm. e) je uvedena povinnost cestovní kanceláře označit provozovnu a propagační materiály slovy „cestovní kancelář“. Název „CK“ nebo „cestovní kancelář“ může používat pouze držitel koncese pro uvedenou živnost nebo držitel příslušného oprávnění z jiného státu EU⁴¹. Nesplnění této povinnosti je přestupkem uvedeným v § 10b odst. 3 písm. i). Přestupek podle § 10b odst. 3 písm. j) tkví v tom, že cestovní kancelář nepředloží před uzavřením smlouvy o zájezdu nebo smlouvy vedoucí ke sjednání spojených cestovních služeb zájemci na jeho žádost doklad o pojištění záruky pro případ úpadku nebo bankovní záruky⁴² (nebo doklad o ochraně pro případ úpadku z jiného státu EU, jedná-li se o kancelář podnikající podle práva tohoto jiného státu). V § 9 odst. 2 písm. b) je uvedena povinnost cestovní kanceláře při zprostředkování prodeje zájezdu pro jinou cestovní kancelář dodržet povinnosti cestovní agentury podle § 3 odst. 4⁴³. Nesplnění této povinnosti je přestupkem uvedeným v § 10b odst. 3 písm. k). Přestupek uvedený

⁴⁰ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 9b odst. 1 písm. b). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴¹ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 1 písm. e). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴² Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 2 písm. a). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴³ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 2 písm. b). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

v § 10b odst. 3 písm. l) spočívá v neinformování zákazníka před uzavřením smlouvy o zájezdu podle § 9a⁴⁴. Přestupek uvedený v § 10b odst. 3 písm. m) spočívá v nesplnění některé z povinností stanovených pro prodejce zájezdu podle § 9b⁴⁵. Přestupek zařazený v § 10b odst. 3 písm. n) spočívá v nesplnění některé z povinností podle § 9c odst. 1 nebo 2⁴⁶. Přestupek uvedený v § 10b odst. 3 písm. o) se týká nedodržení povinnosti cestovní kanceláře uvedených v rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ČR při uzavírání smluv nejen o zájezdu, ale i uzavírání smluv o poskytnutí služeb cestovního ruchu. Přestupky podle § 10b odstavce 3 písm. a), b), h), i), j), k), l), m), n), o) projednává ŽÚ.

Přestupek podle § 10b odst. 4 písm. a) spočívá v tom, že cestovní kancelář nevydá zákazníkovi ihned, jakmile uzavře smlouvu o zájezdu potvrzení podle § 2525 odst. 1 a 2, dále mu podle odst. 4 písm. b) nedoručí před zahájením zájezdu informace o plánovaných časech či mu nedoručí stvrzenky, poukázky, přepravní doklady podle § 2529 občanského zákoníku a podle odst. 4 písm. c) mu následně nevrátí platby podle § 2536a občanského zákoníku. Uvedené přestupky též projednává ŽÚ.

Ustanovení § 10b odst. 7 upravuje výši uložené pokuty, přičemž horní hranice pokut je odstupňovaná podle závažnosti přestupku od 100 000 Kč do 1 000 000 Kč.

Ustanovení § 10e odkazuje na postup podle § 58 odst. 2 nebo 3 ŽZ, tj. na obligatorní povinnost či fakultativní možnost zrušení živnostenského oprávnění podnikatele. Zdůrazňuje se, že porušení stanovených povinností se považuje vždy za závažné porušení podmínek stanovených tímto zákonem pro účely ŽZ. Kontrola nad dodržováním § 3 odst. 2 je svěřena ŽÚ.

⁴⁴ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 3 písm. l). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴⁵ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 3 písm. m). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴⁶ Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, § 10b odst. 3 písm. n). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

3.7 Právní úprava dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Výčet orgánů dozoru provádějících kontrolu dodržování povinností stanovených zákonem o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek je dán v § 30 tohoto zákona, kdy podle § 30 odst. 1 písm. g) jsou orgány dozoru OŽÚ. Ty vykonávají kontrolu nad dodržováním povinností stanovených v § 3 odst. 1 a 3, § 5 odst. 1 a 2, § 11 odst. 1, odst. 2 písm. e) a odst. 4, § 13 odst. 1 citovaného zákona. ŽÚ podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek kontrolují některé **povinnosti podnikatelů** týkající se **prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret a prodeje a podávání alkoholických nápojů.**

Ustanovení § 3 upravuje zákaz prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret (dále jen „prodej tabákových výrobků“). V odstavci 1 se stanovuje zákaz prodeje tabákových výrobků mimo prodejnu specializovanou na prodej tohoto zboží, prodejnu, která je potravinářským podnikem, prodejnu s převažujícím sortimentem denního a jiného periodického tisku, provozovnu stravovacích služeb, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, který má pevnou konstrukci a splňuje podmínky pro provozování potravinářského podniku za účelem provozování stravovacích služeb podle zákona o ochraně veřejného zdraví, stánek pevné konstrukce s převažujícím sortimentem denního a jiného periodického tisku, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod, a dopravní prostředek letecké dopravy.⁴⁷

V § 3 odst. 3 se zakazuje prodej tabákových výrobků prostřednictvím prodejního automatu, nelze-li vyloučit prodej těchto výrobků osobě mladší 18 let. Pokud tedy prodejce prodává uvedené zboží prostřednictvím automatu, je povinen zajistit ověření věku kupujícího osobou k tomu určenou.⁴⁸ Bude-li automat umístěn v provozovně, bude třeba, aby prodejce zajistil ověření věku osoby, která prostřednictvím automatu uskutečňuje prodej tabákových výrobků.

⁴⁷ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 3 odst. 1. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁴⁸ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 3 odst. 3. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

V § 5 jsou vymezeny některé podmínky prodeje tabákových výrobků, které se týkají jednak umístění prodávaného zboží v provozovně a jednak informace o zákazu prodeje osobám mladším 18 let.

Podle § 5 odst. 1 je prodejce tabákových výrobků povinen zajistit, aby toto zboží nabízené k prodeji bylo umístěno na vyčleněném místě odděleně od ostatního nabízeného sortimentu zboží. Podle odst. 2 je prodejce dále povinen na místech prodeje tabákových výrobků umístit pro spotřebitele zjevně viditelný text zákazu prodeje tohoto zboží osobám mladším 18 let. Text zákazu prodeje musí být pořízen v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písmen nejméně 2 cm.⁴⁹

V § 11 jsou stanovena omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů. V odstavci 1 se zakazuje prodávat alkoholické nápoje mimo prodejnu, která je potravinářským podnikem, provozovnu stravovacích služeb, provozovnu výrobce vína, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod a veřejný dopravní prostředek dálkové železniční, letecké, vodní či autobusové dopravy.⁵⁰ Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení platí, že prodej alkoholu je zakázán v jakémkoliv stánku, nejedná-li se o stánek s občerstvením anebo o příležitostný stánkový prodej podle § 14 zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Pokud se jedná o stánky, je v nich prodej alkoholu možný tehdy, jedná-li se o stánek s občerstvením, o příležitostný stánkový prodej podle § 14, o stánek specializující se na prodej alkoholu, je-li umístěn uvnitř stavby.

V § 11 odstavci 4 se zakazuje prodávat alkoholické nápoje prostřednictvím prodejního automatu.⁵¹ Podle § 13 odst. 1 zákona platí, že prodejce alkoholických nápojů je povinen na místech jejich prodeje umístit pro spotřebitele zjevně viditelný text zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let. Text zákazu prodeje musí být v českém jazyce, černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písmen nejméně 2 cm.⁵²

⁴⁹ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 5 odst. 1 a 2. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁵⁰ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 11 odst. 1. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁵¹ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 11 odst. 4. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁵² Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 13 odst. 1. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

ŽÚ má podle § 31 zákona stanovenou povinnost sdělit správci daně porušení některé z povinnosti stanovené v § 3 odst. 1 nebo v § 11, zjistí-li takovou skutečnost.

V § 35 zákona jsou vymezeny přestupky nepodnikajících fyzických osob a sankce, které za tyto přestupky lze uložit, přičemž do působnosti ŽÚ spadá přestupek podle § 35 odst. 1 písm. a), za něj lze podle odst. 2 písm. e) téhož zákonného ustanovení uložit pokutu do výše 30 000,- Kč.

V § 36 zákona jsou vymezeny přestupky právnických a podnikajících fyzických osob, v působnosti ŽÚ jsou delikty vymezené v odst. 1 písm. a), f), g) a j). Za přestupky podle § 36 odst. 1 písm. f) a g) je uložitelná sankce ve formě pokuty do 10 000,- Kč a za přestupek podle odst. 1 písm. a) a j) lze uložit pokutu do výše 800 000,- Kč.

3.8 Právní úprava dle zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů

K provedení některých ustanovení zákona o povinném značení lihu byla vydána Ministerstvem financí ČR vyhláška č. 334/2013 Sb., která stanoví vzor kontrolní pásky a způsob jejího zabezpečení.⁵³

Podle § 69 zákona o povinném značení lihu je obecným příslušným orgánem dozoru správce daně. Pokud ŽÚ zjistí při výkonu své kontrolní činnosti porušení § 59 odst. 1 - kontrolovaná osoba nakládá s neznačeným lihem, porušení § 60 odst. 1 písm. a) a b) - kontrolovaná osoba nakládá s kontrolními páskami v rozporu se zákonem a jejich padělky, porušení § 61 odst. 1 písm. a) - kontrolovaná osoba neoznačí líh ve spotřebitelském balení kontrolní páskou, porušení § 62 odst. 1 písm. a) - kontrolovaná osoba chybně umístí kontrolní pásku na spotřebitelském balení, porušení § 63 odst. 1 písm. a) - kontrolovaná osoba nezajistí ochranu kontrolních pásek a porušení § 64 odst. 1 písm. a) - kontrolovaná osoba prodá nebo nakoupí líh v rozporu s § 42, je rovněž k řízení o přestupku příslušný tento ŽÚ. Toto ustanovení znamená, že ŽÚ nemůže provádět cílené kontroly dodržování povinností při značení lihu, ale může tyto

⁵³ MFČR. Vyhláška č. 334/2013 Sb. k provedení některých ustanovení zákona o povinném značení lihu. [online]. [cit. 15. 10. 2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2013/vyhlaska-c-334-2013-sb-15054>>.

povinnosti kontrolovat jen tehdy, pokud v rámci ŽK zjistí, že podnikatel své povinnosti na tomto úseku neplní.⁵⁴

Dle ustanovení § 58 odst. 3 zajistí ŽÚ při výkonu kontroly neznačený líh, padělky kontrolních pásek a kontrolní pásky, se kterými bylo nakládáno v rozporu se zákonem. Vzájemná informační povinnost v případě zjištění porušení povinnosti při značení lihu a nakládání s lihem mezi ŽÚ a celním úřadem je uvedena v ustanovení § 58 odst. 2.

V ustanoveních vymezujících skutkové podstaty jsou v § 59, § 60, § 61, § 62, § 63 a § 64 uvedeny horní hranice pokut, případně lze podnikateli uložit zákaz činnosti. Není-li v zákoně o povinném značení lihu uvedena doba možného zákona, platí obecné ustanovení § 47 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož lze zákaz činnosti uložit maximálně na dobu 3 let.⁵⁵

3.9 Právní úprava dle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů

Dozor nad dodržováním tohoto zákona svěřuje zákon o pohřebnictví Ministerstvu pro místní rozvoj ČR, Krajským hygienickým stanicím, krajským úřadům a ŽÚ. Podle § 25a odst. 2 písm. b) zákona o pohřebnictví dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 6 odst. 4, § 7 odst. 1 písm. b), § 10a a v § 14 odst. 3 písm. b) u provozovatelů pohřebních služeb, krematorií, osob provádějících konzervaci a balzamací a poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb provádí ŽÚ. ŽÚ podle uvedených ustanovení kontroluje, zda podnikatel provozující pohřební služby v pohřebnictví nemá chladicí a mrazicí zařízení podle odstavce 3 písm. a) a místnost pro úpravu těla zemřelého podle odstavce 3 písm. c) umístěny v prostorách a areálech zdravotnického zařízení nebo zařízení sociálních služeb.⁵⁶ Dále sleduje, zda provozovatel pohřební služby před zahájením provozu vydal řád pro provozování pohřební služby, který musí být schválen krajskou hygienickou stanicí, zveřejněn na viditelném místě a zda je vykonávaná živnost v souladu s ním. Obdobný postup musí být dodržen při každé změně řádu pro provozování

⁵⁴ Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu § 42, 59, 60, 61, 62, 63, 69. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 6. 10. 2019].

⁵⁵ MÁRTON, Michal. GONSIOROVÁ, Barbara. Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi. Praha: Nakladatelství Lege, 2017. 103 - 104 s.

⁵⁶ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 4. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

pohřební služby.⁵⁷ Zda podnikatel v pohřebnictví vydal před zahájením provozu řád pro provádění balzamace a konzervace, zda tento řád nebo jeho změny jsou schváleny krajskou hygienickou stanicí a zda tento řád nebo jeho změna je zveřejněn na viditelném místě, a provozovatel živnosti provádění balzamace a konzervace vykonává živnost v souladu s tímto řádem.⁵⁸ Zda provozovatel krematoria vydal před zahájením provozu řád krematoria, tento řád nebo jeho změny jsou schváleny krajskou hygienickou stanicí, zda tento řád nebo jeho změny jsou zveřejněny na viditelném místě. Zda provozovatel krematoria je provozuje v souladu s tímto řádem a zvláštními právními předpisy.⁵⁹

V návaznosti na výše uvedené platí dle ustanovení § 28 odst. 2 písm. d) zákona o pohřebnictví, že živnostenský úřad projednává přestupky podle § 27 odst. 2 písm. a) a c), § 27 odst. 3 a § 27 odst. 4 písm. b) a za spáchané přestupky ukládá pokuty dle ustanovení § 27 odst. 10. Za uvedené přestupky je možno uložit pokutu až do výše 200 000,- Kč, při opakovaném spáchání až do výše 500 000,- Kč. Podle § 28 odst. 4 pak platí, že přestupek je spáchán opakovaně, pokud byl spáchán do 1 roku od právní moci rozhodnutí, jímž byla pachateli přestupku uložena pokuta za přestupek podle zákona o pohřebnictví.⁶⁰ Do opakovaného spáchání přestupku se tedy zahrnují nejen případy, kdy se pachatel dopustí stejného přestupku, ale i případy, kdy v průběhu jednoho roku spáchá znovu jakýkoliv přestupek podle zákona o pohřebnictví.

3.10 Právní úprava dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolní činnost ŽÚ je možné založit na sankčním oprávnění vůči cestovním kancelářím a cestovním agenturám. Cestující mohou živnostenskému úřadu předložit stížnost na porušení nařízení EP a Rady (EU) č. 181/2011, o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004. Příslušný ŽÚ je

⁵⁷ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1 písm. b). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁵⁸ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 10a. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁵⁹ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 3 písm. b). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁶⁰ Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 28 odst. 4. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

odpovědný za prosazování nařízení, pokud jde o linkovou dopravu, neboli o služby poskytované v určených intervalech a na určených trasách, přičemž cestující mohou nastupovat na předem určených zastávkách, které se nacházejí na území členského státu, a linkovou dopravu z třetí země do těchto míst. ŽK bude zahájena na základě podnětu cestujícího.

Dle ustanovení § 36 odst. 5 písm. c) silničního zákona platí, že ŽÚ projednává přestupky podle § 34f odst. 3 tohoto zákona. Působnost ŽÚ zahrnuje dvě oblasti, a to právo cestujícího na získávání odpovídajících informací během trvání cesty a právo osoby zdravotně postižené a osoby se sníženou pohyblivostí na přístup k přepravě bez jakýchkoli dalších nákladů, na odškodnění v případě poškození či ztráty invalidního vozíku a jiného pomocného vybavení, právo na rezervaci, vydání přepravního dokladu a právo nástupu do vozidla, případně umožnění nástupu jejímu doprovodu. Za uvedené přestupky je možno dle ustanovení § 34f odst. 4 silničního zákona uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč.⁶¹

3.11 Právní úprava dle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách ve znění pozdějších předpisů

Příslušné živnostenské úřady vykonávají dozor nad dodržováním informačních povinností uložených cestovním kancelářím a cestovním agenturám nařízením EP a Rady (ES) č. 1371/2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě.

Dle ustanovení § 52a odst. 1 písm. c) zákona o drahách platí, že ŽÚ projednává přestupky podle § 52 odst. 6 tohoto zákona, a to v případě pokud přestupek spáchá provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury, tj. poskytovatel souhrnných služeb cestovního ruchu.

V případě pokut ukládaných ŽÚ za přestupky uvedené v § 52 odst. 6 zákona o drahách je možno dle ustanovení § 52 odst. 12 tohoto zákona uložit pokutu do výše 1 000 000,- Kč.⁶²

⁶¹ MVČR. Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě § 34f odst. 3. 1160 s. [online]. (PDF). [cit. 15. 10. 2019]. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=111/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

⁶² MVČR. Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách § 52 odst. 6, 12. [online]. 3051 s. (PDF). [cit. 15. 10. 2019]. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=266/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

3.12 Právní úprava dle zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o civilním letectví dává ŽÚ oprávnění dozorovat, zda cestovní kanceláře a cestovní agentury dodržují povinnosti týkající se dodržování práv osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace podle Nařízení EP č. 1107/2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě⁶³ a informovanosti cestujících v letecké dopravě podle Nařízení EP č. 2111/2005 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, o informování cestujících v letecké dopravě o totožnosti provozujícího leteckého dopravce.⁶⁴

V návaznosti na výše uvedené platí dle ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o civilním letectví, že ŽÚ projednává přestupky podle § 93c odst. 1 písm. a) nebo § 93c odst. 2 tohoto zákona. ŽÚ dozoruje ochranu práv cestujícího na získávání odpovídajících informací v rámci provozování letecké dopravy právnickou a podnikající fyzickou osobou a ochranu práv osoby zdravotně postižené a osoby se sníženou pohyblivostí.

Za uvedené přestupky lze podle § 93c odst. 4 uložit sankci ve formě pokuty od 50 000,- Kč až do výše 1 000 000,- Kč.

3.13 Právní úprava dle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů

ŽÚ kontroluje plnění povinností týkajících se dodržování práv cestujících dle Nařízení EU č. 1177/2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a vyřizuje stížnosti na porušování těchto povinností). Týkají-li se povinnosti podle ustanovení § 40 odst. 3 písm. a) provozovatele cestovní kanceláře nebo

⁶³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

⁶⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) EP č. 2111/2005 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, o informování cestujících v letecké dopravě o totožnosti provozujícího leteckého dopravce a o zrušení článku 9 směrnice 2004/36/ES. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

provozovatele cestovní agentury, dohlíží na jejich plnění a vyřizuje stížnosti na jejich porušování obecní živnostenský úřad a to dle ustanovení § 40 odst. 4 zákona o vnitrostátní plavbě.

Dle ustanovení § 45 odst. 1 písm. b) zákona o vnitrostátní plavbě platí, že ŽÚ projednává přestupky podle § 44 odst. 12 nebo 13 tohoto zákona, a to v případě pokud přestupek spáchá provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury, tj. poskytovatel souhrnných služeb cestovního ruchu. Zákon o vnitrostátní plavbě dává ŽÚ oprávnění dozorovat, zda cestovní kanceláře a cestovní agentury dodržují povinnosti týkající se dodržování práv cestujících při cestování a práva cestujících osob se zdravotním postižením a osob se sníženou pohyblivostí.

V případě pokud ukládaných ŽÚ za přestupky uvedené v § 44 odst. 12 nebo 13 zákona o vnitrostátní plavbě je možno dle ustanovení § 44 odst. 16 písm. c) tohoto zákona uložit pokutu do výše 200 000,- Kč.

3.14 Právní úprava dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)

Postup pro provádění kontroly je stanoven zákonem o kontrole, což vyplývá z § 1 kontrolního řádu, jež vymezuje kontrolní orgány a kontrolované osoby v obecné rovině. Působnost konkrétních kontrolních orgánů z hlediska oblasti kontroly ponechává na zvláštních právních předpisech, stejně jako specifikaci kontrolovaných osob. ŽÚ postupují v omezeném rozsahu podle ŽZ, ve věcech neupravených ŽZ podle zákona o kontrole a ve zbývajících věcech podle správního řádu, jak přímo vyplývá nejen z § 28 zákona o kontrole, ale rovněž z vymezení působnosti správního řádu.

Ustanovení § 27 kontrolního řádu stanoví každému kontrolnímu orgánu, který postupuje podle zákona o kontrole, povinnost svou kontrolní činnost plánovat. Kontrolní orgán zpracovává vlastní kontrolní plán, aby byly vytvořeny personální a technické podmínky pro výkon kontroly a aby byla možná koordinace kontrol s jinými dozorovými orgány tak, aby nedocházelo ke zbytečnému zatěžování kontrolovaných osob. Obvykle je plánovacím obdobím pro kontroly půlroční kalendářní období. Samozřejmě, že zaměstnanci ŽÚ neprovádí kontrolu jen na základě vlastního kontrolního plánu, ale je nutné realizovat i kontroly, jejichž potřeba vznikne náhle, nebo na základě podnětů krajského úřadu či jiných správních orgánů. Nařízené jsou i kontroly určitých oblastí, jež

vyplývají pro Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, respektive pro ŽÚ se zřetelem k příslušným usnesením vlády ČR. K těmto oblastem v současné době patří kontrolní činnost v souvislosti s extrémistickými akcemi, ve vztahu k zahraničním osobám, kontrolní činnost v oblasti práv duševního vlastnictví, v oblasti odpadů, lihovin a kontrolní činnost týkající se problematiky autovraků. ŽÚ dále přijímá podněty k provedení kontroly ze strany občanů nebo dalších opatření směřujících k zahájení řízení z moci úřední. Správní orgány a ostatní subjekty mohou kontrolnímu orgánu podávat podněty ke kontrole, jež mají povahu podnětu podle § 42 správního řádu.

Při výkonu kontrolní činnosti jsou kontrolující povinni šetřit práva a zájmy kontrolovaných osob, zasahovat do jejich práv jen v nezbytném rozsahu a obecně dodržovat základní zásady činnosti správního orgánu tak, jak jsou uvedeny v části první správního řádu, zejména v § 2 až § 8 správního řádu.

3.14.1 Základní práva a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob

Práva a povinnosti kontrolujících pracovníků a kontrolovaných osob jsou upraveny v zákoně o kontrole. O právech a povinnostech obou zúčastněných stran je důležité **kontrolovanou osobu** v přiměřeném rozsahu **poučit**, což lze učinit rovněž prostřednictvím písemného poučení. Kontrolující pracovníci jsou dle ustanovení § 7 kontrolního řádu oprávněni vstupovat do všech objektů, provozů a dopravních prostředků, jež přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, s výjimkou obydlí, je-li to nezbytné pro řádný výkon kontroly. Poslední věta tohoto ustanovení ukládá vlastníkům a uživatelům **povinnost umožnit kontrolujícím vstup do obydlí**, který je však přísně limitován vstupem pouze v nezbytně nutném rozsahu a vždy jen v souvislosti s výkonem kontrolní činnosti. Kontrolovaná nebo povinná osoba je povinna umožnit vstup kontrolujících do uvedených prostor, aby mohli realizovat kontrolu. Pokud by vstup umožněn nebyl, je možné požádat o asistenci policii, nebo uložit pokutu v návaznosti na povinnost kontrolované či povinné osoby poskytnout součinnost a umožnit výkon kontroly. Samostatná sankce však v zákoně není, neumožnění vstupu na pozemky, stavby apod. je zahrnuto do přestupku uvedeného v § 10 odst. 2 kontrolního řádu⁶⁵.

⁶⁵ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 78 s.

Ustanovení § 8 kontrolního řádu uvádí další práva kontrolujících při výkonu kontroly, a to oprávnění **požadovat prokázání totožnosti** fyzické osoby, která je přítomna na místě kontroly, jde-li o osobu plnící úkoly kontrolované osoby, nebo je osobou, která může přispět ke splnění účelu kontroly. Může to být osoba povinná, odpovědná za činnost provozovny, nebo podnikatelem přizvaná podle § 60c ŽZ, který umožňuje, aby si podnikatel přizval ke kontrole jím zvolenou třetí osobu. Pokud to není současně osoba povinná, nepřiznává ŽZ této osobě žádná práva ani povinnosti. Jako doklad prokazující totožnost fyzické osoby je třeba akceptovat mimo občanského průkazu cestovní pas, řidičský průkaz, případně jiný průkaz, v kterém jsou uvedeny osobní údaje a fotografie.

Kontrolující jsou dále oprávněni provádět kontrolní nákupy, potřebná měření, sledování, prohlídky, zkoušky, odebírat vzorky a požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí, které se vztahují k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby. Ustanovení § 11 kontrolního řádu upravuje pravidla pro odebírání vzorků zboží, materiálů a podobně. Kontrolující mohou odebírat jen nezbytné množství vzorků a o odběru vydají kontrolované osobě potvrzení. Je-li to možné, kontrolující vrátí vzorek zpět kontrolované osobě. Podmínky nároku kontrolované osoby na zaplacení odebraných vzorků vymezuje § 11 odst. 2 a 3 kontrolního řádu.⁶⁶ V odůvodněných případech mohou kontrolující zajišťovat originální doklady, ovšem s tím, že je musí zabezpečit před ztrátou, zničením a poškozením. O zjištěných skutečnostech jsou kontrolující **oprávněni pořizovat zvukové a obrazové záznamy**.

Kontrolující jsou také **oprávněni používat technické prostředky kontrolované osoby**, a to v míře nezbytné pro průběh kontroly. Může se jednat o použití tiskárny, internetu, kopírky apod. Tuto potřebu jsou kontrolující povinni projednat s kontrolovanou osobou a ta v rámci poskytnutí součinnosti by měla požadavku vyhovět. Náhrada za použití technických prostředků se kontrolované osobě neposkytuje, ledaže by došlo k jejich poškození nebo nadbytečnému používání. V těchto případech by se jednalo o náhradu škody, nebo by použití technických prostředků mohlo být zařazeno pod nesprávný úřední postup, který rovněž umožňuje náhradu škody. V § 8 písm. f) kontrolního řádu je taxativní výčet oprávnění kontrolujících rozšířen tak, aby kontrolující měli pod pojmem součinnosti

⁶⁶ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 84 s

možnost vznášet na kontrolovanou osobu další požadavky, které potřebují pro řádné provedení kontroly. Požadavky musí směřovat k účelu kontroly, nemůže se jednat o požadavky libovolné, nadbytečné nebo nesouvisející s výkonem kontroly. Jestliže kontrolující požadují předložení určitých dokladů, nemusí mít kontrolovaná osoba tyto doklady okamžitě k dispozici. V takovém případě určí kontrolující kontrolované osobě přiměřenou lhůtu k jejich předložení, a pokud je kontrolovaná osoba ve stanovené lhůtě nepředloží, poruší povinnost součinnosti se všemi důsledky.

Kontrolující jsou v první řadě povinni dle ustanovení § 9 kontrolního řádu předložit kontrolované osobě nebo osobě povinné **pověření ke kontrole**, popřípadě, jsou-li o to požádáni, předložit doklad, že se jedná o osoby uvedené v pověření. „*Kontrolu vykonává fyzická osoba, kterou kontrolní orgán k tomu pověřil*“.⁶⁷ Při kontrole je povinností kontrolujících zjistit stav věci v nezbytném rozsahu pro dosažení účelu kontroly a s ohledem na povahu kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady, přičemž není nezbytně nutné zjišťovat do úplného detailu skutečný stav věci, ale postačuje, je-li při vlastní kontrole zjištěn stav věci v rozsahu postačujícím pro prokázání, že došlo k porušení povinností stanovených zákonem. Popis zjištěného faktického stavu v protokolu o kontrole by měl být co nejpřesnější a pokud jsou ke zjištěnému stavu nějaké doklady, je nutné je doložit buď originály, nebo jejich kopiemi, není-li obava, že by originály mohly být změněny, případně mohou být doloženy obrazovým nebo zvukovým záznamem. Pokud převezmou kontrolující od kontrolované nebo povinné osoby originály dokladů, jsou povinni vydat potvrzení o jejich převzetí a řádně o originály pečovat, aby nedošlo k jejich poškození nebo ztrátě. Po pominutí důvodů je neprodleně vrátit a nechat si podepsat potvrzení o vrácení. Kontrolující jsou povinni umožnit kontrolované osobě, aby se účastnila kontrolních úkonů na místě, a to například při odebírání vzorků, provádění potřebných měření, provádění zkoušek, pokud to nebrání splnění účelu nebo provedení samotné kontroly. Kontrolující musí o provedení kontroly vystavit protokol a jeho stejnopis osobně předat nebo doručit kontrolované osobě. Po celou dobu trvání kontroly, je povinností kontrolujících **šetřit práva kontrolované osoby**, povinné osoby, případně přizvané osoby, kterou může být například majitel nemovitosti, v níž je umístěna

⁶⁷ § 4 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting. [cit. 12. 10. 2019].

provozovna, v které kontrola probíhá, nebo se může jednat o zákazníky, dodavatele, zaměstnance, kteří jsou v době kontroly v provozovně.

Důležitou povinností kontrolujících a osoby přizvané je **povinnost zachovávat mlčenlivost** o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly nebo v souvislosti s úkony předcházejícími kontrole a nezneužít těchto získaných informací. Ustanovení § 20 kontrolního řádu stanoví povinnost mlčenlivosti, která má trvalý charakter, protože osoby zavazuje mlčenlivostí i po skončení pracovněprávního nebo jiného vztahu. Nejedná se pouze o kontrolní zjištění, ale o informace, které se kontrolující a osoby přizvané dozví v průběhu vlastní kontroly. Podmínky prolomení této povinnosti jsou uvedeny v § 25 a § 26 kontrolního řádu. Mimo toho je pro živnostenské kontroly povinnost mlčenlivosti upravena v § 60b živnostenského zákona. Ustanovení § 25 kontrolního řádu definuje zásady spolupráce kontrolních orgánů tak, aby byla možná koordinace kontrol a vzájemná informovanost jejich výsledků, jsou-li nutné pro výkon činnosti příslušných správních orgánů. Ve vztahu ke kontrolním orgánům a dalším orgánům veřejné moci je prolomena zásada mlčenlivosti, a to za podmínek v tomto ustanovení uvedených. Ustanovení § 26 kontrolního řádu umožňuje, aby se veřejnost dozvěděla informace o provedených kontrolách a zjištěných nedostatcích, případně přijatých opatřeních, které kontrolní orgán pravidelně zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Obecné informace o výsledcích kontrol mají být zveřejňovány alespoň jednou ročně.

Práva a povinnosti kontrolované a povinné osoby uvedené v ustanovení § 10 kontrolního řádu odpovídají povinností uloženým kontrolujícím. Kontrolovaná i povinná osoba má právo na předložení pověření ke kontrole kontrolujícími, kteří pověření předkládají automaticky. Stejně tak mohou požádat kontrolující, aby předložili další doklad k ověření jejich identity, kterým může být služební průkaz nebo řidičský průkaz, v němž jsou další identifikační údaje a fotografie. Předkládat občanský průkaz není nutné. Kontrolovaná osoba je oprávněna namítat podjatost kontrolujících případně přizvaných osob. Problematiku podjatosti aplikuje správní řád, v zákoně o kontrole řešena není. Kontrolovaná osoba má právo na obdržení protokolu o kontrole a na podání námitek proti obsahu uvedenému v kontrolním zjištění. Kontrolovaná osoba, nebo povinná osoba je povinna **poskytnout kontrolujícím součinnost** a vytvořit pro realizaci kontroly podmínky. Součinnost je vyžadována až po zahájení kontroly a rozumí se jí podávání

vysvětlení, předkládání požadovaných dokladů a podobně. Kontrolní řád nestanoví kontrolované osobě povinnost, že musí být osobně přítomna při provádění kontroly. Pokud kontrolující zjistí při kontrole nějaké nedostatky, které je zapotřebí co nejdříve odstranit, jsou kontrolující oprávněni požadovat ve stanovené lhůtě, aby kontrolovaná osoba podala písemnou zprávu o odstranění nedostatků zjištěných kontrolou, případně o prevenci těchto nedostatků.

3.14.2 Zahájení kontroly

Ustanovení § 2 kontrolního řádu vymezuje obsah kontroly jako činnosti kontrolního orgánu, při kterých kontrolující pracovníci zjišťují, zda a jak kontrolovaná osoba plní své povinnosti vyplývající ze zákona nebo z opatření uložených na základě zákona. Jedná se o dozorovou, časově omezenou činnost kontrolního orgánu vůči kontrolované osobě. Cílem ŽK je zjistit faktický stav kontrolované oblasti.

Před zahájením kontroly může dle § 3 kontrolního řádu kontrolní orgán provádět úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit ŽK. Tento institut lze využít v situaci, kdy ŽÚ obdrží podnět ke kontrole a v rámci úkonů předcházejících kontrole lze prověřit, zda jsou skutečnosti uvedené v podnětu pravdivé. Nejedná se o faktický výkon kontroly, při které vznikají práva a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob dané kontrolním řádem. O provedených úkonech předcházejících kontrole se podle § 3 odst. 2 kontrolního řádu pořídí záznam, který by měl obsahovat popis jednotlivých provedených úkonů s označením podkladů a zjištění, na základě kterých kontrolní orgán v závěru rozhodne o zahájení kontroly anebo zjistí, že ŽK není třeba. Pokud se na základě úkonu předcházejícího kontrole zjistí nedostatky, které povedou k zahájení kontroly, je možné toto zjištění využít při navazující kontrole, aniž by bylo třeba tentýž úkon opakovat.

ŽÚ zahajuje kontrolu vždy z moci úřední, byť může být kontrola zahájena taktéž na základě doručeného podnětu. Kontrolní řád stanoví v § 5 odst. 2 tři možnosti, jakým způsobem lze kontrolu zahájit, a to v provozovně nebo v sídle kontrolované osoby. Je to buď přímo předložením pověření ke kontrole kontrolované osobě, případně povinné osobě, nebo provedení prvního kontrolního úkonu, který bezprostředně předchází předložením pověření ke kontrole, nebo doručením písemného oznámení s časovým předstihem. Faktickou kontrolu provádí dle § 4 kontrolního řádu kontrolující osoba vybavená

pověřením ke kontrole, kterou kontrolní orgán pověřil a která vykonává kontrolu jménem kontrolního orgánu. Z § 60b ŽZ vyplývá, že průkaz kontrolující osoby vykonávající ŽK vydává obec nebo kraj, nevydávají-li takový průkaz, potom se kontrolující pracovníci prokazují pověřením k provedení jednotlivé kontroly. Toto pověření vydává vedoucí kontrolního orgánu (v případě obce starosta), případně osoba pověřená vedoucím kontrolního orgánu (starosta může pověřit tajemníka nebo jinou osobu, podle vnitřní organizace kontrolního orgánu). Rozdíl mezi průkazem a písemným pověřením k jednotlivé kontrole spočívá v dlouhodobém charakteru průkazu, na rozdíl od pověření ke kontrole, které je časově omezeno. Kromě toho je průkaz vydáván jedné kontrolující osobě, naopak pověření k jednotlivé kontrole může obsahovat více jmen kontrolujících osob, které jsou pověřeny kontrolu provést. Kontrolní řád nestanoví počet kontrolujících osob, ale z praktického důvodu je zřejmé, že nejčastěji budou kontrolu provádět dva kontrolující, přičemž jeden bude určen jako vedoucí skupiny. Výhodou kontrolní dvoučlenné kontrolní skupiny je, že pokud by vůči jednomu z kontrolujících byly vzneseny pochybnosti o podjatosti, může kontrola pokračovat, neboť kontrolu může dokončit druhý člen kontrolní skupiny. **Problematiku podjatosti** neřeší kontrolní řád, ale postupuje se podle § 14 správního řádu. Námitka podjatosti musí být podána ihned, jakmile se o ní kontrolovaná osoba dozví. Pokud je námitka podjatosti podána opožděně, a to přestože o důvodech podjatosti kontrolovaná osoba prokazatelně věděla, je věc řešena podle ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu a to tak, že se k takové námitce nepřihlédne. Důkaz, že kontrolovaná osoba o důvodech podjatosti prokazatelně věděla, je na kontrolním orgánu. Na opožděně podanou námitku, neodůvodněnou námitku nebo námitku podanou neoprávněnou osobou, se reaguje pouze sdělením, proti kterému nemůže kontrolovaná osoba podat odvolání, ale může podat stížnost. O oprávněně podané námitce se rozhodne usnesením, které se vydává podle správního řádu a je proti němu možné podat odvolání. To však nemá odkladný účinek.⁶⁸

Nejčastěji je ŽK zahajována **bez předchozího ohlášení** předložením pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě v provozovně, či v sídle podnikatele. Tímto způsobem zahájení kontroly se předchází možné manipulaci s podklady nebo

⁶⁸ MVČR. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád § 14 odst. 2. 9784 s. [online]. (PDF). [cit. 15. 10. 2019]. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=500/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

skutečnostmi, které se vztahují k předmětu kontroly ze strany kontrolované osoby. Samotné oznámení zahájení kontroly se provádí ústním oznámením kontrolované osobě nebo povinné osobě po příchodu do místa kontroly a předložením průkazu či originálu pověření ke kontrole. Kontrolu je také možné zahájit například kontrolním nákupem, tedy prvním z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejícím předložením pověření ke kontrole povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly nebo samotné kontrolované osobě. Pokud je ŽK zahájena předložením pověření povinné osobě, neboť kontrolovaná osoba není v době kontroly osobně přítomna na místě, informují kontrolující pracovníci kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně. Kontrolní řád nevyžaduje výslovně písemné oznámení, avšak mělo by být prokazatelné, že zahájení kontroly bylo kontrolované osobě oznámeno.

V méně častých případech je zahájena kontrola **doručením písemného oznámení** o kontrole, které je doručeno kontrolované osobě a jehož součástí musí být pověření ke kontrole nebo soupis kontrolujících pracovníků. Takto je zahajována kontrola zejména tehdy, je-li potřeba, aby kontrolovaná osoba připravila podklady potřebné pro provedení kontroly. Zahájení kontroly je důležitý moment kontrolní činnosti, neboť tímto okamžikem jsou uvedena v činnost práva a povinnosti kontrolované osoby nebo povinné osoby a kontrolujících pracovníků.

3.14.3 Protokol o kontrole

Výsledkem kontrolního zjištění je protokol o kontrole, který kontrolující pracovníci mají povinnost sepsat do 30 dnů, ve zvlášť složitých případech do 60 dnů, a to ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, přičemž protokol o kontrole je možné vyhotovit a předat osobně podnikateli ihned po ukončení kontroly v místě. Pokud je protokol sepsán s časovým odstupem, prvním dnem lhůty je den po provedení posledního kontrolního úkonu. V případě zvláště složitého případu kontroly jsou kontrolující pracovníci povinni před koncem 30denní lhůty písemně informovat kontrolovanou osobu o této skutečnosti.

V protokolu o kontrole musí být uvedeny všechny důležité skutečnosti provedené kontroly, minimum náležitostí, jež musí protokol obsahovat je stanoveno taxativně v § 12

odst. 1 písm. a) – k) kontrolního řádu.⁶⁹ Jsou to zejména identifikační údaje kontrolního orgánu, označení kontrolujících pracovníků, ustanovení právního předpisu, který určuje pravomoc kontrolního orgánu k provedení ŽK.

Protokol o kontrole by měl obsahovat srozumitelný **popis kontrolního zjištění**, včetně uvedení podkladů, z kterých vychází skutečný stav věci popsany v kontrolním zjištění. Nejčastěji jsou využívány písemné podklady, které jsou nejspolehlivějším zdrojem kontrolního zjištění. Kontrolující pracovníci mohou požadovat při kontrole prováděné v místě předložení dalších podkladů souvisejících s předmětem kontroly, a to formou výzvy, v které je nutné označit konkrétní podklady a stanovit lhůtu pro jejich předložení.

Podklady, uvedené v kontrolním zjištění, se označí tak, aby nemohlo dojít k zaměnitelnosti s podklady jinými, například úplným názvem podkladu, číslem a datem vyhotovení. Kontrolující pracovníci jsou oprávněni při výkonu kontroly pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy, přičemž kontrolovaná osoba či povinná osoba je povinna pořizování záznamu strpět, a to po předchozím poučení. Zvukový záznam může být podkladem o provedeném ústním jednání. O jeho provedení by měl být vytvořen písemný záznam s uvedením, jaké věci se týká, jakého období, kdo je v něm zaznamenán a že účastníci byli informováni o jeho provedení. U obrazového záznamu by měl být uveden datum a kde a co bylo fotografováno. Pokud bylo při kontrole zjištěno porušení povinností kontrolovanou osobou, musí být tyto skutečnosti uvedeny v kontrolním zjištění včetně ustanovení právních předpisů, které byly porušeny.

Byla-li k provedení kontroly **přizvaná osoba**, pak v protokolu o kontrole musí být uvedeno její jméno, příjmení a **konkrétní důvod jejího přizvání**. K účasti na kontrole může dle ustanovení § 6 kontrolního řádu kontrolní orgán přizvat vhodnou fyzickou osobu, a to zejména v případech, pokud se jedná o specifickou kontrolu, k jejímuž posouzení nemají kontrolující pracovníci zvláštní odborné znalosti. Přizvaná osoba musí být kontrolním orgánem vybavena pověřením ke kontrole a poučena o jejích právech a povinnostech při účasti na této kontrole. Povinnosti kontrolované osoby nebo povinné osoby vůči osobě přizvané jsou shodné s povinnostmi vůči kontrolujícím pracovníkům.

⁶⁹ MVČR. Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád § 12 odst. 1 písm. a) – k). 3 s. [online]. (PDF). [cit. 15. 10. 2019]. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=255/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Kontrolovaná osoba může namítat podjatost osoby přizvané, o které bude rozhodovat nadřízený kontrolujícího pracovníka.

Dále musí být označena kontrolovaná osoba, a to jménem a příjmením nebo obchodní firmou nebo názvem, jejím identifikačním číslem osoby a adresou sídla.

V protokolu o kontrole se uvádí **faktický rozsah předmětu kontroly** a kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena, tedy den doručení oznámení o zahájení kontroly, den předložení průkazu nebo originálního pověření k jednotlivé kontrole, či konkrétně označený kontrolní úkon bezprostředně předcházejícím kontrole. Uvádí se též den, kdy byl proveden poslední kontrolní úkon před vyhotovením protokolu a datum vyhotovení protokolu, které je důležité s ohledem na stanovenou pořádkovou lhůtu pro vyhotovení protokolu. Posledním kontrolním úkonem může být například kontrola předložených dokladů, kontrola označení provozovny, kontrola měřidel, kontrola oceňování, kontrola značení lihu, zhodnocení zjištěných skutečností, ačkoli je skutečným posledním kontrolním úkonem vytvoření protokolu o kontrole, je kontrolním řádem myšlen faktický kontrolní úkon.

Protokol o kontrole musí být **podepsán kontrolujícími pracovníky**, kteří se kontroly skutečně zúčastnili. Pokud není možné obstarat podpis kontrolujícího pracovníka z důvodu například rozvázání pracovního poměru nebo onemocnění, je tento důvod uveden do protokolu. Přizvaná osoba není povinna protokol podepisovat, případně podepisuje tu část kontrolního zjištění, za kterou zodpovídá.

V protokolu musí být kontrolovaná osoba poučena o tom, že má možnost podle § 13 odst. 1 kontrolního řádu podat námítky, přičemž musí být uvedena stanovená minimální lhůta a ke komu se podávají. **Námítky** musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s kontrolním zjištěním a může je podat pouze kontrolovaná osoba ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu, pokud není stanovena lhůta delší. Kontrolující může v protokolu o kontrole stanovit pro podání námitek lhůtu delší než 15 dnů, a to s ohledem na obsah kontrolního zjištění. Lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, kdy byl kontrolované osobě protokol doručen. Pro počítání času se uplatní § 40 správního řádu. Námítky se podávají ke kontrolnímu orgánu písemně, mohou být podány také e-mailem nebo datovou schránkou, nelze je však podat ústně do protokolu. Pokud budou námítky podány písemně, ale bez zdůvodnění nesouhlasu s kontrolním zjištěním, osoba nadřízená kontrolujícímu tyto námítky jako nedůvodné zamítne. V případě, že podané námítky se týkají nevhodného

chování kontrolujících osob nebo kontrolního postupu při výkonu kontroly, je tyto skutečnosti nutno řešit podle § 175 správního řádu.

Kontrolní řád nevyžaduje, aby se kontrolovaná osoba s obsahem protokolu seznámila, ale ukládá kontrolujícím pracovníkům **povinnost doručit stejnopis protokolu** o kontrole kontrolované osobě, přičemž se doručování řídí správním řádem § 19 - § 26. Protokol o kontrole je možné doručit osobně, do datové schránky, nebo prostřednictvím poštovní služby. Odesílá se takovým způsobem, aby měl kontrolní orgán doklad o doručení protokolu kontrolované osobě. V případě osobního převzetí protokolu (podpis kontrolované osoby, výpis o doručení do datové schránky, doručenká s datem doručení do vlastních rukou, zmocněnci). Lze uplatnit též fikci doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu. Vzhledem k tomu, že kontrolované osobě je nutné doručit stejnopis protokolu, lze zasílat protokol datovou schránkou kontrolovaným osobám v případě, že kontrolní orgán disponuje elektronickou aplikací pro výkon spisové služby, která umožňuje elektronický podpis protokolu všemi kontrolujícími.

Dále se doporučuje v protokolu o kontrole uvádět skutečnost, že kontrolované osobě byla předložena žádost k doložení dalších dokladů vztahujících se k předmětu kontroly, se stanovením lhůty a uvedením, zda kontrolovaná osoba tuto výzvu splnila či nikoliv, číslo jednací, případně pořadové číslo protokolu, počet výtisků protokolu o kontrole a místo, kde byla kontrola prováděna.

Vyřizování námitek upravuje § 14 kontrolního řádu a to tak, že podaným námitkám může vyhovět ve lhůtě do 7 dnů ode dne jejich doručení vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující, pokud je vedoucí kontrolní skupiny na pracovišti nepřítomen. V případě, kdy se námitkám vyhovuje v celém rozsahu, vyhotoví vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující vyřízení námitek a to doručí kontrolované osobě. Pokud při posuzování námitek kontrolující zjistí, že je třeba věc, která byla předmětem kontroly došetřit nebo opravit příslušnou část protokolu o kontrole, aplikuje § 21 kontrolního řádu, tedy věc došetří a výsledek došetření zaznamená v dodatku k protokolu, případně příslušnou část protokolu opraví formou dodatku, který přiloží k protokolu. Stejnopis dodatku je možné odeslat spolu s vyřízením námitek kontrolované osobě. Kontrolovaná osoba může proti výsledku došetření, tedy **dodatku k protokolu o kontrole** podat námitky. Nemůže-li kontrolující námitkám vyhovět nebo není třeba došetření věci, vyřídí je vedoucí kontrolní skupiny do 30 dnů ode dne jejich doručení. Pokud je případ zvlášť složitý, lhůta pro

vyřízení námitek se prodlužuje o dalších 30 dnů, o čemž musí být kontrolovaná osoba předem vyrozuměna. Maximální lhůta pro vyřízení námitek je 60 dnů ode dne jejich doručení. Nadřízená osoba kontrolujícího může námitkám zcela nebo částečně vyhovět, nebo je může zamítnout. Námitky podané neoprávněnou osobou, námitky nezdůvodněné, námitky, u nichž nelze určit, proti kterému kontrolnímu zjištění směřují nebo námitky podané opožděně, nadřízená osoba kontrolujícího jako nedůvodné zamítne. O vyřízení námitek se nevydává rozhodnutí, počet výtisků vyřízení námitek je shodný s počtem vydaných protokolů o kontrole.

Za určitých okolností, které jsou uvedeny v § 14 odst. 3 kontrolního řádu, je možné se souhlasem nadřízené osoby kontrolujícího námitky vyřídit až ve správním řízení navazujícím na kontrolní zjištění. Vyřízení námitek pak musí být odůvodněno ve správním rozhodnutí. Většinou se jedná o správní řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě, které je do doby vyřízení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou. Pokud je k navazujícímu správnímu řízení příslušný jiný správní orgán, lze vyřízení námitek předat jemu, ale jen v případě, že s tím souhlasí nadřízená osoba kontrolujícího. I když tento postup umožňuje kontrolní řád jako jeden ze způsobů vyřízení námitek, je otázkou, zda by zaměstnanci jiného správního orgánu námitky objektivně posoudili, když kontrolu neprováděli. Tento postup by bylo možno využít tehdy, byla-li by přizvaná osoba u kontroly zaměstnancem jiného správního orgánu.

3.14.4 Ukončení kontroly

Ustanovení § 18 kontrolního řádu definuje jakým způsobem a v jakých případech je kontrola ukončena. V praxi je nejobvyklejším způsobem ukončení kontroly marné uplynutí lhůty pro podání námitek, nebo vzdání se práva podat námitky. Pokud kontrolovaná osoba prohlásí, že se vzdává práva podání námitek, vyznačuje se tato skutečnost v protokolu o kontrole. V méně častých případech je kontrola ukončena dnem doručení vyřízení námitek kontrolované osobě, nebo dnem předání námitek k vyřízení správnímu orgánu. Posledně uvedený způsob ukončení kontroly je vhodný zejména tehdy, je-li protokol o kontrole jediným podkladem pro správní řízení a lze předpokládat, že účastník správního řízení bude vnášet stejné argumenty, které uváděl ve svých námitkách. Aby nedošlo k dvojímu posuzování námitek, je možné námitky předat k vyřízení v rámci správního

řízení, přičemž vyřízení námitek bude uvedeno v odůvodnění rozhodnutí vydaného v tomto správním řízení.

Význam určení okamžiku formálního ukončení kontroly spočívá v tom, že tímto okamžikem přestávají být účinná práva a povinnosti kontrolujících pracovníků a kontrolované osoby daných kontrolním řádem, mimo povinnosti mlčenlivosti a podání zprávy podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu.

Problematika spisu není upravena kontrolním řádem, ale aplikuje se správní řád, a to ustanovení § 17, který stanoví povinnost v každé věci založit spis a označit jej spisovou značkou. O provedené kontrole se vede kontrolní spis, který je tvořen všemi listinami vztahujícími se k dané věci a obsahuje případně písemné pověření k provedení kontroly a oznámení o zahájení kontroly, zpravidla obsahuje protokol o kontrole, podklady k protokolu o kontrole, případně dodatek k protokolu o kontrole, podnět k provedení kontroly a námítka kontrolované osoby proti protokolu o kontrole. Pokud jsou pořizovány důkazy obrazovými nebo zvukovými záznamy, pak tvoří přílohovou část spisu, neboť § 17 odst. 3 správního řádu umožňuje uchovávat část písemností nebo záznamů odděleně mimo spis. Případné nahlížení do spisu upravuje rovněž správní řád, avšak obecnou úpravu správního řádu doplňuje § 22 kontrolního řádu, který vylučuje z nahlížení do spisu ty dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole. Toto ustanovení tak zavádí ochranu identity osoby podávající podnět ke kontrole. Z nahlížení není vyloučen jen vlastní podnět, ale dále všechna korespondence vedená s touto osobou. Je tedy nutné zabezpečit, aby i při nahlížení do spisu v rámci správního řízení navazujícího na kontrolu byly tyto dokumenty ze spisu vyloučeny.⁷⁰

Řízení o případném uložení pokuty podle § 15 kontrolního řádu je vedeno mimo spis kontroly. Kontrolní řád definuje porušení povinností kontrolované a povinné osoby při kontrole jako přestupek, kterého se může dopustit fyzická osoba, fyzická osoba podnikající a právnická osoba, přičemž skutkové podstaty vycházejí z § 10 odst. 2 a 3 kontrolního řádu. Jedná se o neposkytnutí součinnosti kontrolujícím osobám tak, aby mohla být řádně provedena kontrola, nepodání písemné zprávy o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných při kontrole, nebo obdobné porušení povinností povinnou osobou.

⁷⁰ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha. Wolters Kluwer ČR, 2016, 137 s.

Za přestupek lze uložit pokutu, jejíž horní hranice je uvedena v § 15 odst. 2 kontrolního řádu, přičemž jedná-li se o osobu kontrolovanou, pak je horní hranice pokuty 500 tis. Kč, u osoby povinné 200 tis. Kč. Pro projednání takového přestupku se jako procesní předpis musí použít zákon o odpovědnosti za přestupky. Kontrolní řád v příslušném ustanovení nevyklučuje projednat přestupek příkazem na místě. Přestupek tedy může být projednán v příkazním řízení a lze uložit pokutu maximálně do 10 tis. Kč nebo v klasickém správním řízení. U přestupku, jehož podstatou je neposkytnutí součinnosti při kontrole, se ukládá i povinnost úhrady nákladů řízení. Ustanovení § 17 kontrolního řádu jednoznačně vymezuje příslušnost kontrolního orgánu k uložení pokuty za uvedený přestupek.

4 Analytická část

4.1 Zaměření výzkumu

Předmětem analytické části diplomové práce je na základě analýzy kontrolních procesů, které zajišťují obecní ŽÚ v Plzeňském kraji, zhodnotit podmínky pro výkon kontrolní činnosti pracovníků jednotlivých úřadů. Nejprve budou pilotním předvýzkumem, formou strukturovaného rozhovoru s referentkou Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech zjištěny základní informace o činnosti ŽÚ a dále specifikován a vyhodnocen proces provádění ŽK uvedeným úřadem. Zjištěné poznatky budou využity k sestavení ankety pro výzkum dané problematiky na ŽÚ v celém Plzeňském kraji. Anketní šetření bude provedeno u vedoucích jednotlivých ŽÚ.

4.2 Statistické údaje

4.2.1 Obecní živnostenské úřady v Plzeňském kraji

ŽÚ se člení na Živnostenský úřad České republiky, jehož působnost vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, krajské ŽÚ a obecní ŽÚ obcí s rozšířenou působností a na území města Prahy živnostenské odbory městských částí města Prahy. Plzeňský kraj je rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, jimiž jsou Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov.

Obrázek 1 Přehled správních obvodů - živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xp/spravni_obvody

4.2.2 Počty zaměstnanců obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Počet zaměstnanců obecních živnostenských úřadů v obcích s rozšířenou působností v Plzeňském kraji:

Městský úřad Blovice, Odbor obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 1 referentka na registračním úseku, 1 referentka na registračním a kontrolním úseku a 1 referent na kontrolním úseku

Městský úřad Domažlice, Odbor obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovník odboru, 3 referentky na registračním úseku a 2 referenti na kontrolním úseku

Městský úřad Horažďovice, Odbor živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 1 referentka na registračním a kontrolním úseku

Městský úřad Horšovský Týn, Odbor živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 1 referentka na registračním a kontrolním úseku a 1 referentka na kontrolním úseku

Městský úřad Klatovy, Odbor živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 3 referentky na registračním úseku a 2 referenti na kontrolním úseku

Městský úřad Kralovice, Odbor školství a obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovník odboru, 1 referentka na registračním úseku, 1 referent na registračním a kontrolním úseku, 1 referentka na kontrolním úseku

Městský úřad Nepomuk, Odbor obecní živnostenský úřad a vnitřních věcí

1 vedoucí pracovnice odboru, 1 referent na registračním a kontrolním úseku

Městský úřad Nýřany, Odbor obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 3 referentky na registračním úseku a 2 referentky na kontrolním úseku

Magistrát města Plzně, Živnostenský úřad

1 vedoucí pracovník živnostenského úřadu, 1 vedoucí pracovnice oddělení správního a metodického, 4 referentky oddělení správního a metodického, 1 vedoucí pracovnice oddělení živností, 11 referentek oddělení živností, 1 vedoucí pracovnice oddělení kontroly, 6 referentů oddělení kontroly živností

Městský úřad Přeštice, Odbor živnostenský úřad

1 vedoucí pracovník odboru, 1 referentka na registračním úseku, 1 referentka na registračním a kontrolním úseku, 1 referentka na kontrolním úseku

Městský úřad Rokycany, Odbor správní o obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 4 referentky na registračním úseku, 1 referentka na kontrolním úseku

Městský úřad Stod, Odbor obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 2 referentky na registračním a kontrolním úseku

Městský úřad Stříbro, Obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 2 referenti na registračním a kontrolním úseku

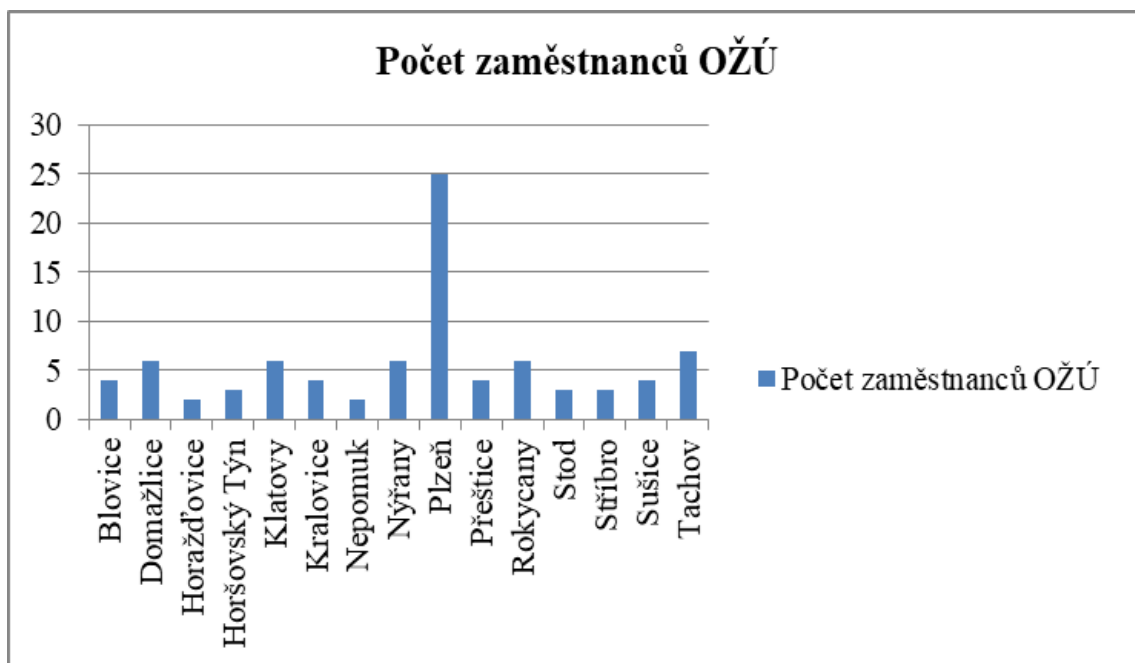
Městský úřad Sušice, Odbor živnostenský

1 vedoucí pracovník odboru, 1 referentka na registračním úseku, 2 referenti na kontrolním úseku

Městský úřad Tachov, Odbor obecní živnostenský úřad

1 vedoucí pracovnice odboru, 3 referentky na registračním úseku, 3 referentky na kontrolním úseku

Graf 1 Počty zaměstnanců obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dat získaných z webových stránek Českého statistického úřadu - OŽÚ v Plzeňském kraji

4.2.3 Počty ekonomických subjektů v Plzeňském kraji

Podle registru ekonomických subjektů bylo k 31. 12. 2017 v Plzeňském kraji evidováno 145 763 ekonomických subjektů, z toho bylo nejvíce fyzických osob (78,7 %).⁷¹

Na území správního obvodu **Blovice** působilo k 31. 12. 2017 celkem 2 807 ekonomických subjektů, z nichž 85,6 % tvořily fyzické osoby.⁷²

Na území správního obvodu **Domažlice** působilo k 31. 12. 2017 celkem 9 638 ekonomických subjektů, z nichž 81,4 % tvořily fyzické osoby.⁷³

Na území správního obvodu **Horažďovice** působilo k 31. 12. 2017 celkem 2 691 ekonomických subjektů, z nichž 83,0 % tvořily fyzické osoby.⁷⁴

Na území správního obvodu **Horšovský Týn** působilo k 31. 12. 2017 celkem 2 983 ekonomických subjektů, z nichž 82,5 % tvořily fyzické osoby.⁷⁵

Na území správního obvodu **Klatovy** působilo k 31. 12. 2017 celkem 12 473 ekonomických subjektů, z nichž 79,5 % tvořily fyzické osoby.⁷⁶

Na území správního obvodu **Kralovice** působilo k 31. 12. 2017 celkem 5 430 ekonomických subjektů, z nichž 83,5 % tvořily fyzické osoby.⁷⁷

Na území SO ORP **Nepomuk** bylo k 31. 12. 2017 registrováno celkem 2 462 ekonomických subjektů, z nichž 82,7 % tvořily fyzické osoby.⁷⁸

⁷¹ ČSÚ. *Charakteristika Plzeňského kraje*, s. 3. [online]. [cit. 2019-01-29]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/10180/59566328/33010818chcz.pdf/d194712a-0daa-4432-97ac-bcc2f8a4a200?version=1.3>>.

⁷² ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Blovice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841506/blovice.pdf/d16f0846-8bd9-4e1b-b935-05d56414887a?version=1.10>>.

⁷³ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Domažlice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842113/domazlice.pdf/b3299a38-520d-4a97-ad6d-1652e96eaced?version=1.10>>.

⁷⁴ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Horažďovice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842127/horazdovice.pdf/af8e21cb-396c-4712-bcf7-b389a36972a5?version=1.10>>.

⁷⁵ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Horšovský Týn*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/11252/17842916/horsovsky_tyn.pdf/04702421-fadc-4fea-8f2e-cb3b75f4d2ac?version=1.10>.

⁷⁶ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Klatovy*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841520/klatovy.pdf/80c315fd-a82a-4927-9556-ba043f46ad6e?version=1.8>>.

⁷⁷ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Kralovice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841534/kralovice.pdf/2bb15bd1-6e4e-4ca5-ab8c-d2027f7e9a17?version=1.10>>.

Na území správního obvodu **Nýřany** působilo k 31. 12. 2017 **celkem 12 913 ekonomických subjektů**, z nichž 83,8 % tvořily fyzické osoby.⁷⁹

Na území správního obvodu **Plzeň** působilo k 31. 12. 2017 **celkem 54 804 ekonomických subjektů**, z nichž 72,8 % tvořily fyzické osoby.⁸⁰

Na území správního obvodu **Přeštice** působilo k 31. 12. 2017 **celkem 4 912 ekonomických subjektů**, z nichž 84,5 % tvořily fyzické osoby.⁸¹

K 31. 12. 2017 bylo na území správního obvodu **Rokycany** registrováno **celkem 11 388 ekonomických subjektů**, z nichž 84,3 % tvořily fyzické osoby.⁸²

Na území SO ORP **Stod** bylo k 31. 12. 2017 registrováno **celkem 4 827 ekonomických subjektů**, z nichž 83,2 % tvořily fyzické osoby.⁸³

Ve správním obvodu **Stříbro** bylo k 31. 12. 2017 registrováno **celkem 3 709 ekonomických subjektů**, z nichž 79,9 % tvořily fyzické osoby.⁸⁴

Ve správním obvodu **Sušice** bylo k 31. 12. 2017 registrováno **celkem 6 000 ekonomických subjektů**, z nichž 83,6 % tvořily fyzické osoby.⁸⁵

Ve správním obvodu **Tachov** bylo k 31. 12. 2017 registrováno **celkem 8 726 ekonomických subjektů**, z nichž 78,1 % tvořily fyzické osoby.⁸⁶

⁷⁸ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Nepomuk*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841548/nepomuk.pdf/038f36c5-6e66-4d8f-8f08-595639bb5935?version=1.10>>.

⁷⁹ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Nýřany*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841562/nyrany.pdf/b9fa5d54-f069-4163-8654-3a5925a3f5d8?version=1.10>>.

⁸⁰ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Plzeň*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842165/plzen.pdf/acaf1a41-d2d5-4eda-b017-0771f13315f7?version=1.10>>.

⁸¹ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Přeštice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17888641/prestice.pdf/f570c2cf-ced0-4ce1-b965-b0edda9ac1d3?version=1.10>>.

⁸² ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Rokycany*, s. 1. [on-line]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842966/rokycany.pdf/7aa2606c-69cc-4f6c-b744-a6b629326193?version=1.6>>.

⁸³ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Stod*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841576/stod.pdf/ce10a276-2d28-465d-9e80-661592f0faa4?version=1.6>>.

⁸⁴ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Stříbro*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841590/stribro.pdf/7baa9154-b67d-4033-a52b-53c3e10c04c6?version=1.6>>.

⁸⁵ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Sušice*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841605/susice.pdf/336c82de-cf5a-4237-ae28-769d3cc397e9?version=1.6>>.

⁸⁶ ČSÚ. *Charakteristika SO ORP Tachov*, s. 1. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842203/tachov.pdf/7503f08c-e04c-4f09-9724-9e6f0fdd10ac?version=1.6>>.

Graf 2 Počet ekonomických subjektů v jednotkách

Zdroj: vlastní zpracování údajů získaných z internetové stránky Českého statistického úřadu <https://www.czso.cz/> (Charakteristika SO ORP v roce 2017)

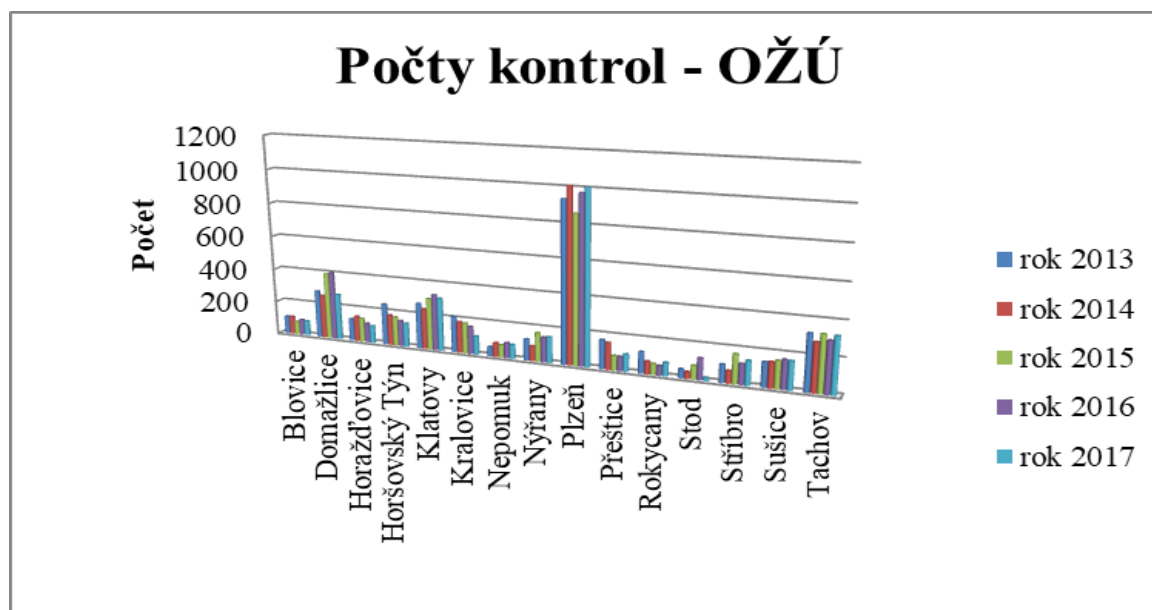
4.2.4 Počty vykonaných kontrol – obecními živnostenskými úřady v Plzeňském kraji

Tabulka 1 Počty vykonaných kontrol obecními živnostenskými úřady v Plzeňském kraji

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovice	104	105	76	91	87
Domažlice	282	257	393	403	272
Horažďovice	131	151	140	114	101
Horšovský Týn	244	180	171	152	141
Klatovy	268	238	304	329	312
Kralovice	210	184	179	162	109
Nepomuk	55	82	73	89	82
Nýřany	124	87	169	147	151
Plzeň	936	1008	862	976	1005
Přeštice	168	155	84	82	100
Rokycany	124	73	63	56	77
Stod	52	39	79	125	18
Stříbro	104	71	169	118	140
Sušice	142	147	157	167	163
Tachov	324	279	326	295	323

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017.)

Graf 3 Počty vykonaných kontrol obecními živnostenskými úřady v Plzeňském kraji

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017.)

Vyhodnocení: Je předpoklad, že kontrolní činnost OŽÚ bude souviset s velikostí správního obvodu a množstvím ekonomických subjektů v daném regionu. Vykázané počty kontrol v jednotlivých obdobích však nekorrespondují s hodnotami v grafu s počty subjektů. Statistika vykazuje rozdíly mezi jednotlivými roky a zároveň rozdílnou dynamiku růstu a poklesu počtu kontrol jednotlivých ŽÚ. Z výše uvedených statistických hodnot o počtech pracovníků jednotlivých ŽÚ vyplývá, že kontrolní činnost zajišťují zpravidla minimálně dva pracovníci. Četnost kontrol není zřejmě limitně určena nadřízenými orgány a organizace výkonů kontroly je ponechán na jednotlivých obecních úřadech.

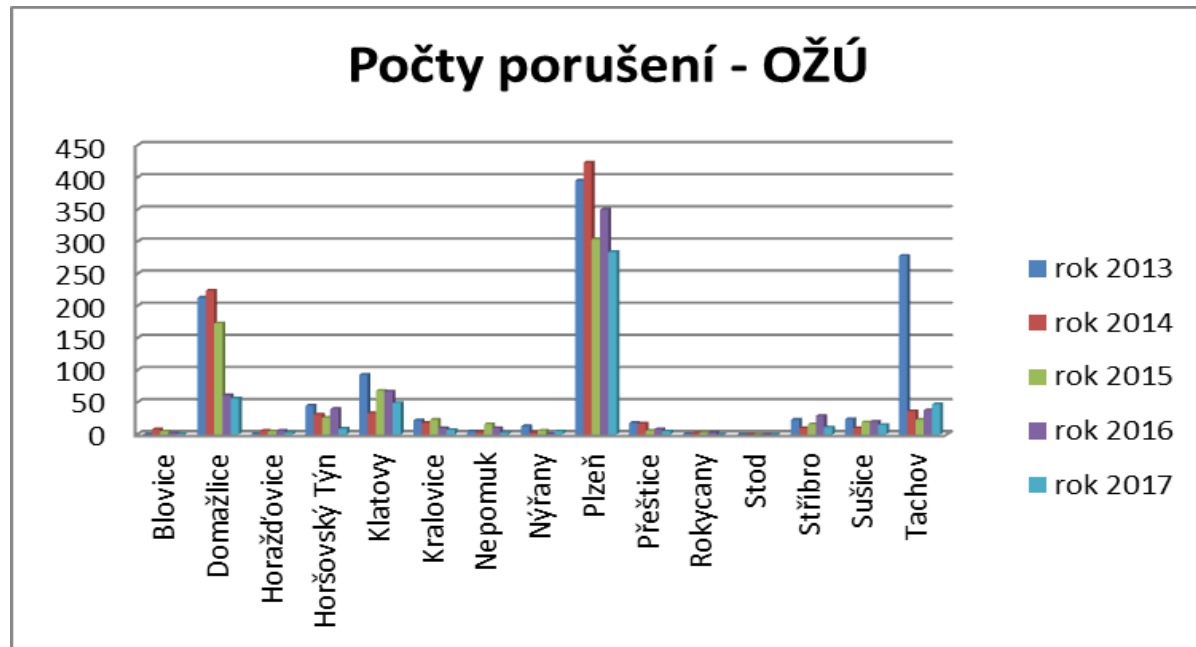
4.2.5 Počty porušení právních předpisů

Tabulka 2 Počty porušení právních předpisů

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovice	0	8	5	2	1
Domažlice	213	224	173	61	56
Horažďovice	1	6	5	6	3
Horšovský Týn	45	31	26	40	9
Klatovy	93	33	68	67	49
Kralovice	22	18	23	10	7
Nepomuk	5	4	16	10	3
Nýřany	13	3	6	1	5
Plzeň	395	423	304	350	284
Přeštice	18	17	6	8	5
Rokycany	1	2	3	3	0
Stod	0	0	0	0	0
Stříbro	23	10	16	29	11
Sušice	24	10	19	20	15
Tachov	278	36	23	38	47

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Graf 4 Počty porušení právních předpisů

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Vyhodnocení: Tyto hodnoty jsou pouze informativního charakteru. Není z nich známo jakým způsobem, v jakých subjektech a za jakých okolností byla kontrola provedena. Tedy nemůže být ani porovnána činnost jednotlivých ŽÚ.

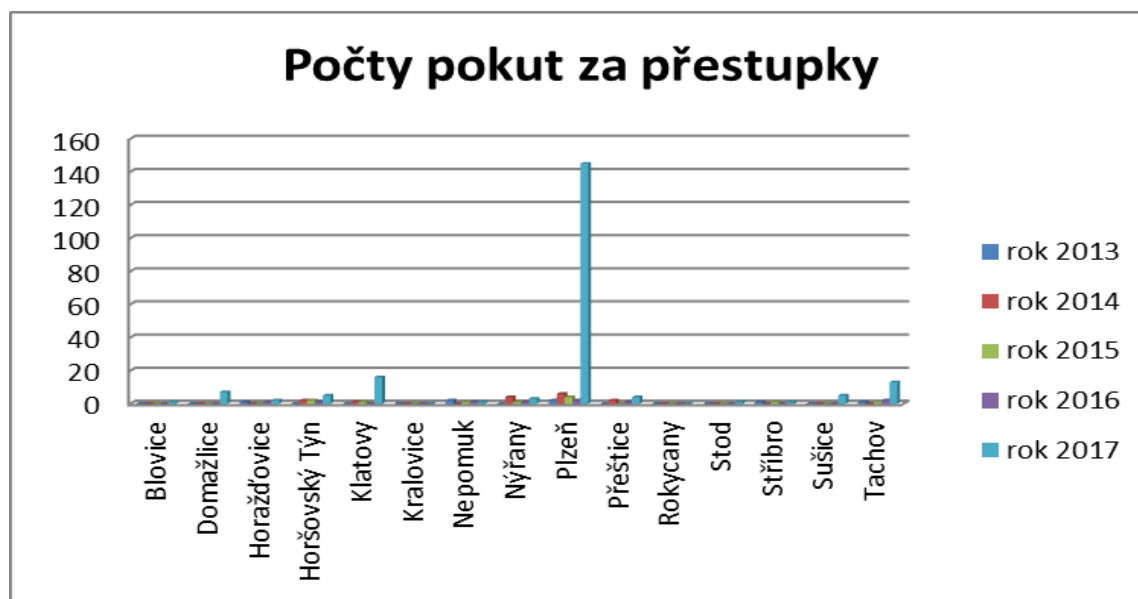
4.2.6 Počty pokut za přestupky – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Tabulka 3 Počty pokut za přestupky v jednotkách

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovice	0	0	0	0	1
Domažlice	0	0	0	0	7
Horážd'ovice	1	0	0	1	2
Horšovský Týn	0	2	2	1	5
Klatovy	0	1	1	0	16
Kralovice	0	0	0	0	0
Nepomuk	2	0	1	1	1
Nýřany	0	4	1	1	3
Plzeň	2	6	4	2	145
Přeštice	0	2	0	1	4
Rokycany	0	0	0	0	0
Stod	0	0	0	0	1
Stříbro	1	0	1	0	1
Sušice	0	0	0	0	5
Tachov	1	0	1	2	13

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Graf 5 Počty pokut za přestupky v jednotkách

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Vyhodnocení: V letech 2013 – 2016 jsou ve většině případů vykázány nulové nebo velmi nízké hodnoty ve vztahu k uloženým pokutám za přestupky. Zajímavý je nepoměr k hodnotám uvedeným v roce 2017. ŽÚ v Rokycanech, jako jeden z největších správních obvodů, za pětileté období neuložil jedinou pokutu.

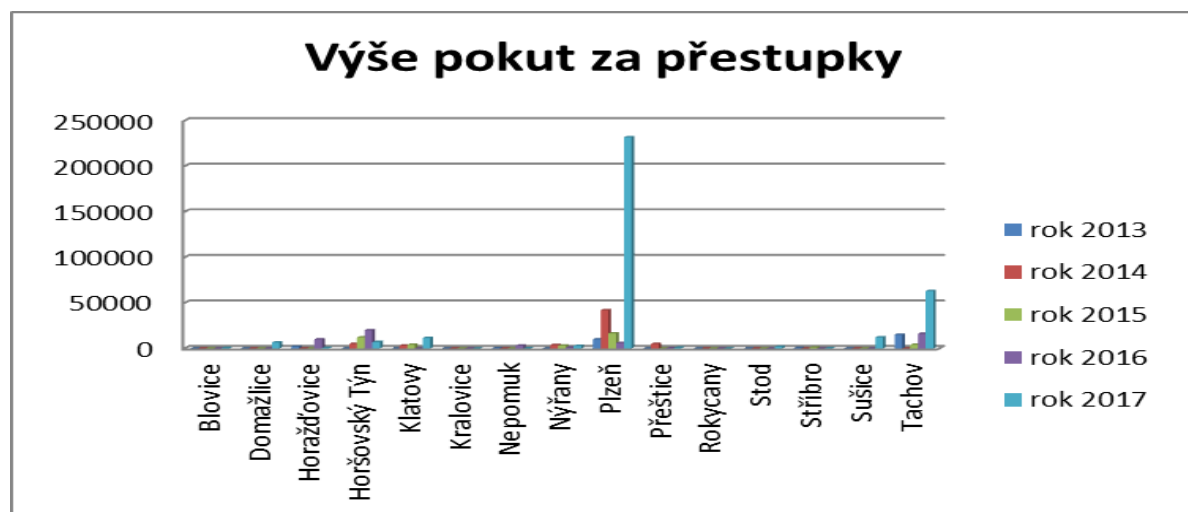
4.2.7 Výše pokut za přestupky – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Tabulka 4 Výše pokut za přestupky v Kč

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovice	0	0	0	0	500
Domažlice	0	0	0	0	6 500
Horážd'ovice	2 000	0	0	10 000	600
Horšovský Týn	0	5 000	12 000	20 000	7 000
Klatovy	0	3 000	4 000	0	11 500
Kralovice	0	0	0	0	0
Nepomuk	400	0	500	3 000	200
Nýřany	0	3 800	3 000	1 000	2 700
Plzeň	10 000	42 000	16 500	6 000	231 700
Přeštice	0	5 000	0	300	800
Rokycany	0	0	0	0	0
Stod	0	0	0	0	2000
Stříbro	500	0	1 000	0	300
Sušice	0	0	0	0	12 000
Tachov	15 000	0	4 000	16 000	63 000

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Graf 6 Výše pokut za přestupky v Kč

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Vyhodnocení: Výše uložených pokut lze porovnat pouze v Plzni, kde jsou hodnoty vykázány za celé pětileté období. Nepoměrně vedené částky za rok 2017 vůči ostatním letům je odpovídající počtům pokut v předchozím grafu. Výši jednotlivých pokut nelze hodnotit, bez znalosti charakteru přestupku.

Tabulka 5 Počty pokut za správní delikty v jednotkách

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovice	0	4	6	1	0
Domažlice	117	110	103	52	34
Horáždovice	4	10	7	13	0
Horšovský Týn	23	25	17	23	4
Klatovy	61	16	48	47	27
Kralovice	16	12	16	6	5
Nepomuk	1	3	11	8	3
Nýřany	1	1	2	1	0
Plzeň	432	498	411	393	217
Přeštice	20	17	8	6	4
Rokycany	1	0	6	3	1
Stod	0	0	0	0	0
Stříbro	11	9	16	22	9
Sušice	14	6	17	20	10
Tachov	70	49	24	33	14

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Graf 7 Počty pokut za správní delikty v jednotkách

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Vyhodnocení: Z hodnot je patrné, že správních deliktů je řešeno zdatelně více než přestupků. Mezi jednotlivými roky je různá dynamika růstu a poklesu. Nejvíce správních deliktů bylo řešeno v Plzni, Domažlicích, Tachově, což odpovídá velikosti SO ORP. Rokycany vzhledem k velikosti svého SO vykazují opět minimální hodnoty.

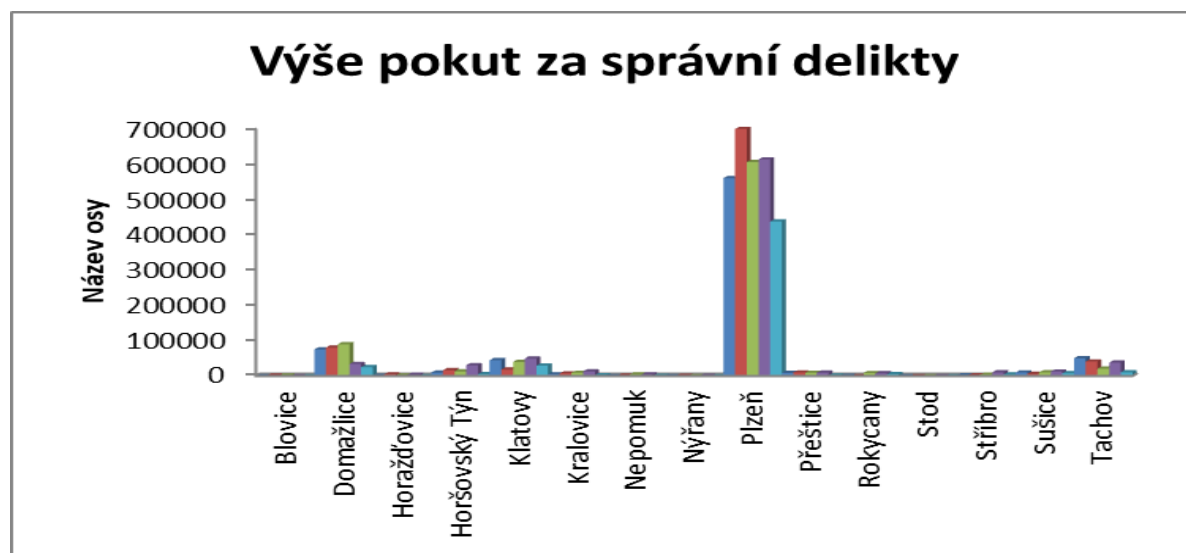
4.2.8 Výše pokut za správní delikty – obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji

Tabulka 6 Výše pokut za správní delikty

OŽÚ	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Blovce	0	1 400	1 800	200	0
Domažlice	75 000	80 500	90 000	34 000	25 000
Horáždovice	600	4 700	1 900	3 600	0
Horšovský Týn	9 600	16 500	13 200	30 500	5 100
Klatovy	44 600	18 100	39 700	49 500	29 500
Kralovice	4 700	7 300	9 000	13 000	2 500
Nepomuk	100	1 500	4 600	4 500	700
Nýřany	200	1 000	200	500	0
Plzeň	560 500	699 700	606 000	613 200	437 500
Přeštice	8 700	9 900	9 200	9 300	1 600
Rokycany	500	0	8 300	7 500	5 000
Stod	0	0	0	0	0
Stříbro	2 400	2 700	3 900	10 400	4 600
Sušice	10 000	6 000	10 500	12 500	7 500
Tachov	50 200	41 100	20 700	37 700	10 500

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Graf 8 Výše pokut za správní delikty

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování dat získaných od Krajského živnostenského úřadu Plzeňského kraje (Zprávy o výsledcích kontrol za roky 2013 – 2017)

Vyhodnocení: Výše uložených pokut koresponduje s množstvím projednaných správních deliktů.

4.2.9 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2013 - shrnutí⁸⁷

Tabulka 7 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2013

Úřad obce s rozšířenou působností	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut za přestupky	Výše pokut za přestupky	Počet pokut za správní delikty	Výše pokut za správní delikty
Blovice	104	0	0	0	0	0
Domažlice	282	213	0	0	117	75 000
Horažďovice	131	1	1	2 000	4	600
Horš. Týn	244	45	0	0	23	9 600
Klatovy	268	93	0	0	61	44 600
Kralovice	210	22	0	0	16	4 700
Nepomuk	55	5	2	400	1	100
Nýřany	124	13	0	0	1	200
Plzeň	936	395	2	10 000	432	560 500
Přeštice	168	18	0	0	20	8 700
Rokycany	124	1	0	0	1	500
Stod	52	0	0	0	0	0
Stříbro	104	23	1	500	11	2 400
Sušice	142	24	0	0	14	10 000
Tachov	324	278	1	15 000	70	50 200
Celkem	3 268	1 131	7	27 900	771	767 100

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z informačního systému Registr živnostenského podnikání

⁸⁷ Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2013, [on-line]. [cit. 2019-01-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2013>>.

4.2.10 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2014 - shrnutí ⁸⁸

Tabulka 8 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů v roce 2014

Úřad obce s rozšířenou působností	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut za přestupky	Výše pokut za přestupky	Počet pokut za správní delikty	Výše pokut za správní delikty
Blovice	105	8	0	0	4	1 400
Domažlice	257	224	0	0	110	80 500
Horažďovice	151	6	0	0	10	4700
Horš. Týn	180	31	2	5 000	25	16 500
Klatovy	238	33	1	3 000	16	18 100
Kralovice	184	18	0	0	12	7 300
Nepomuk	82	4	0	0	3	1 500
Nýřany	87	3	4	3 800	1	1 000
Plzeň	1 008	423	6	42 000	498	699 700
Přeštice	155	17	2	5 000	17	9 900
Rokycany	73	2	0	0	0	0
Stod	39	0	0	0	0	0
Stříbro	71	10	0	0	9	700
Sušice	147	10	0	0	6	6 000
Tachov	279	36	0	0	49	41 100
Celkem	3 056	825	15	58 800	760	890 400

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z informačního systému Registr živnostenského podnikání

⁸⁸ Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2014, [on-line]. [cit. 2019-01-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2014>>.

4.2.11 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2015 - shrnutí ⁸⁹

Tabulka 9 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2015

Úřad obce s rozšířenou působností	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut za přestupky	Výše pokut za přestupky	Počet pokut za správní delikty	Výše pokut za správní delikty
Blovice	76	5	0	0	6	1 800
Domažlice	393	173	0	0	103	90 000
Horažďovice	140	5	0	0	7	1 900
Horš. Týn	171	26	2	12 000	17	13 200
Klatovy	304	68	1	4 000	48	39 700
Kralovice	179	23	0	0	16	9 000
Nepomuk	73	16	1	500	11	4 600
Nýřany	169	6	1	3 000	2	200
Plzeň	862	304	4	16 500	411	606 000
Přeštice	84	6	0	0	8	9 200
Rokycany	63	3	0	0	6	8 300
Stod	79	0	0	0	0	0
Stříbro	169	16	1	1 000	16	3 900
Sušice	157	19	0	0	17	10 500
Tachov	326	23	1	4 000	24	20 700
Celkem	3 245	693	11	41 000	692	819 000

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z informačního systému Registr živnostenského podnikání

⁸⁹ Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2015, [online]. [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné z WWW: < <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2015>>.

4.2.12 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2016 - shrnutí⁹⁰

Tabulka 10 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2016

Úřad obce s rozšířenou působností	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut za přestupky	Výše pokut za přestupky	Počet pokut za správní delikty	Výše pokut za správní delikty
Blovice	91	2	0	0	1	200
Domažlice	403	61	0	0	52	34 000
Horažďovice	114	6	1	10 000	13	3 600
Horš. Týn	152	40	1	20 000	23	30 500
Klatovy	329	67	0	0	47	49 500
Kralovice	162	10	0	0	6	13 000
Nepomuk	89	10	1	3 000	8	4 500
Nýřany	147	1	1	1 000	1	500
Plzeň	976	350	2	6 000	393	613 200
Přeštice	82	8	1	300	6	9 300
Rokycany	56	3	0	0	3	7 500
Stod	125	0	0	0	0	0
Stříbro	118	29	0	0	22	10 400
Sušice	167	20	0	0	20	12 500
Tachov	295	38	2	16 000	33	37 700
Celkem	3 306	645	9	56 300	628	826 400

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z informačního systému Registr živnostenského podnikání

⁹⁰ Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2016, [online]. [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2016>>.

4.2.13 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2017 - shrnutí⁹¹

Tabulka 11 Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů 2017

Úřad obce s rozšířenou působností	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut za přestupky	Výše pokut za přestupky	Počet pokut za správní delikty	Výše pokut za správní delikty
Blovice	87	1	1	500	0	0
Domažlice	272	56	7	6 500	34	25 000
Horážd'ovice	101	3	2	600	0	0
Horš. Týn	141	9	5	7 000	4	5 100
Klatovy	312	49	16	11 500	27	29 500
Kralovice	109	7	0	0	5	2 500
Nepomuk	82	3	1	200	3	700
Nýřany	151	5	3	2 700	0	0
Plzeň	1005	284	145	231 700	217	437 500
Přeštice	100	5	4	800	4	1 600
Rokycany	77	0	0	0	1	5 000
Stod	18	0	1	2000	0	0
Stříbro	140	11	1	300	9	4 600
Sušice	163	15	5	12 000	10	7 500
Tachov	323	47	13	63 000	14	10 500
Celkem	3 087	495	204	338 800	328	529 500

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z informačního systému Registr živnostenského podnikání

⁹¹ Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2017, [online]. [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2017>>.

4.2.14 Náplň práce obecních živnostenských úřadů

- **úsek registrace**

- Zajišťuje výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání v rozsahu dle platného živnostenského zákona, týkající se koncesovaných živností, ohlašovacích vázaných a řemeslných živností a ohlašovací volné živnosti, zejména vydává výpisy, vede řízení ve věcech souvisejících s koncesemi, vede evidenci provozoven a přerušení, překážek provozování živnosti a plní úkoly vyplývající z dalších řízení před živnostenským úřadem.
- Zpracovává avíza o změnách a doplnění údajů získaných ze základních registrů a určených informačních systémů.
- Vykonává činnosti jako centrální registrační místo. Finančním úřadům, správám sociálního zabezpečení, úřadům práce a zdravotním pojišťovnám předává prostřednictvím jednotného registračního formuláře příslušná podání učiněná na živnostenském úřadě.
- Vykonává činnost kontaktního místa veřejné správy Czech POINT, na požádání z něj vydává ověřené výstupy.
- Je provozovatelem živnostenského rejstříku, vydává příslušné výpisy, potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení, že určitý zápis v rejstříku není, vydává sestavy.
- Vykonává transformace živností, které vyplývají ze změn živnostenského zákona.
- Zapisuje do živnostenského rejstříku příslušná rozhodnutí týkající se insolvenčního řízení.
- Rozhoduje o zrušení a pozastavení živnostenských oprávnění.
- Zajišťuje výkon státní správy v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle platného zemědělského zákona, která se týká zejména evidence zemědělského podnikatele, vydávání osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele, o změnách v evidenci, o přerušení a o vyřazování z evidence a dalších povinností.
- Je provozovatelem informačního systému evidence zemědělského podnikatele a na požádání z něj vydává výpis nebo potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení o tom, že v rejstříku určitý zápis není.

- **úsek kontroly**

- Vykonává živnostenskou kontrolu, sleduje plnění podmínek stanovených živnostenským zákonem a zvláštními právními předpisy v oblasti živnostenského podnikání.
- Informuje jednotlivé specializované orgány o porušení zvláštních právních předpisů osobami provozujícími živnost, spolupracuje s dalšími orgány státní správy a orgány činnými v trestním řízení.
- Ukládá podnikateli odstranění zjištěných nedostatků při provozování živnosti.
- Projednává přestupky dle platných předpisů v rozsahu své působnosti.
- Zapisuje do živnostenského rejstříku sankční opatření uložená jinými správními orgány v souvislosti s podnikáním.
- Provádí dozor nad dodržováním příslušných ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, včetně ukládání správních trestů.
- Provádí dozor nad dodržováním příslušných ustanovení zákona o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, včetně ukládání správních trestů.
- Kontroluje dodržování povinností příslušných ustanovení zákona o spotřebních daních při značení tabákových výrobků, včetně ukládání správních trestů.
- Kontroluje dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle příslušných ustanovení zákona o povinném značení lihu, včetně ukládání správních trestů.
- Provádí dozor nad dodržováním příslušných ustanovení zákona o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, včetně ukládání správních trestů.
- Kontroluje dodržování povinností provozovatelů cestovní kanceláře nebo cestovní agentury podle příslušných ustanovení zákonů o drahách, o civilním letectví a o silniční dopravě, včetně ukládání správních trestů.
- Kontroluje dodržování povinností příslušných ustanovení zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, včetně ukládání správních trestů.
- Provádí dozor nad dodržováním příslušných ustanovení zákona o pohřebnictví, včetně ukládání správních trestů.
- Vyřizuje oznámení a podněty týkající se živnostenského podnikání.

4.3 Obecní živnostenský úřad v Rokycanech

Správní obvod Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech tvoří 68 obcí, jeho výměra činí 65 665 ha a rozkládá se v severovýchodní části Plzeňského kraje.

Obecní ŽÚ vykonává státní správu na úseku ŽP a zemědělského podnikání v celém správním obvodu. Náplň práce obecního ŽÚ je uvedena v Příloze č. 5 diplomové práce. Zaměstnanci ŽÚ vystupují jako oprávněné úřední osoby ve správním řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Organizační schéma Městského úřadu Rokycany je zobrazeno v Příloze č. 1 diplomové práce.

Díky dobré dopravní obslužnosti sídlí na území správního obvodu 9 595 podnikající fyzických osob, 1 793 právnických osob, mezi které patří 5 velkých podniků s 250 a více zaměstnanci. Jsou to DUVENBECK LOGISTIK s.r.o., zajišťující přepravní a logistické služby, EuWe Eugen Wexler ČR, s.r.o., zabývající se výrobou plastových výlisků do automobilů, HUTCHINSON s.r.o., vyrábějící gumové díly do automobilů, Geis CZ s.r.o., zajišťující komplexní logistické a přepravní služby a PPG Deco Czech a.s., vyrábějící nátěrové hmoty.

4.4 Kontrolní činnost Obecního živnostenského úřadu Rokycany

Oprávnění kontrolující pracovníce provádět ŽK u podnikatelských subjektů, které podnikají podle ŽZ je upraveno zákonem č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů. Od 01.01.2014 upravuje postup pro provádění kontrol kontrolní řád, podle kterého kontrolující pracovníce postupuje, neboť zvláštní právní předpis nestanoví vlastní postup. Zvláštním právním předpisem, který upravuje ŽK v ustanoveních § 60a až 64 je ŽZ. Kontrolní řád přinesl změny nejen pro výkon ŽK, ale i v ukládání pokut.

Kontrolující pracovníce obecního ŽÚ kontroluje dodržování povinností stanovených podnikatelům ŽZ a vykonává dozor nad dodržováním některých ustanovení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

4.4.1 Plán kontrol

Referentka provádějící výkon živnostenské kontroly 2x ročně plánuje v souladu s ustanovením § 27 kontrolního řádu svoji kontrolní činnost v plánu kontrol na I. a II. pololetí roku. Okruhy kontrol volí dle aktuálních požadavků s ohledem na znalost problematiky podnikatelského prostředí správního obvodu a na základě požadavků Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

4.4.2 Zahájení kontroly

Ustanovení § 3 kontrolního řádu umožňuje kontrolující pracovníci provádět před samotným zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je posouzení, zda zahájí živnostenskou kontrolu. Živnostenskou kontrolu pak referentka vykonává na konkrétní provozovně (v obchodě, restauraci, dílně, mobilní provozovně). V praxi to probíhá tak, že kontrolované osobě, případně povinné osobě předloží služební průkaz a následně začne provádět jednotlivé úkony kontroly. Kontrola je zahájena předložením služebního průkazu dle § 5 kontrolního řádu. Kontrolovaná osoba nemusí být v průběhu výkonu kontroly osobně přítomna, postačí, poskytne-li potřebnou součinnost k výkonu kontroly povinná osoba. Právo vstoupit do provozovny, na pozemek nebo do části obydlí má kontrolující pracovníce dle § 7 kontrolního řádu pouze za předpokladu, že jde o prostory, v kterých je provozována podnikatelská činnost.

V případě, že podnikatel provozovnu nemá, vykonává kontrolující pracovníce kontrolu v místě živnostenského úřadu a podnikateli předem doručí oznámení o zahájení kontroly, v kterém je uveden datum, čas a místo konané kontroly. Součástí tohoto oznámení je výzva k předložení listin a dokumentů prokazujících provozování podnikatelské činnosti a poskytnutí potřebné součinnosti k výkonu kontroly. Kontrola je zahájena doručením oznámení o zahájení kontroly dle § 5 kontrolního řádu.

Referentka kontroly vykonává také kontroly v součinnosti s ČOI se zaměřením na ochranu spotřebitele, a to na základě Dohody o koordinaci výkonu kontrolní činnosti uzavřené mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR odborem živností a Českou obchodní inspekcí. Tyto kontroly jsou uskutečněny dle stanoveného plánu kontrol a prvním z kontrolních úkonů, které předchází předložení služebních průkazů kontrolující pracovníce a inspektora ČOI, je provedení kontrolního nákupu. Kromě plnění plánu

kontrol zahajuje kontrolující pracovníce taktéž kontroly na základě zaslaných podnětů k zahájení kontroly od občanů nebo Policie ČR. Ty se převážně týkají podezření na neoprávněné podnikání.

4.4.3 Základní práva a povinnosti kontrolující a kontrolované osoby

Pro zjištění skutečného stavu je dle § 8 kontrolního řádu kontrolující pracovníce vybavena řadou oprávnění, které při výkonu živnostenské kontroly využívá. Například provádí kontrolní nákupy, požaduje předložení listinných dokladů, popřípadě písemných podkladů uložených na elektronickém nosiči, požaduje po kontrolované osobě pravdivé informace podané ústně, užívá technických prostředků kontrolované osoby, po jejím předchozím souhlasu (telefonu, pokladny, tiskárny apod., přičemž technické prostředky obsluhuje kontrolovaná osoba, a to z důvodu prevence zabránění vzniku škody na majetku kontrolované osoby).

Kontrolující pracovníce má rovněž povinnosti, které v době kontroly dodržuje. Jsou to jednak povinnosti obecné dle ustanovení § 4 správního řádu (například chová se zdvořile, poskytuje kontrolované osobě či povinné osobě přiměřené poučení o jejich právech

a povinnostech a umožňuje jim uplatňovat jejich práva a zájmy), dále povinnosti vztahující se přímo k živnostenské kontrole dle ustanovení § 9 kontrolního řádu (zjišťuje při výkonu kontroly skutečný stav věci, respektuje zájmy kontrolované osoby, dává dostatečnou lhůtu k předložení podkladů, předkládá služební průkaz a na požádání předkládá průkaz zaměstnance, provádí kontrolu tak, aby se kontrolovaná osoba mohla účastnit všech kontrolních úkonů, byla-li kontrola zahájena vždy vystaví a doručí protokol kontrolované osobě) a v souladu s ustanovením § 20 kontrolního řádu informace získané při výkonu kontroly nikomu bezdůvodně nesděljuje.

Taktéž kontrolovaná osoba má dle ustanovení § 10 kontrolního řádu v době výkonu živnostenské kontroly celou řadu práv (podat námitku podjatosti kontrolující osoby písemně, ústně, telefonicky, seznámit se v doručení protokolu o kontrole s jeho obsahem, kontrolovaná osoba je oprávněna podat námítky proti uvedeným zjištěním) a povinností (strpět provedení živnostenské kontroly, umožnit zahájení kontroly, poskytnout pravdivé

a úplné informace o zjišťovaných skutečnostech, předložit podklady k živnostenské kontrole).

4.4.4 Podklady pro kontrolní zjištění

Podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. h) kontrolního řádu je náležitostí protokolu o kontrole uvedení všech podkladů ze kterých vychází kontrolní šetření. Jednou z povinností kontrolující pracovníce je nejen zjistit skutečný stav věci, ale také uvedené kontrolní zjištění v protokolu o kontrole doložit podklady.

Referentka provádějící výkon živnostenské kontroly požaduje v době provádění kontroly předložení dokladů dle předmětu kontroly, kterými jsou:

- průkaz totožnosti kontrolované osoby, případně povinné osoby v souladu s ustanovením § 8 kontrolního řádu
- doklady prokazující provozování podnikatelské činnosti (poslední podaná daňová přiznání označená podacím razítkem finančního úřadu) dle ustanovení § 31 odst. 15
- vydané doklady na žádost zákazníka za poskytnuté služby, či prodeji zboží v hotovosti, pokud kontrolovaná osoba nepodléhá EET (vystavené faktury, paragony, příjmové doklady apod.) dle ustanovení § 31 odst. 14 živnostenského zákona
- přijaté faktury, dodací listy, paragony, jež prokazují způsob nabytí materiálu použitého k poskytnuté službě nebo zboží dle ustanovení § 31 odst. 3 živnostenského zákona
- doklady prokazující způsobilost provozovny pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů (schválený provozní řád provozovny KHS, kolaudační rozhodnutí nebo souhlas se změnou užívání stavby vydaný příslušným stavebním úřadem) dle ustanovení § 17 odst. 4 živnostenského zákona
- doklad o odborné způsobilosti dle ustanovení § 7 odst. 6 živnostenského zákona (doklad o ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru, doklad o ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném studijním oboru, doklad o ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušném studijním programu, osvědčení o rekvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydané zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, doklad o vykonání praxe v oboru, doklad o získání profesní kvalifikace pro příslušnou činnost podle zvláštního právního předpisu)
- doklad k prokázání právního důvodu pro užívání prostor, v nichž má podnikatel sídlo dle ustanovení § 31 odst. 2 živnostenského zákona (souhlas vlastníka nemovitosti)

- doklad k prokázání právního důvodu pro užívání provozovny dle ustanovení § 17 odst. 3 živnostenského zákona (souhlas vlastníka bytu, smlouva o nájmu nebo podnájmu prostoru sloužícího k podnikání)
- identifikaci účastníka a předmětu smluvního vztahu při přijetí zboží do zástavy či zprostředkování prodeje použitého zboží dle ustanovení § 31 odst. 4 živnostenského zákona, jež je podnikatel dle ustanovení § 31 odst. 6 živnostenského zákona povinen tuto evidenci vést a uchovávat po dobu 5 let od uzavření smlouvy.

4.4.5 Protokol o kontrole

Při skončení výkonu živnostenské kontroly vyhotovuje kontrolující pracovnice v místě prováděné kontroly písemný protokol, který obsahuje zejména popis kontrolního zjištění, případně uvedení zjištěných nedostatků s označením právních předpisů, jež byly porušeny, přičemž protokol o kontrole neobsahuje konkrétní sankci za porušení povinnosti podnikatele. Protokol o kontrole vždy obsahuje všechny podstatné skutečnosti vztahující se k provedené živnostenské kontrole a náležitosti, jež jsou taxativně uvedeny v § 12 odst. 1 písm. a) – k) kontrolního řádu. Protokol o kontrole je jediným výstupem kontrolního procesu. Pokud je kontrolovaná osoba osobně přítomna při výkonu živnostenské kontroly a protokol o kontrole je možné vyhotovit, předá jej kontrolující pracovnice kontrolované osobě ihned po ukončení kontroly v místě. V ostatních případech vyhotoví kontrolující pracovnice protokol o kontrole v souladu s ustanovením § 12 odst. 2 kontrolního řádu ve lhůtě do 30 dnů ode dne posledního kontrolního úkonu. Vzhledem k ustanovení § 12 odst. 3 kontrolního řádu doručuje kontrolující pracovnice stejnopis protokolu o kontrole kontrolované osobě do datové schránky nebo prostřednictvím poštovní služby. Při doručování postupuje kontrolující pracovnice dle § 19 – 26 správního řádu. Protokoly o kontrole používané kontrolující pracovníci jsou uvedeny v Příloze č. 6 diplomové práce.

4.4.6 Námitky proti protokolu o kontrole

Obranou kontrolované osoby proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole je její právo podat námitky. Postup při podávání námitek upravuje ustanovení § 13 kontrolního řádu. Námitky proti kontrolnímu zjištění může kontrolovaná osoba podat v listinné podobě nebo v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky s použitím elektronického podpisu. Námitky se podávají proti kontrolnímu zjištění ve lhůtě 15 dnů od

doručení protokolu, může však být kontrolním orgánem stanovena lhůta delší. Z námitek podaných kontrolnímu orgánu, který protokol vyhotovil, musí být patrné odůvodnění nesouhlasu s kontrolním šetřením a musí být patrné, proti jakému konkrétnímu kontrolnímu zjištění směřují.

4.4.7 Ukončení kontroly

ŽK končí třemi zákonem stanovenými způsoby, které jsou uvedeny v ustanovení § 18 kontrolního řádu. V praxi nejčastěji ukončuje kontrolující pracovníce živnostenskou kontrolu dnem, kdy marně uplyne lhůta pro podání námitek. Dalším obvyklým způsobem ukončení kontroly je případ, kdy kontrolovaná osoba prohlásí do protokolu o kontrole, že se vzdává práva podat námitky proti kontrolnímu zjištění a tímto okamžikem je kontrola ukončena. Kontrolující pracovníce se zatím neseťkala se situací, kdy živnostenská kontrola byla ukončena dnem předání námitek k vyřízení správnímu orgánu. Setkala se však se situací, kdy kontrolovanou osobou byly námitky proti kontrolnímu zjištění podány, podmínky pro jejich podání byly splněny a vyřizování námitek bylo řešeno v souladu s ustanovením § 14 kontrolního řádu. Podané námitky proti kontrolnímu zjištění řeší obvykle vedoucí kontrolní skupiny ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení. Pokud námitkám vyhoví, vyhotoví vyřízení námitek, opraví příslušnou část protokolu o kontrole formou dodatku k protokolu a dodatek spolu s vyřízením námitek odešle kontrolující osobě. Pokud však vedoucí kontrolující skupiny či jiný kontrolující pracovník (pokud není vedoucí kontrolní skupiny dlouhodobě přítomen) námitkám plně nevyhoví, předá je k vyřízení nadřízené osobě. Nadřízená osoba kontrolující pracovníce námitky vyřídí ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení tím, že jim vyhoví v celém jejich rozsahu či v částečném rozsahu, nebo je zamítne jako nedůvodné, a to v případě, pokud není patrné, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo chybí jejich odůvodnění či byly podány opožděně.

4.5 Strukturovaný rozhovor

Řízený osobní rozhovor byl veden s pracovnící kontroly obecního živnostenského úřadu v Rokycanech a užito bylo otázek, které jsou uvedeny v Příloze č. 2 diplomové práce. Otázky jsou zaměřeny na technické vybavení používané kontrolní pracovníci při výkonu živnostenské kontroly a na personální zajištění kontrolní činnosti živnostenského úřadu. Všechny odpovědi byly sepsány do uceleného shrnutí.

4.5.1 Výsledek rozhovoru v uceleném shrnutí

Referentka kontroly má uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou a od 1. 9. 2017 pracuje jako referentka živnostenského úřadu, která vykonává živnostenské kontroly. Do roku 2015 byl údajně prováděn výkon živnostenské kontroly ve dvojici kontrolujících pracovníc, avšak z důvodu odchodu 1 referentky z kontrolního úseku do starobního důchodu došlo ke zrušení tohoto pracovního místa a od té doby je na kontrolním úseku referentka sama, což zůstalo organizačně zachováno i při nástupu nové pracovnice.

Výběr kontrolovaných subjektů pracovnice kontroly realizuje tak, že vygeneruje z Informačního systému Registru živnostenského podnikání sestavy aktivních podnikajících osob a provozoven spadajících do působnosti živnostenského úřadu a z těchto sestav vybere podnikatelské subjekty, u nichž nebyla provedena živnostenská kontrola v průběhu posledních pěti let. Nejčastěji je kontrolující pracovníci realizována cílená kontrola, která je zahájena předložením služebního průkazu kontrolované osobě, případně povinné osobě, při níž je kontrolní šetření provedeno ve stálé, nebo v mobilní provozovně. Adresu provozovny si kontrolující pracovnice vybere předem ze sestavy provozoven v sídle obecního živnostenského úřadu, neboť v terénu nemůže vyhledat konkrétní kontrolovanou osobu se zobrazením jejích údajů zapsaných ve veřejné části živnostenského rejstříku. Méně časté je provedení kontrolního šetření na adrese sídla podnikající fyzické či právnické osoby. Ve zbylých případech je kontrola provedena v místě obecního živnostenského úřadu, v tomto případě je zahájena doručením oznámení o kontrole.

Referentka provádějící výkon živnostenské kontroly má pracoviště vybaveno technickými prostředky potřebnými pro samotnou kontrolní činnost v místě obecního

živnostenského úřadu, a to stolním počítačem, stolním telefonem pro pevnou linku a stolní tiskárnou. Dlouhodobě se však kontrolující pracovnice potýká s chybějícím technickým vybavením, což omezuje její možnost provádět efektivní dozorovou činnost, zejména pokud se jedná o porovnání zjištěného stavu v terénu s údaji zapsanými ve veřejné části Registru živnostenského podnikání, tedy jak jsou plněny podnikateli povinnosti a dodržována pravidla stanovená v právních předpisech. Dále kontrolující pracovníci chybí jakékoli technické prostředky potřebné pro samotnou kontrolní činnost a pořizování důkazních prostředků, například služební mobilní telefon s fotoaparátem s dostatečným rozlišením, nebo služební digitální fotoaparát. Z důvodu nedostatečného technického vybavení používá kontrolující pracovnice v terénu vytištěný protokol v papírové podobě, do kterého zapisuje svá zjištění ručně v místě provádění živnostenské kontroly, přičemž používá kopírovací papír.

Vzhledem k tomu, že jsou kontroly vykonávány 2x v týdnu v rámci celého správního obvodu, má kontrolující pracovnice k dispozici služební osobní automobil, který je dostupný podle potřeby. Jeho nedostupnost by mohla v některých případech narušit smysl a účel kontroly. Na místo výkonu kontroly konané mimo sídlo obecního živnostenského úřadu v Rokycanech dochází kontrolující pracovnice pěšky.

4.6 Anketa

Vedoucím pracovníkům obecních živnostenských úřadů Plzeňského kraje, mimo živnostenský úřad v Rokycanech, byla zaslána na adresy sídel jednotlivých městských úřadů anketa. Vzhledem k tomu, že vyplnění ankety nebylo časově náročné, byla od 14 vedoucích pracovníků obecních živnostenských úřadů vrácena zpět v průběhu měsíce. Anketa obsahuje 6 polootevřených otázek a 1 otázku volnou. Při použití této metody průzkumu formou ankety se projevila nevýhoda techniky sběru dat, neboť vedoucím pracovníkům nebylo možné klást doplňující otázky. Všech 14 respondentů bylo seznámeno s účelem průzkumu v průvodním dopise, který je uveden v Příloze č. 3 diplomové práce. Návratnost ankety byla 100%.

4.6.1 Vyhodnocení a interpretace zjištěných informací

Byly hodnoceny údaje získané ze 14 vyplněných anketních lístků. Vzhledem k tomu, že anketa obsahuje 6 otázek týkajících se kontrolní činnosti, technického vybavení a technických prostředků, které využívají kontrolující pracovníci při výkonu živnostenské kontroly, budou zjištěné údaje pro lepší přehlednost rozděleny do 6 podkapitol, které kopírují seřazení otázek v anketním formuláři, jež je uveden v Příloze č. 4 diplomové práce.

Pro lepší orientaci budou výsledky týkající se technického vybavení kontrolujících pracovníků zpracovány do grafů.

K anketní otázce č. 7, kde bylo možné ze strany vedoucích živnostenských úřadů volně vyjádřit náměty vztahující se ke kontrolní činnosti. Nová zjištění budou řešena v samostatné podkapitole.

4.6.2 Výběr kontrolovaných subjektů – otázka č. 1

Podle osmi respondentů, a to vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Blovicích, Horšovském Týně, Kralovicích, Nepomuku, Nýřanech, Přešticích, Stodu a Stříbře probíhá převážně výběr subjektů, u nichž bude kontrola provedena, v místě obecního živnostenského úřadu, a to výběrem ze sestavy provozoven, nebo aktivních podnikajících osob, které spadají do působnosti živnostenského úřadu. V případě šesti vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Domažlicích, Klatovech, Plzni, Sušici, Tachově a Horažďovicích bylo uvedeno, že výběr kontrolovaných osob provádí kontrolující pracovníci nejčastěji náhodným výběrem stálé nebo mobilní provozovny podnikatele v terénu. Lze konstatovat, že nejčastěji probíhá výběr kontrolovaných subjektů v místě obecního živnostenského úřadu, předem výběrem ze sestavy provozoven, nebo aktivních podnikajících osob, které spadají do působnosti živnostenského úřadu.

4.6.3 Způsob zahájení živnostenské kontroly – otázka č. 2

Zákon o kontrole stanoví tři možnosti, jakým způsobem lze zahájit kontrolu, a to předložením pověření ke kontrole (služebního průkazu) kontrolované osobě, případně povinné osobě, nebo provedením kontrolního úkonu bezprostředně předcházejícímu předložením pověření ke kontrole, nebo doručením písemného oznámení o zahájení kontroly. Vedoucí pracovníci živnostenských úřadů v Blovicích, Horšovském Týně,

Kralovicích, Nepomuku, Nýřanech, Přešticích, Stodu a Stříbře uvedli, že živnostenská kontrola je nejčastěji zahájena doručením písemného oznámení o zahájení kontroly. Vedoucí pracovníci živnostenských úřadů v Domažlicích, Klatovech, Plzni, Sušici, Tachově a Horažďovicích uvedli, že živnostenská kontrola je nejčastěji zahájena předložením služebních průkazů kontrolujících pracovníků. Podle 8 respondentů je nejčastěji zahájena živnostenská kontrola doručením písemného oznámení o zahájení kontroly, podle 6 respondentů předložením pověření ke kontrole (služebního průkazu) kontrolované osobě, případně povinné osobě.

4.6.4 Provedení kontrolního šetření – otázka č. 3

Kontrolní šetření je podle 12 vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Domažlicích, Klatovech, Plzni, Sušici, Tachově, Přešticích, Horšovském Týně, Kralovicích, Blovicích, Stodu, Stříbře a Nýřanech nejčastěji realizováno ve stálých provozovnách, nebo v mobilních provozovnách podnikatelů, pouze ve 2 případech je podle vedoucích pracovníků živnostenského úřadu v Nepomuku a Horažďovicích kontrolní šetření prováděno nejčastěji v místě obecního živnostenského úřadu.

4.6.5 Složení kontrolní skupiny – otázka č. 4

Vedoucí pracovníci obecních živnostenských úřadů, mimo vedoucí pracovnice oddělení kontroly Živnostenského úřadu v Plzni, uvedli, že jednu kontrolní skupinu, tvoří vždy jeden vedoucí kontrolní skupiny a jeden člen kontrolní skupiny. Podle vedoucí pracovnice oddělení kontroly Živnostenského úřadu v Plzni tvoří šest referentů oddělení kontroly živností tři kontrolní skupiny.

4.6.6 Četnost provádění živnostenské kontroly – otázka č. 5

Podle 5 respondentů, a to vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Blovicích, Nepomuku, Přešticích, Stodu a Horažďovicích provádějí kontrolující pracovníci živnostenskou kontrolu 1x v týdnu. Vedoucí pracovníci živnostenského úřadu v Horšovském Týně, Sušici, Kralovicích, Stříbře a Nýřanech uvedli, že výkon živnostenské kontroly provádí kontrolující pracovníci 2x v týdnu. Kontrolní skupiny, složené z kontrolujících pracovníků živnostenských úřadu v Tachově, Domažlicích a Klatovech, realizují živnostenské kontroly 3x v týdnu. Nejčastěji provádí živnostenskou

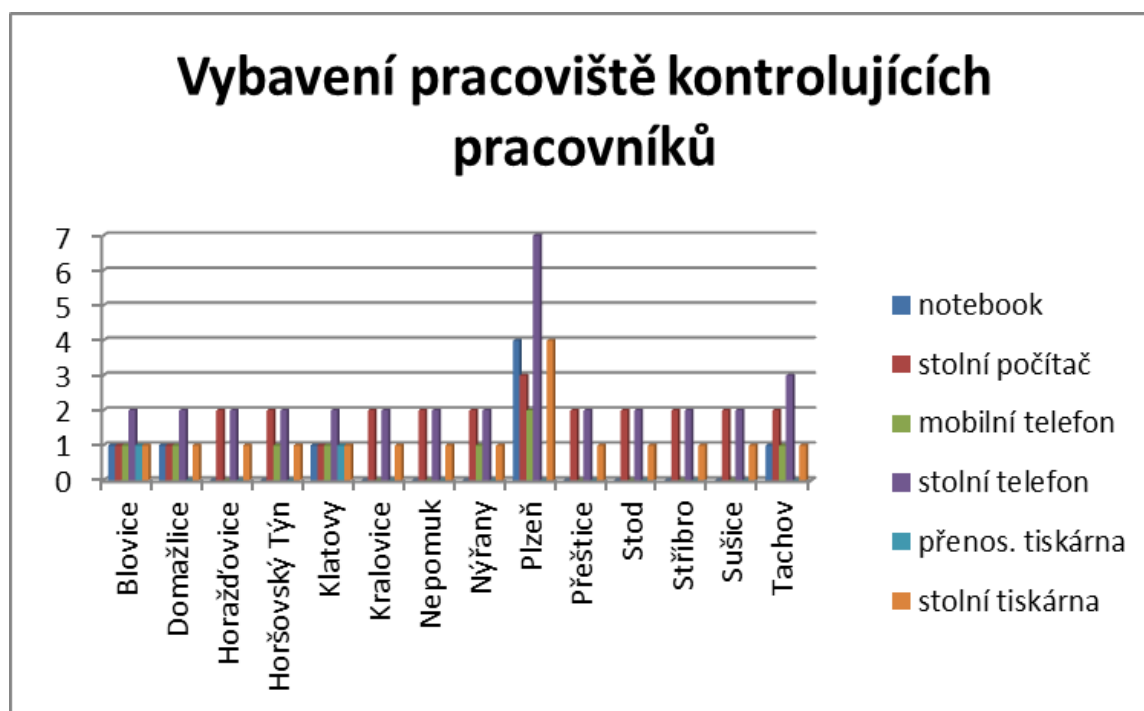
kontrolu referenti oddělení kontroly živností Živnostenského úřadu v Plzni, a to každý pracovní den.

4.6.7 Technické vybavení kontrolujících pracovníků – otázka č. 6

a) Vybavení pracoviště kontrolujících pracovníků

Vedoucí pracovníci živnostenských úřadů v Horažďovicích, Kralovicích, Nepomuku, Přešticích, Stodu, Stříbře a Sušici shodně uvedli, že 2 referenti provádějící výkon živnostenské kontroly, mají pracoviště vybaveno technickými prostředky potřebnými pro samotnou kontrolní činnost, a to 2 stolními počítači, 2 stolními telefony pro pevnou linku a 1 stolní tiskárnou. Vedoucí pracovnice Živnostenských úřadů v Blovicích a Klatovech uvedly, že 1 referent provádějící výkon živnostenské kontroly je vybaven notebookem, přenosnou tiskárnou a služebním mobilním telefonem, 1 referent stolním počítačem a stolní tiskárnou, oba referenti mají stolní telefon pro pevnou linku. Vedoucí pracovnice Živnostenského úřadu v Domažlicích uvedla, že 1 referent provádějící výkon živnostenské kontroly je vybaven notebookem, stolní tiskárnou, služebním mobilním telefonem a 1 referent stolním počítačem, oba referenti mají stolní telefon pro pevnou linku. Vedoucí pracovnice živnostenských úřadů v Horšovském Týně a Nýřanech uvedly, že 2 referenti provádějící výkon živnostenské kontroly jsou vybaveni každý stolním počítačem a stolním telefonem pro pevnou linku, dále mají na svém pracovišti 1 stolní tiskárnou a 1 služební mobilní telefon. Vedoucí pracovnice oddělení kontroly Živnostenského úřadu v Plzni, uvedla, že 4 kontrolující pracovníci provádějící výkon živnostenské kontroly jsou vybaveni notebookem, 3 kontrolující pracovníci stolním počítačem a stolní tiskárnou, 2 kontrolující pracovníci služebním mobilním telefonem a všichni mají na pracovišti stolní telefon pro pevnou linku. Vedoucí pracovnice Živnostenského úřadu v Tachově uvedla, že 1 referent provádějící výkon živnostenské kontroly je vybaven notebookem a služebním mobilním telefonem, 2 referenti stolním počítačem a 1 stolní tiskárnou, všichni referenti mají stolní telefon pro pevnou linku.

Graf 9 Vybavení pracoviště kontrolujících pracovníků

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z anketního šetření na živnostenských úřadech Plzeňského kraje

b) Vyhotovení protokolu o kontrole v terénu

Podle 11 vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Domažlicích, Horáždovicích, Horšovském Týně, Kralovicích, Nepomuku, Nýřanech, Plzni, Přešticích, Stodu, Stříbře a Sušici používají kontrolující pracovníci v terénu vytištěný protokol v papírové podobě, do kterého zapisují svá zjištění ručně v místě provádění živnostenské kontroly, přičemž používají kopírovací papír. Vedoucí pracovnice živnostenských úřadů v Blovicích a Klatovech uvedly, že kontrolující pracovníci jsou v terénu vybaveni notebookem a přenosnou tiskárnou, což jim umožňuje vyhotovit protokol o kontrole v místě provádění živnostenské kontroly. Podle vedoucí pracovnice Živnostenského úřadu v Tachově zpracovávají kontrolující pracovníci protokol o kontrole na počítači v místě obecního živnostenského úřadu, a to až po provedení kontrolního šetření v terénu.

Graf 10 Vyhotovení protokolu o kontrole v terénu

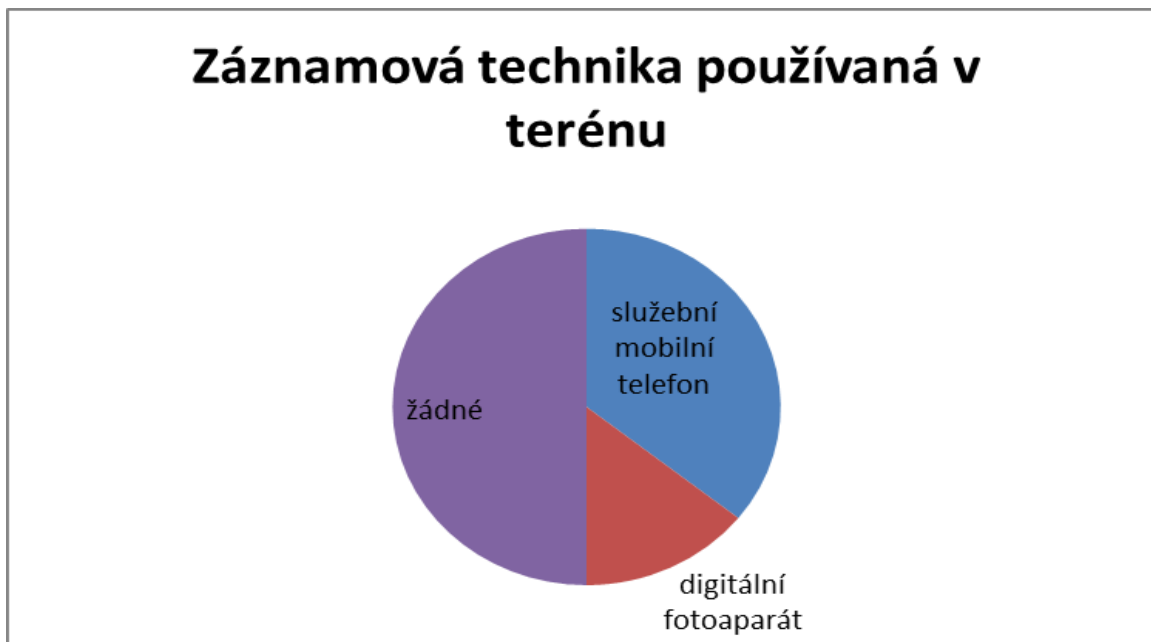

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z anketního šetření na živnostenských úřadech Plzeňského kraje

c) Záznamová technika používaná kontrolujícími pracovníky v terénu

Vedoucí pracovnice živnostenských úřadů v Blovicích a Tachově uvedly, že kontrolující pracovníci jsou v terénu vybaveni digitálním fotoaparátem, prostředkem potřebným pro zajišťování důkazních prostředků. Podle 5 vedoucích pracovníků živnostenských úřadů v Domažlicích, Horšovském Týně, Klatovech, Nýřanech a Plzni používají kontrolující pracovníci v terénu služební mobilní telefon s fotoaparátem, jako vhodný technický prostředek potřebný pro samotnou kontrolní činnost, především pro zajišťování důkazních prostředků. Ostatní vedoucí pracovníci obecních živnostenských úřadů uvedli, že kontrolující pracovníci nepoužívají v terénu žádnou záznamovou techniku.

Graf 11 Záznamová technika používaná kontrolujícími pracovníky v terénu

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z anketního šetření na živnostenských úřadech Plzeňského kraje

d) Zabezpečení přepravy kontrolujících pracovníků na místo výkonu kontroly v terénu

Většina živnostenských kontrol obecních živnostenských úřadu probíhá ve stálých provozovnách, nebo v mobilních provozovnách podnikatelů. S tím je spojena potřeba přepravit kontrolující pracovníky na místo výkonu kontroly. Vedoucí pracovníci obecních živnostenských úřadů, mimo vedoucí pracovnice oddělení kontroly Živnostenského úřadu v Plzni, uvedli, že přeprava kontrolujících pracovníků na místo výkonu kontroly v terénu je zabezpečena služebním osobním automobilem dostupným dle potřeby kontrolujících pracovníků. Vedoucí pracovnice oddělení kontroly Živnostenského úřadu v Plzni uvedla, že kontrolující pracovníci se přepravují na místo výkonu kontroly v terénu nejen služebním osobním automobilem dostupným dle potřeby, ale taktéž MHD.

4.7 Výsledky - vyhodnocení hypotézy

Podle všech vedoucích pracovníků zkoumaných obecních živnostenských úřadů došlo v období let 2013 až 2018 k legislativním úpravám, na které museli kontrolní pracovníci v rámci výkonu dozorové a kontrolní činnosti reagovat. K nejvýznamnější změně v procesu administrativního zpracování protokolu o kontrole došlo v roce 2014 v návaznosti na účinnost zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole. Změny si vyžádaly nové procesní postupy při výkonu kontroly a současně si vyžádaly další administrativní úkony. Rovněž došlo k rozšíření dozorových pravomocí živnostenských úřadů podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, změnou zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů a změnou zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Výše uvedené změny přinesly dle vedoucích pracovníků obecních živnostenských úřadů i nové nároky na technické vybavení, personální a finanční zajištění, které však nebyly personálně ani rozpočtově zajištěny. Živnostenské úřady jsou nuceny vykonávat kontrolní činnost se stejným počtem zaměstnanců a hospodařit s nenavýšeným rozpočtem. Součástí efektivního výkonu živnostenské kontroly by mělo být zajištění moderního technického vybavení kontrolujících pracovníků nutného pro zrychlení výkonu kontroly v terénu.

Podkladem pro vyhodnocení Hypotézy „*Všechny živnostenské úřady v Plzeňském regionu mají stejné podmínky k výkonu kontrolní činnosti.*“ jsou zjištění, která jsou popsána v kapitole „4.4 Strukturovaný rozhovor“ a „4.5 Anketa“.

Pro přehlednost jsou shrnuta zjištění získaná z dotazníkového šetření:

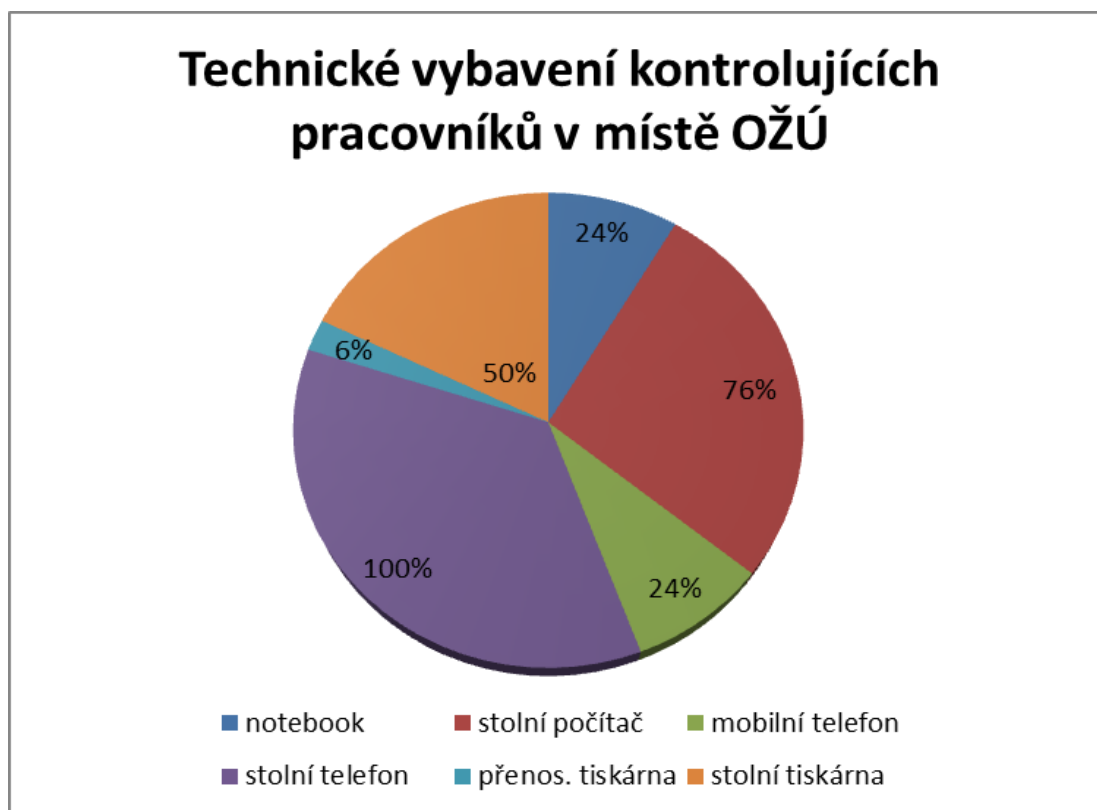
- 47% kontrolujících pracovníků provádí výběr kontrolovaných osob v místě obecního živnostenského úřadu, předem výběrem z vygenerované sestavy z Informačního systému Registru živnostenského podnikání a 53% kontrolujících pracovníků provádí nejčastěji výběr kontrolovaných osob v terénu
- 47% kontrolujících pracovníků zahajuje nejčastěji kontrolu doručením písemného oznámení o zahájení kontroly a 53% kontrolujících pracovníků zahajuje kontrolu předložením služebních průkazů

- 88% kontrolujících pracovníků vykonává kontrolní šetření převážně ve stálých, nebo v mobilních provozovnách podnikatelů, 12% kontrolních pracovníků provádí kontrolní šetření na obecním živnostenském úřadu
- 100 % respondentů uvedlo, že výkon živnostenské kontroly provádí dvojčlenná kontrolní skupina složená z vedoucího skupiny a člena kontrolní skupiny
- 29 % kontrolujících pracovníků provádí výkon živnostenské kontroly 1x týdně, 29% kontrolujících pracovníků vykonává kontrolu 2x týdně, 21% kontrolujících pracovníků provádí výkon živnostenské kontroly 3x týdně a 21% kontrolujících pracovníků vykonává živnostenskou kontrolu každý pracovní den

technické vybavení kontrolujících pracovníků na obecním živnostenském úřadu

- 24% kontrolujících pracovníků je vybaveno notebookem
- 76% kontrolujících pracovníků používá na svém pracovišti stolní počítač
- 24% kontrolujících pracovníků je vybaveno služebním mobilním telefonem
- 100% kontrolujících pracovníků má na svém pracovišti stolní telefon pro pevnou linku
- 6% kontrolujících pracovníků je vybaveno přenosnou tiskárnou
- 50% kontrolujících pracovníků používá na svém pracovišti stolní tiskárnu

Graf 12 Technické vybavení kontrolujících pracovníků v místě OŽÚ

Zdroj: vlastní zpracování z dat získaných z anketního šetření na živnostenských úřadech v Plzeňském kraji

Technické prostředky využívané kontrolujícími pracovníky při výkonu živnostenské kontroly v terénu:

- 12% kontrolujících pracovníků v terénu využívá notebook a přenosnou tiskárnu
- 15% kontrolujících pracovníků používá v terénu služební mobilní telefon s fotoaparátem
- 29% kontrolujících pracovníků je v terénu vybaveno služebním digitálním fotoaparátem

Z výše uvedeného vyplývá, že kontrolující pracovníci Obecních živnostenských úřadů Plzeňského kraje nejsou v současné době vybaveni moderním technickým vybavením. Potýkají se s nedostatečným technickým vybavením, což omezuje jejich možnost provádět efektivní dozorovou činnost v terénu, zejména pokud se jedná o pořizování důkazů, možnosti ověřit si zjištěné skutečnosti v terénu s údaji zapsanými ve veřejné části Rejstříku živnostenského podnikání a vyhotovení protokolu

o kontrole v místě provádění živnostenské kontroly pomocí notebooku a přenosné tiskárny. Kontrolující pracovníci nedisponují vhodnými technickými prostředky potřebnými pro samotnou kontrolní činnost v terénu a zajišťování důkazních prostředků pro případné následné správní řízení. Týká se to záznamové a výpočetní techniky včetně příslušenství (například notebooky s modemem, přenosné tiskárny, služebních mobilní telefony s datovým tarifem a s fotoaparátům s dostatečným rozlišením, brašny, či batohy aj.)

Proto hypotézu „*Všechny živnostenské úřady v Plzeňském regionu mají stejné podmínky k výkonu kontrolní činnosti.*“ lze považovat za zamítnutou.

4.7.1 Nová zjištění – otázka č. 7

K poslednímu dotazu anketního šetření byla dána možnost uvést formou volné odpovědi další fakta, která souvisejí s vývojem a zároveň ovlivňují činnost ŽÚ.

- **Úbytek počtu stálých provozoven**

Vedoucí pracovníci živnostenských úřadů v Blovicích, Horažďovicích, Kralovicích, Nepomuku, Nýřanech, Přešticích, Stodu, Stříbře a Sušici shodně uvedli, že kontrolující pracovníci se při provádění živnostenské kontroly v praxi setkávají se situací, kdy v jejich správním obvodu ubývá počet stálých provozoven, neboť končí malé prodejny na vesnici, a to z důvodů, že jsou málo navštěvované.

Dále se setkávají s tím, že končí i místní restaurace, jež často nahrazují klubové pivnice, jejichž činnost často připomíná provozování hospody. Spolky však tvrdí, že nevykonávají podnikatelskou činnost v rámci živnostenského zákona.

- **Internetový obchod**

Se změnami vnitřního trhu ČR se objevují nové oblasti, v rámci kterých je nutné zajistit řádné podmínky pro podnikání. K oblastem, jež v posledních letech zaznamenávají velký nárůst, patří využívání internetu spotřebitelům jako prostředku k nakupování zboží a služeb. Zatímco v roce 2013 nakupovalo na internetu 34,4% Čechů, v roce 2017 jich bylo 51,6 %.⁹² Stále více lidí nakupuje na internetu oblečení a obuv, sportovní potřeby a elektroniku, v posledních letech rostou také nákupy zboží každodenní spotřeby. Mimo spotřebního zboží Češi nakupují na internetu také služby, a to především vstupenky na

⁹² ČSÚ. Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech mezi jednotlivci. [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/7-vyhledavani-vybranych-informaci-na-internetu-qtqrmf2grq>>.

kulturní a sportovní události, v neposlední řadě roste popularita zajišťování komerčního ubytování

a nakupování zájezdů na internetu. Rozvoj internetového obchodu je motivován potřebami soukromého sektoru a situací na trhu. Platí, že přibývá podnikatelských subjektů, jež nabízí své služby a prodej zboží prostřednictvím internetového obchodu.

V období let 2010 až 2015 bylo několik změn zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, k nimž došlo přijetím zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a tím přibylo několik nových kompetencí v rámci výkonu dozоровé a kontrolní činnosti internetového prodeje České obchodní inspekci. Inspektoři České obchodní inspekce kontrolují podnikatele, kteří nabízejí, prodávají a uvádějí na trh výrobky, nebo poskytují služby a to nejen v kamenných prodejnách, ale i mimo ně (prostřednictvím internetu, telefonu). Oproti tomu kontrolující pracovníci živnostenských úřadů provádějí dozor nad dodržováním ustanovení § 9-13, § 14a až 16 a § 18 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a to ve stálých a mobilních provozovnách, ke kterým jsou příslušní podle umístění provozovny.

Kontrolující pracovníci živnostenských úřadů jsou oprávněni kontrolovat, zda podnikatel dodržuje povinnosti uvedené v § 17 a § 31 odst. 4 až 8 živnostenského zákona týkající se stálých a mobilních provozoven. **Obecní živnostenské úřady nejsou dozorovým orgánem v případě internetového obchodu.**

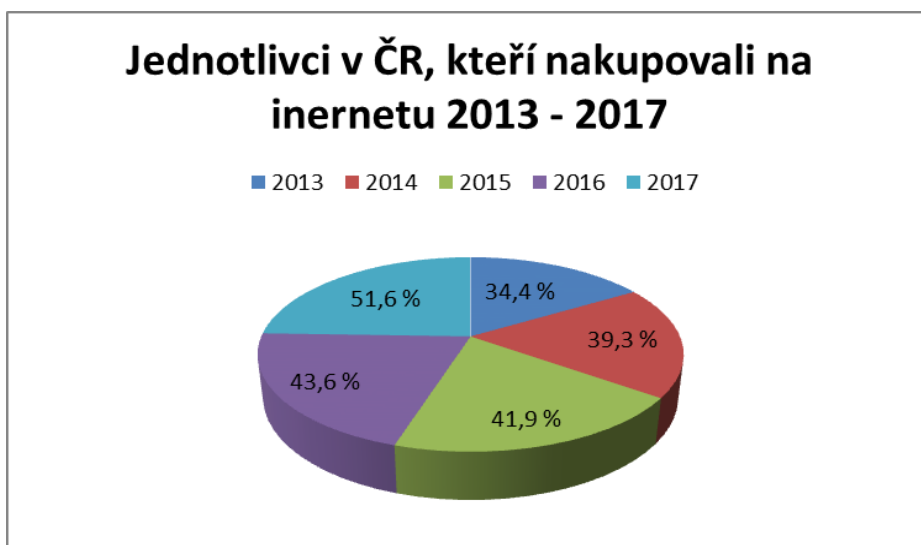
Tabulka 12 Jednotlivci v ČR, kteří nakoupili na internetu v roce 2013 – 2017 – udáno v %

	2013	2014	2015	2016	2017
Celkem 16+	34,4	39,3	41,9	43,6	51,6
<i>Celkem 16-74</i>	36,4	42,5	45,3	47,4	56,1
Pohlaví					
Muži 16+	35,6	40,5	42,6	42,3	53
Ženy 16+	33,4	38,1	41,2	44,9	50,3
Věková skupina					
16–24 let	53,9	62,2	60,6	58,7	69,8
25–34 let	58,3	63,2	66,9	72	79,1
35–44 let	46,9	52,6	59,2	59,4	70,9
45–54 let	32,4	40,1	41,2	46,6	56,2
55–64 let	19,8	21,7	25,7	28,3	38,6
65+	4,5	7,6	8	9,7	12,7
Vzdělání (25+)					
Základní	5,4	6,3	7,8	8,3	12,2
Střední bez maturity	21,3	23,5	26,6	30,5	35,3
Střední s maturitou	41,4	45,9	49,2	55,2	59,5
Vysokoškolské	53,8	61,4	62,1	61,5	77,3
Ekonomická aktivita					
Zaměstnaní	45	50,3	53,8	56	66,5
Nezaměstnaní	27,3	33,8	33,8	31,5	36,7
Ženy na RD	55,1	64,6	65,5	72,4	77,6
Studenti	54,5	62,5	61,4	58,3	68,5
Starobní důchodci	6,4	8,4	9,9	11,4	14,5
Invalidní důchodci	15,7	19,4	17,3	22,8	28,4

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z internetových stránek Českého statistického úřadu <https://www.czso.cz/> (Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci)

Vyhodnocení: Z uvedených je patrné, jak se vyvíjí využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech, v průběhu let 2013 – 2017. Využívání sociálních sítí roste v uvedeném období, napříč všemi sociálními skupinami. Z dat vyplývá, že přes internet nakupilo nevíce jednotlivců věkové skupiny 25-34 let, s vysokoškolským vzděláním a studentů. Nákup na internetu však zvládnou i starobní důchodci.

Graf 13 Jednotlivci v ČR, kteří nakupovali na internetu v roce 2013 – 2017

Zdroj: vlastní zpracování dat získaných z internetových stránek Českého statistického úřadu
<https://www.czso.cz/>

5 Výsledky a diskuse

V analytické části práce byly z dostupných statistik zjištěny základní údaje o obecních živnostenských úřadech v ORP v Plzeňském kraji. Jde především o počty zaměstnanců zajišťující agendu na registračním a kontrolním úseku. Údaje o počtech ekonomických subjektů, které spadají do těchto správních obvodů a u kterých se předpokládá činnost související s kontrolní činností živnostenských úřadů. Dále byl sledován vývoj prováděných kontrol živnostenskými úřady v období let 2013 – 2017. Za stejné období byly sledovány údaje o četnosti porušení právních předpisů ze strany podnikatelských subjektů a s tím související přehled uložených sankcí. Uvedeny jsou počty vykázaných přestupků a správních deliktů včetně výše uložených pokut. Vše bylo znázorněno graficky pro přehlednost vývoje situace.

Hlavní výzkum byl zaměřen na zhodnocení podmínek pro výkon kontrolní činnosti pracovníků jednotlivých živnostenských úřadů v Plzeňském regionu. Nejprve byly pilotním předvýzkumem, formou rozhovoru s pracovníci Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech zjištěny základní informace o činnosti ŽÚ a na základě toho dále specifikován a vyhodnocen proces ŽK na uvedeném úřadu.

Bylo zjištěno, že v současné době vykonává referentka kontrolní činnost sama s tím, že do roku 2015 byla tato agenda zajišťována ve dvojici. Druhá pozice nebyla po odchodu druhého kontrolora do starobního důchodu již obsazena. Kontrolní činnost je referentkou plánována na 2 dny v týdnu. Pracovnice kontroly má sice pracoviště vybavené technickými prostředky jako je stolní počítač, tiskárna a telefon s pevnou linkou, ale pokud se předpokládá výkon efektivní dozorové činnosti v terénu, je toto technické zajištění nedostačující. Referent kontroly se v těchto podmínkách není schopen připojit k internetu a např. porovnat zjištěný stav s údaji zapsanými ve veřejné části Registru živnostenského podnikání, tedy plnění povinností a dodržování pravidel vyplývajících z právních předpisů. Dále není schopen zajistit důkazní prostředky pořízením fotodokumentace nebo zvukového záznamu. Používá v terénu protokol v předtištěné podobě, který vypisuje ručně přes průklepový papír.

Zjištěné poznatky z tohoto předvýzkumu byly využity k sestavení ankety pro výzkum dané problematiky na ŽÚ v celém Plzeňském kraji. Anketa byla zaslána v elektronické podobě vedoucím pracovníkům OŽÚ v Plzeňském kraji.

Z anketního šetření bylo zjištěno, že výběr kontrolovaných subjektů probíhá předem, ze sestavy provozoven nebo výběrem aktivních podnikajících osob, které spadají do působnosti ŽÚ. Ve většině případů bylo respondenty sděleno, že kontrola je zahajována doručením písemného oznámení o zahájení kontroly. V druhé řadě je kontrola zahajována předložením pověření ke kontrole (služebního průkazu) na místě.

Ve 12 případech ze 14 dotazovaných je kontrola prováděna ve stálých nebo mobilních provozovnách. Ve dvou případech je kontrolní šetření prováděno nejčastěji v místě OŽÚ.

Zásadním zjištěním bylo, že ve všech případech tvoří **kontrolní skupinu** minimálně dva referenti kontroly. V žádném případě není kontrola prováděna jedním pracovníkem jako v případě ŽÚ v Rokycanech.

ŽK je v pěti případech prováděna 1x v týdnu, v dalších pěti případech 2x v týdnu. V Tachově, Domažlicích a Klatovech mají v týdnu 3 kontrolní dny a oddělení kontroly živností Živnostenského úřadu v Plzni se věnují kontrolám každý den.

Technické vybavení pracoviště kontrolujících pracovníků v místě sídla ŽÚ, je téměř vyrovnané. Všichni pracovníci mají k dispozici stolní počítače, stolní tiskárny a stolní telefony. Pro práci v terénu, kdy má pracovník kontroly k dispozici zároveň mobilní telefon, notebook a přenosnou tiskárnu, je však vybaveno pouze 5 ŽÚ: Plzeň, Klatovy, Domažlice, Blovice a Tachov. I přes to, že ve 12 případech ŽÚ kontrola probíhá v terénu, dosud většina kontrolujících pracovníků není pro efektivní výkon kontroly vybavena.

Protokol o kontrole je v terénu dle 11 dotazovaných vypisován na předtištěný formulář a kopii pořizují přes průklepový papír. Pouze v Klatovech a Blovicích mají pracovníci kontroly možnost v terénu vyhotovit protokol na notebooku a zároveň vytisknout na přenosné tiskárně. Vedoucí OŽÚ v Tachově dokonce uvedla, že protokol bývá zpracován až následně po kontrole v sídle OŽÚ.

Záznamovou techniku pro pořizování důkazních prostředků používají OŽÚ v 7 případech. V Blovicích a Tachově mají pracovníci k dispozici digitální fotoaparáty a v Domažlicích, Horšovském Týně, Klatovech, Nýřanech a v Plzni používají pracovníci kontroly služební mobilní telefony s fotoaparátem. Zbývajících 7 dotazovaných nepoužívá v terénu žádnou záznamovou techniku.

Pro přepravu do místa kontroly se ve všech případech mají možnost referenti kontroly dopravit služebním vozem, který mají k dispozici dle potřeby. Pouze v Plzni je v mnoha případech využita MHD.

Z výzkumu je patrné, že podmínky pro živnostenskou kontrolu na OŽÚ v plzeňském regionu jsou závislé na konkrétních podmínkách a možnostech jednotlivých obecních úřadů. Četnost kontrol, personální řešení a dostupnost potřebného technického vybavení není sjednoceno a ani metodicky koordinováno.

Z posledního anketního dotazu s volnou odpovědí byly zjištěny shodné údaje o poklesu stálých provozoven v jednotlivých správních obvodech. Je to dáno především zánikem malých prodejen na vesnicích, které v současné době, kdy jsou rozšířeny hypermarkety a nákupní centra, přišli o zákazníky. Zároveň zanikají i místní restaurace, které často nahrazují klubové pivnice. Jejich činnost sice není nijak odlišná od provozování hospody, ale spolky mohou tvrdit, že nevykonávají podnikatelskou činnost v rámci ŽZ a nic tím neporušují.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, odbor živností vydalo dne 21. 1.2014 na žádost Krajského úřadu Plzeňského kraje stanovisko k prodeji lihu a lihovin, v němž v případě spolků sděluje: „*Spolek nemusí být založen za účelem podnikání, avšak zákon mu umožňuje i vyvíjení vedlejší hospodářské činnosti a to za předpokladu, že zisk z činnosti spolku bude použit k podpoře jeho hlavní činnosti.*“⁹³

Dalším faktorem, který ovlivňuje efektivitu kontrolního procesu ŽÚ, jsou paralelní dozorové kompetence ČOI a OŽÚ. Z vyjádření vedoucích OŽÚ Plzeňského regionu je patrné, že mezi oběma subjekty ve většině případů sice dochází k plánování společných kontrol, ale tento způsob přináší nejednotný přístup ke kontrolnímu procesu. Pracovníci kontroly se častou neshodnou na jednotlivých krocích kontroly a následně uložené sankci.

Úpravou zákona, která by jednoznačně vymezila dozorové kompetence ČOI a ŽÚ, by došlo k zjednodušení kontrolního procesu pro oba kontrolní subjekty z hlediska časové náročnosti pro přípravu a dohody mezi kontrolory a zároveň by tato změna umožnila vykonat podstatně vyšší množství kontrol, pokud by obě kontrolní skupiny působily samostatně.

⁹³ MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Prodej lihu a lihovin – stanovisko*. 2014.

K oblastem podnikání, jež v posledních letech zaznamenávají velký nárůst a které nejsou dořešeny v mezích zákona je internetový obchod. Stále více občanů ČR nakupuje v internetových obchodech např. oblečení, obuv, sportovní potřeby, elektroniku, ale i služby jako vstupenky na kulturní a sportovní události a zájezdy. Proto stále přibývá i podnikatelských subjektů, které nabízí své zboží a služby na internetu.

Pracovníci kontroly OŽÚ by měli provádět dozor nad dodržováním ustanovení § 9-13, § 14a až 16 a § 18 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ale pouze ve stálých a mobilních provozovnách, ke kterým jsou příslušní dle sídla provozovny. Zároveň jsou oprávněni kontrolovat, zda podnikatel dodržuje povinnosti uvedené v § 17 a § 31 odst. 4 až 8 ŽZ, ale opět v případě stálých či mobilních provozoven.

V období let 2010 až 2015 došlo sice k několika změnám zákona č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů a tím přibylo několik nových kompetencí v rámci výkonu dozоровé a kontrolní činnosti internetového prodeje České obchodní inspekci. Avšak OŽÚ dosud nejsou dozоровým orgánem v případě internetového obchodu. Internetovým obchodníkům odpadá mnoho povinností stanovených ŽZ, za jejich neplnění jsou obchodníci stálých nebo mobilních provozoven ŽÚ sankcionováni. Vznikají tak opět nerovné podmínky pro podnikání v těchto dvou oblastech obchodování.

ČOI má oporu v zákoně a může v případě e-shopů zkontrolovat např. povinnost spojenou se stanovením obchodních podmínek, ale dozоровá činnost vymezená ŽZ pro stálé a mobilní provozovny by byla ze strany ŽÚ v tomto případě neoprávněná.

Výjimkou je výkon kontroly podle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, jež spadá do oblasti kontrol podle zvláštních právních předpisů s přímou dozоровou činností živnostenského úřadu, podle kterého se za prodejní místo považuje nejen provozovna podle § 17 odst. 1 ŽZ, ale i prodejní zařízení v rámci internetu.

Obecně jakákoliv kontrola tohoto sektoru podnikání je problematická, protože v mnoha případech je obtížné kontaktovat či dohledat odpovědnou osobu provozující internetový obchod.

5.1 Doporučení

Na základě získaných výsledků z provedeného výzkumu byly zjištěny nedostatky, ke kterým v této kapitole autorka podává návrh řešení.

První nedostatek se projevuje v **nerovnosti podmínek pro výkon kontrolní činnosti jednotlivých OŽÚ v Plzeňském kraji. První doporučení vede ke zlepšení podmínek pro oddělení kontroly na Obecním živnostenském úřadu v Rokycanech**, kde vykonává kontrolu dosud jeden pracovník. Výkon kontrolní činnosti pro správní obvod této velikosti by měli vykonávat minimálně dva referenti. Pro práci v terénu, což je základní činností kontrolujících pracovníků, nemá pracovník v Rokycanech žádné **technické prostředky pro zpracování podkladů na místě**. Protokol o kontrole je psán ručně přes průklepový papír nebo zpracováván dodatečně v kanceláři v elektronické podobě. Kontrolní proces je zbytečně zdlouhavý, jak pro kontrolovaný subjekt, tak pro kontrolní orgán. V důsledku pak není možné dosáhnout srovnatelného počtu kontrol s ostatními úřady v Plzeňském kraji. Kontrolor by měl být vybaven služebním mobilním telefon, který lze v současné době využít zároveň jako záznamová technika, pro pořizování průkazných materiálů, obrazových a zvukových záznamů. Dále by měl mít k dispozici přenosný počítač s tiskárnou, což by urychlilo kontrolní proces.

Z výzkumu vyplývá, že zůstává na uvážení jednotlivých úřadů, jak organizačně zajistí kontrolní činnost živnostenských úřadů, a to jak z hlediska personálního zajištění, tak z hlediska technického vybavení. Zároveň není nikde vymezen počet kontrol, který by měly jednotlivé Obecní živnostenské úřady vykonat. V současné době je jednáno s Krajským úřadem Plzeňského kraje, že výsledky výzkumu budou použity pro účely plánování a metodického řízení v oblasti kontrolní činnosti.

Z výsledků výzkumu též vyplývá, že **dozorové kompetence ČOI a OŽÚ jsou v určitých bodech kontrolovaných oblastí shodné. Společné kontroly se týkají dozoru nad dodržováním předpisů, v nichž se dozorové kompetence obou orgánů překrývají nebo se o ně dělí**. Je sice uzavřena Dohoda o koordinaci výkonu kontrolní činnosti mezi **Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR** odborem živností a **Českou obchodní inspekcí**, ale spolupráce s sebou občas přináší problémy, se kterými se musí kontrolní pracovníci vypořádat, např. v případě sepsání společného protokolu pokud bylo zjištěno porušení povinností stanovených právními předpisy podnikatelem, které řeší pracovníci ŽÚ a ČOI rozdílným způsobem.

V **prvním případě** toto snižuje efektivnost kontrolních procesů obou kontrolujících subjektů z hlediska způsobu provedení a množství vykonaných kontrol. V **druhém případě** způsobuje administrativní zátěž podnikatelům v případě, že k dohodě mezi kontrolními orgány nedojde a stejnou kontrolovanou oblast kontroluje každý zvlášť. **Úpravou zákona, která by jednoznačně vymezila dozorové kompetence ČOI a ŽÚ**, by došlo v obou případech k zjednodušení kontrolního procesu z hlediska časové náročnosti pro přípravu kontroly a dohody mezi kontrolními subjekty by odpadly. Zároveň by tato změna umožnila vykonat podstatně **vyšší množství kontrol**, pokud by obě kontrolní skupiny působily samostatně.

Z výzkumu vyplývá, dle nových zjištění, že se stále více rozšiřuje obchodování po internetu. **Internetový obchod** je jednou z moderních forem obchodování, který není omezen místem tak, jako tomu je v případě stálých a mobilních provozoven. Internetové obchodování **přináší spotřebitelům mnohdy problémy a rizika spojená s identifikací podnikatelského subjektu**, který prostřednictvím internetu nabízí, prodává a uvádí na trh výrobky, nebo poskytuje služby, dále **rizika spojená s kvalitou výrobků či služeb a s mírou vymahatelnosti spotřebitelských práv**.

V současné době kontrolující pracovníci ŽÚ kontrolují dodržování povinností plynoucích ze ŽZ a plnění některých povinností podle zvláštních právních předpisů týkajících se stálých a mobilních provozoven, nikoliv internetového obchodu. Tento problém by měl být řešen v mezích zákona tak, aby byly zajištěny rovné podmínky všem podnikatelským subjektům. Legislativa by měla reagovat na změny spotřebitelského trhu a zákon upraven v oblasti provádění živnostenské kontroly. **V nové úpravě zákona** by měly být **vymezeny dozorované oblasti** a na jejich základě zaměřit živnostenské kontroly v podmínkách internetového obchodování.

Na základě prováděného výzkumu se vedoucí OŽÚ v Plzeňském kraji dohodli na pravidelných informačních schůzkách, kde si budou předávat informace a zkušenosti pro sjednocení, zjednodušení a urychlení činností, které nejsou stanoveny zákonem a nejsou řešeny ani ze strany metodických orgánů.

6 Závěr

Téma této diplomové práce bylo zvoleno s cílem vyhodnotit kontrolní činnost živnostenských úřadů v souvislosti s vývojem právní úpravy k dané problematice platné k 31. 12. 2018. Dále vyhodnotit kontrolní proces Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech z hlediska četnosti a podmínek pro zajištění kontrolní činnosti a stejně tak na všech OŽÚ v Plzeňském kraji tak, aby mohla být porovnána situace v celém regionu.

První zjištění - nerovnost podmínek pro zajištění kontrolní činnosti na všech OŽÚ v Plzeňském kraji. Na **Obecním živnostenském úřadu v Rokycanech** zajišťuje kontrolní činnost **pouze jeden referent**, což je evidováno pouze v jednom případě ŽÚ v celém Plzeňském regionu i přes to, že ORP Rokycany patří svým správním obvodem mezi jedny z největších.

Druhé zjištění - pracovnice kontroly má standartní technické vybavení v sídle úřadu, ale **není vybavena pro práci v terénu**. Nemá k dispozici záznamovou techniku pro pořízení průkazných materiálů, není vybavena notebookem a protokol o kontrole vypisuje na předtištěný formulář přes průklepový papír. Některé záznamy jsou pořizovány až po kontrole v kanceláři a dodatečně zasílány podnikatelským subjektům. Kontrolní proces je tak neefektivní a zdoluhavý. Přenosnou tiskárnou, notebookem, fotoaparát a služebním mobilním telefonem jsou vybaveni pracovníci pouze na pěti ze čtrnácti ŽÚ v Plzeňském kraji. Z toho vyplývá, že jak personální zajištění, tak technické vybavení je ponecháváno na rozhodnutí a možnostech jednotlivých OÚ a není řešeno jednotně ze strany nadřízených či metodických orgánů přesto, že živnostenská kontrola je výkon státní správy přenesenou působností.

Obecnímu živnostenskému úřadu v Rokycanech bylo doporučeno personální zajištění úseku živnostenské kontroly navýšením minimálně o jednoho referenta a dále vybavit kontrolory technickým vybavením pro práci v terénu - přenosnou tiskárnou, notebookem, fotoaparát a služebním mobilním telefonem.

Třetí zjištění – spočívá v **duplicitě dozorových kompetencí ČOI a OŽÚ**. Oba subjekty mohou dle zákona při provádění kontrol podnikatelských subjektů dozorovat stejné oblasti. **Společné kontroly** se týkají dozoru nad dodržováním předpisů, v nichž se dozorové kompetence obou orgánů překrývají nebo se o ně dělí, zejména zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v nočních hodinách.

Přináší tyto problémy:

- a) v nejednotnosti postupů při společných kontrolách a neshodách při stanovení výše sankce
- b) v časových prodlevách při plánování a organizování společných kontrol, což vede přirozeně k nižšímu počtu uskutečněných kontrol
- c) v zatížení kontrolovaného subjektu, pokud dojde k samostatným kontrolám bez dohody, kdy se obě kontrolní skupiny zaměří na stejnou oblast kontroly.

Doporučena je úprava zákona v oblasti provádění živnostenské kontroly, která by jednoznačně vymezila dozorové kompetence ČOI a ŽÚ. Každý z kontrolujících subjektů by měl zákonem stanoveny dozorované oblasti a každý z nich by si svoji kontrolu zajišťoval sám, bez závislosti na druhém a bez zasahování do dozorovaných kompetencí toho druhého. Došlo by k zjednodušení kontrolního procesu pro oba kontrolní subjekty z hlediska časové náročnosti na přípravu a dohody mezi kontrolory a zároveň by tato změna umožnila vykonat podstatně vyšší množství kontrol, pokud by obě kontrolní skupiny působily samostatně.

Z výzkumu vzešly **další poznatek doplňující danou problematiku**, který vedoucí pracovníci OŽÚ v Plzeňském kraji vnímají jako neřešený problém zasahující do kontrolních kompetencí ŽÚ a není přímo řešen žádnou právní úpravou. Jedná se o **internetový obchod**.

Se změnami vnitřního trhu v ČR je v posledních letech zaznamenán **velký nárůst internetového obchodu**. ŽÚ mají v mezích ŽZ zajistit řádné a rovné podmínky pro podnikání a zároveň do této oblasti zasahuje i ochrana spotřebitele.

Kontrolující pracovníci ŽÚ jsou oprávněni kontrolovat, zda podnikatel dodržuje povinnosti uvedené v § 17 a § 31 odst. 4 až 8 ŽZ týkající se ale pouze stálých nebo mobilních provozoven. **OŽÚ tedy nejsou dozorovým orgánem v případě internetového obchodu**. Legislativa by měla reagovat na změny spotřebitelského trhu.

Doporučena je úprava zákona v oblasti provádění živnostenské kontroly v případě internetového podnikání. **V nové úpravě zákona** by měly být **vymezeny dozorované oblasti**, a na jejich základě **zaměření živnostenské kontroly** v podmínkách internetového obchodování. **Řešit snížení rizik spojených s identifikací podnikatelského subjektu**, který prostřednictvím internetu nabízí, prodává a uvádí na trh výrobky, nebo poskytuje

služby, dále **rizika spojená s kvalitou výrobků či služeb a s mírou vymahatelnosti spotřebitelských práv.**

V této práci je **komplexně shrnuta právní úprava** týkající se daného problému. Dále jsou zpracovány údaje a **shrnuty teoretické poznatky** o kontrolní činnosti OŽÚ v Plzeňském regionu se zaměřením na postup při kontrolním aktu, četnost kontrol, personální zajištění a technické vybavení pracoviště. Navržena jsou opatření, která vedou k zefektivnění kontrolního procesu na Obecním živnostenském úřadu v Rokycanech a zároveň k vytvoření komfortních podmínek pro pracovníky zajišťující kontrolní činnost. Vzhledem k doplňujícím informacím, zjištěných z anketního šetření od vedoucích pracovníků OŽÚ Plzeňského kraje, je v souvislosti s vývojem internetového obchodu navržena změna legislativy.

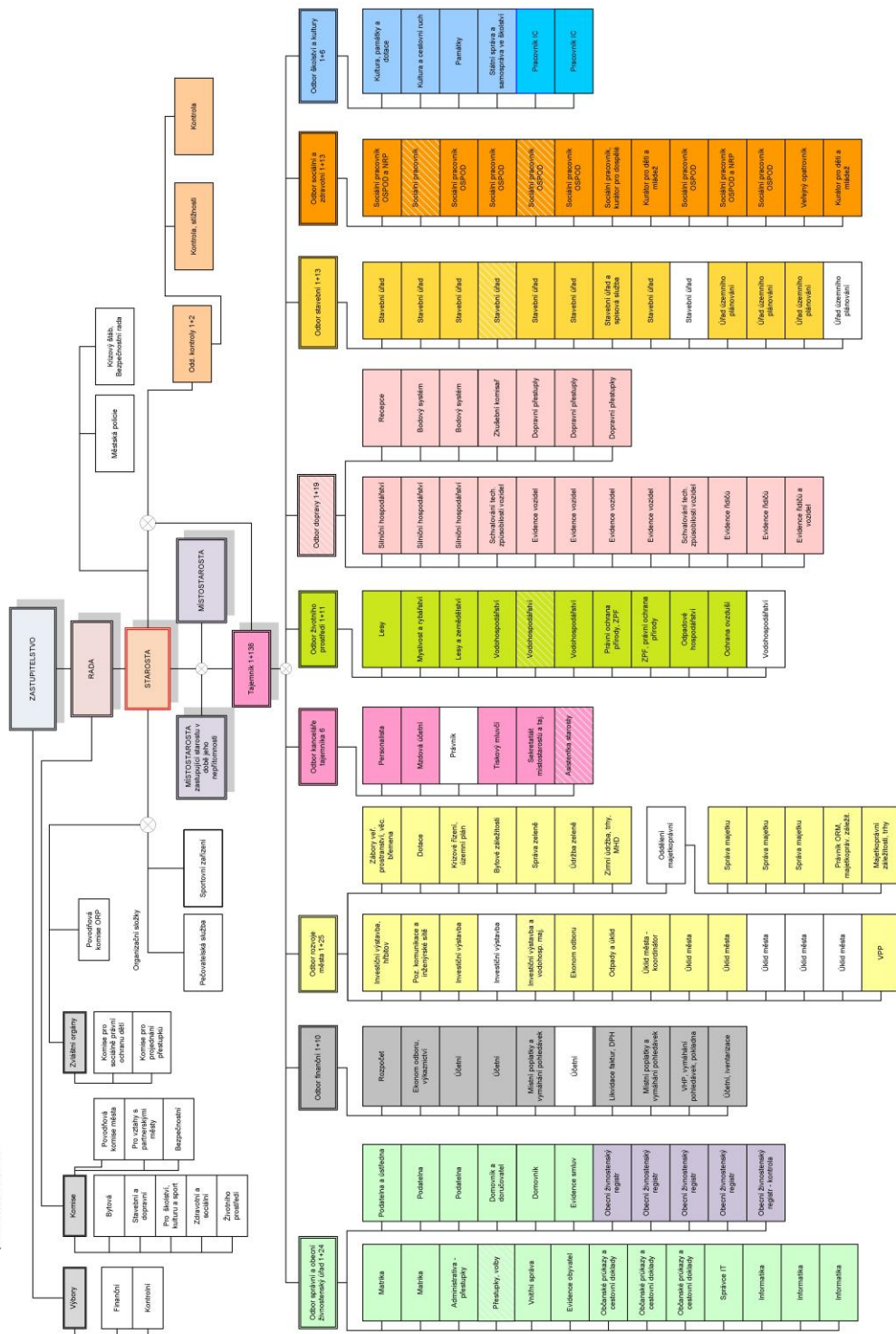
Na závěr lze konstatovat, že práce může být použita jako zdroj ucelených informací k řešené problematice, neboť téma živnostenské kontroly je vzhledem k množství ekonomických subjektů a povinnostem OŽÚ v oblasti živnostenských kontrol, velmi aktuální.

Z praktického hlediska má tato práce význam pro vedoucí Obecního živnostenského úřadu v Rokycanech. Může sloužit jako **podklad pro zřízení pracovní pozice druhého referenta kontroly a zajištění nutného technického vybavení kontrolních pracovníků** pro práci v terénu a zároveň jako **metodický podklad pro ostatní OŽÚ v Plzeňském kraji**. Tato práce bude nabídnuta Krajskému živnostenskému úřadu Plzeňského kraje jako **podklad pro plánování kontrolní činnosti v regionu** a pro jednání o legislativních změnách.

Příloha 1 Organizační schéma MĚÚ Rokycany

Organizační schéma Město Rokycany - Městský úřad Rokycany - úřad s rozšířenou působností.

Příloha č. 1
organizačního řádu
účinnost od: 1.4.2019
platné od: 26.3.2019

Příloha 2 Strukturovaný rozhovor

1. otázka

Jak dlouho vykonáváte pracovní pozici kontrolující pracovníce na obecním živnostenském úřadu?

2. otázka

Jaký počet kontrolující pracovníků na obecním živnostenském úřadu provádí výkon živnostenské kontroly?

3. otázka

Jak postupujete při výběru kontrolovaných osob nejčastěji?

4. otázka

Jak nejčastěji zahajujete živnostenskou kontrolu?

5. otázka

Kde provádíte kontrolní šetření nejčastěji?

6. otázka

Jak často provádíte výkon živnostenské kontroly?

7. otázka

Jakými technickými prostředky je vybaveno Vaše pracoviště v místě obecního živnostenského úřadu?

8. otázka

Jakou výpočetní techniku používáte při zpracování protokolu o kontrole v terénu?

9. otázka

Jakou záznamovou techniku používáte v terénu?

10. otázka

Jak je zabezpečena Vaše přeprava na místo výkonu kontroly konané mimo sídlo obecního živnostenského úřadu?

Příloha 3 Průvodní dopis

Vážená paní kolegyně, vážený pane kolego,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění přiložené ankety, která je pro mne zdrojem informací o procesu kontrolní činnosti kontrolujících osob Vašeho kontrolního orgánu pověřeného k provádění živnostenských kontrol. Získaná data budou využita ke zpracování diplomové práce s názvem „Kontrolní činnost živnostenského úřadu“ pro dokončení studia na Provozně ekonomické fakultě, České zemědělské univerzity v Praze.

Vzhledem k tomu, že dílčím cílem mé práce je provést průzkum provádění kontrolní činnosti obecních živnostenských úřadů v Plzeňském kraji, Vás prosím o zodpovězení všech otázek, protože získané informace jsou pro mě nenahraditelným zdrojem pro zpracování uvedené práce.

Děkuji za spolupráci.

Bc. Eva Praumová
vedoucí odboru správního
a obecního živnostenského úřadu
Městského úřadu Rokycany

Příloha 4 Anketa zaslaná vedoucím pracovníkům obecních živnostenských úřadů Plzeňského kraje

ANKETA

1) Jak probíhá nejčastěji výběr kontrolovaných osob?

Vyberte z následující nabídky.

- náhodným výběrem stálé nebo mobilní provozovny podnikatele v terénu
- v místě obecního živnostenského úřadu, a to výběrem ze sestavy provozoven, nebo aktivních podnikajících osob, které spadají do působnosti živnostenského úřadu
- na základě došlého podnětu nebo stížnosti
- na základě kontrolních akcí nařízených Krajským úřadem Plzeňského kraje nebo Ministerstvem průmyslu a obchodu

2) Jak je nejčastěji zahájena živnostenská kontrola?

Vyberte z následující nabídky.

- předložením pověření ke kontrole (služebního průkazu)
- provedením kontrolního úkonu bezprostředně předcházejícímu předložení pověření ke kontrole
- doručením oznámení o zahájení kontroly

3) Kde je provedeno kontrolní šetření nejčastěji?

Vyberte z následující nabídky.

- v místě obecního živnostenského úřadu
- ve stálých nebo v mobilních provozovnách podnikatelů
- na adresách sídel podnikajících fyzických osob
- na adresách sídel podnikajících právnických osob

4) Jaký počet kontrolních pracovníků provádí výkon živnostenské kontroly?

Vyberte z následující nabídky.

- 1 kontrolní pracovník
- 1 kontrolní skupina dvojčlenná (1 vedoucí skupiny a 1 člen kontrolní skupiny)
- 2 kontrolní skupiny dvojčlenné (1 vedoucí skupiny a 1 člen kontrolní skupiny)
- 3 kontrolní skupiny dvojčlenné (1 vedoucí skupiny a 1 člen kontrolní skupiny)
- více kontrolních skupin

5) Jak často jsou prováděny živnostenské kontroly?

Vyberte z následující nabídky.

- každý pracovní den
- 4x v týdnu
- 3x v týdnu
- 2x v týdnu
- 1x v týdnu

6) Jaké je zajištění technického vybavení kontrolujících pracovníků pro výkon kontroly?

a) Jak je vybaveno pracoviště kontrolujících pracovníků na obecním živnostenském úřadu?

Vyberte z následující nabídky.

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven notebookem?

- 1 referent
- 2 referenti
- 3 referenti
- 4 referenti
- 5 referentů
- 6 referentů
- žádný

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven stolním počítačem?

1 referent 2 referenti 3 referenti 4 referenti 5 referentů 6 referentů žádný

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven přenosnou tiskárnou?

1 referent 2 referenti 3 referenti 4 referenti 5 referentů 6 referentů žádný

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven stolní tiskárnou?

1 referent 2 referenti 3 referenti 4 referenti 5 referentů 6 referentů žádný

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven stolním telefonem pro pevnou linku?

1 referent 2 referenti 3 referenti 4 referenti 5 referentů 6 referentů žádný

- Jaký počet referentů provádějících výkon kontroly je vybaven služebním mobilním telefonem?

1 referent 2 referenti 3 referenti 4 referenti 5 referentů 6 referentů žádný

- b) Jakou výpočetní techniku používají kontrolující pracovníci při zpracování protokolu o kontrole v terénu nejčastěji?

- protokol o kontrole zpracovávají kontrolující pracovníci na notebooku v místě provádění živnostenské kontroly a následně jej vytisknou na přenosné tiskárně
- kontrolující pracovníci používají vytištěný protokol v papírové podobě, do kterého zapisují svá zjištění ručně v místě provádění živnostenské kontroly, přičemž používají kopírovací papír
- protokol o kontrole zpracovávají kontrolující pracovníci na počítači v místě obecního živnostenského úřadu po provedení kontrolního šetření v terénu

c) Jakou záznamovou techniku používají kontrolující pracovníci v terénu?

- služební mobilní telefon s fotoaparátem
- služební digitální fotoaparát
- služební zařízení pro pořízení zvukového záznamu (diktafon)
- žádnou z uvedených

d) Jak je zabezpečena přeprava kontrolujících pracovníků na místo výkonu kontroly v terénu?

- služebním osobním automobilem dostupným podle potřeby
- služebním osobním automobilem dostupným v určených dnech
- MHD
- autobusem
- vlakem
- jiným dopravním prostředkem

7. Kde spatřujete slabinu v oblasti živnostenské kontroly jako vedoucí pracovník obecního živnostenského úřadu

- Volná odpověď

7 Seznam použitých zdrojů

KNIŽNÍ PUBLIKACE:

- ČERNÁ, Stanislava, ŠTENGLOVÁ, Ivana, PELIKÁNOVÁ, Irena, DĚDIČ, Jan a kolektiv. *Obchodní právo, podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 736 s. ISBN 978-80-7552-333-4.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2.
- HORZINKOVÁ, Eva, URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem*. Praha: Linde, 2013. 328 s. ISBN 978-80-86131-97-9.
- HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc: ANAG, 2010. 343 s. ISBN 978-80-7263-615-0.
- JELÍNKOVÁ, Jitka. *Kontrolní řád. Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 304 s. ISBN 978-80-7552-456-0.
- JEMELKA, Luboš. *Princip subsidiarity správního řádu*. Praha: C. H. Beck ČR, 2013. 336 s. ISBN 978-80-7400-479-7.
- KAMENÍK, Petr, HRABÁNKOVÁ, Milena, ORLOVÁ, Marie. *Živnostenský zákon, zákon o živnostenských úřadech*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 376 s. ISBN 978-80-7478-471-2.
- MÁRTON, Michal, GONSIOROVÁ, Barbara. *Průvodce novým přestupkovým zákonem pro správní praxi*. Praha: Nakladatelství Leges, 2017. 272 s. ISBN 978-80-7502-200-4.
- NOVOTNÝ, Slavomír. *Živnostenské podnikání v České republice*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2010. 204 s. ISBN 978-80-7452-000-6.
- ŘEHOŘ, Václav, SRPOVÁ, Jitka a kolektiv. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3339.
- SEKNIČKA, Pavel, PUTNOVÁ, Anna. *Etika v podnikání a hodnoty trhu*. Praha: Grada Publishing, 2016. 200 s. ISBN 978-80-247-5545-8.
- SURYNEK, Alois. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.

ŠTOHL, Pavel. *Souvislý účetní příklad s účetními doklady 2019*. Štohl – vzdělávací středisko Znojmo: 2019. 156 s. ISBN 978-80-88221-30-2.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

BEZPEČNOST PRÁCE.info. *Bezpečnost práce je třeba školit, ale také kontrolovat*. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.bezpecnostprace.info/bozp/bezpecnost-prace-je-treba-skolit-ale-take-kontrolovat>>.

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Zákaz prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let jako nápis už nestačí*, [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.coi.cz/zakaz-prodeje-alkoholickych-napoju-a-tabakovych-vyrobku-osobam-mladsim-18-let-jako-napis-uz-nestaci>>

EPRAVO.CZ. *Sbírka zákonů, Judikatura, právo. Živnostenská kontrola a delikty podle živnostenského zákona*. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/zivnostenska-kontrola-a-delikty-podle-zivnostenskeho-zakona-9152>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika Plzeňského kraje*, s. 3. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/10180/59566328/33010818chcz.pdf/d194712a-0daa-4432-97ac-bcc2f8a4a200?version=1.3>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Blovice*, s. 1. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17841506/blovice.pdf/d16f0846-8bd9-4e1b-b935-05d56414887a?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Domažlice*, s. 1. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842113/domazlice.pdf/b3299a38-520d-4a97-ad6d-1652e96eaced?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Horažďovice*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17842127/horazdovice.pdf/af8e21cb-396c-4712-bcf7-b389a36972a5?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Horšovský Týn*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<https://www.czso.cz/documents/11252/17842916/horsovsky_tyn.pdf/04702421-fadc-4fea-8f2e-cb3b75f4d2ac?version=1.10>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Klatovy*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841520/klatovy.pdf/80c315fd-a82a-4927-9556-ba043f46ad6e?version=1.8>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Kralovice*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841534/kralovice.pdf/2bb15bd1-6e4e-4ca5-ab8c-d2027f7e9a17?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Nepomuk*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841548/nepomuk.pdf/038f36c5-6e66-4d8f-8f08-595639bb5935?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Nýřany*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841562/nyrany.pdf/b9fa5d54-f069-4163-8654-3a5925a3f5d8?version=1.10>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Plzeň*, s. 1. [online].

Dostupné z WWW:

<<https://www.czso.cz/documents/11252/17842165/plzen.pdf/acaf1a41-d2d5-4eda-b017-0771f13315f7?version=1.10>>.

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Přeštice*, s. 1. [online].
Dostupné z WWW:
<<https://www.czso.cz/documents/11252/17888641/prestice.pdf/f570c2cf-ced0-4ce1-b965-b0edda9ac1d3?version=1.10>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Rokycany*, s. 1. [on-line].
Dostupné z WWW:
<<https://www.czso.cz/documents/11252/17842966/rokycany.pdf/7aa2606c-69cc-4f6c-b744-a6b629326193?version=1.6>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Stod*, s. 1. [online].
Dostupné z WWW:
<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841576/stod.pdf/ce10a276-2d28-465d-9e80-661592f0faa4?version=1.6>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Stříbro*, s. 1. [online].
Dostupné z WWW:
<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841590/strebro.pdf/7baa9154-b67d-4033-a52b-53c3e10c04c6?version=1.6>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Sušice*, s. 1. [online].
Dostupné z WWW:
<<https://www.czso.cz/documents/11252/17841605/susice.pdf/336c82de-cf5a-4237-ae28-769d3cc397e9?version=1.6>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika SO ORP Tachov*, s. 1. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/documents/11252/17842203/tachov.pdf/7503f08c-e04c-4f09-9724-9e6f0fdd10ac?version=1.6>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci*. [online]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani-internetovych-ulozist-7h8xejoqlw>>.

- MINISTERSTVO FINANCÍ. *Vyhláška č. 334/2013 Sb. k provedení některých ustanovení zákona o povinném značení lihu.* 5967 s. [online]. (PDF). Dostupné z WWW: <<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2013/vyhlaska-c-334-2013-sb-15054>>.
- MINISTERSTVO VNITRA. *Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.* 9927 s. [online]. (PDF). Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=500/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- MINISTERSTVO VNITRA. *Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.* 1161 s. [online]. (PDF). Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=111/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- MINISTERSTVO VNITRA. *Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách.* [online]. 3053 s. (PDF). Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=266/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- MINISTERSTVO VNITRA. *Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád.* 3312 s. [online]. (PDF). Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=255/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- PLZEŇSKÝ KRAJ. *Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2013,* [on-line]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2013>>.
- PLZEŇSKÝ KRAJ. *Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2014,* [on-line]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2014>>.
- PLZEŇSKÝ KRAJ. *Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2015,* [on-line]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2015>>.
- PLZEŇSKÝ KRAJ. *Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2016,* [on-line]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2016>>.

PLZEŇSKÝ KRAJ. *Zpráva o výsledcích kontrol za rok 2017*, [on-line]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zprava-o-vysledcich-kontrol-za-rok-2017>>.

LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě.

In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) EP č. 2111/2005 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, o informování cestujících v letecké dopravě o totožnosti provozujícího leteckého dopravce a o zrušení článku 9 směrnice 2004/36/ES. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastávek a některých jiných provozoven v noční době, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů.

In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting.

Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů. In: CODEXIS® [právní informační systém]. ATLAS consulting

INTERNÍ DOKUMENTY:

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Prodej lihu a lihovin – stanovisko*. 2014.

Odkazovaný seznam příloh